

Strategia Rozwoju Gminy Męcinka na lata 2014 -2025

OPRACOWANA PRZEZ

LIPIEC 2014, WROCŁAW

SPIS TREŚCI

WSTĘP	4
I CZĘŚĆ DIAGNOSTYCZNA.....	6
ANALIZA DESK RESEARCH	6
Nota metodologiczna	6
Charakterystyka gminy	8
Umiejscowienie gminy w województwie i kraju	8
Aspekt geograficzny	10
Ukształtowanie powierzchni	11
Surowce mineralne	11
Środowisko wodne	13
Klimat	14
Walory przyrodnicze i krajobrazowe	15
Gleby	16
Ludność i powierzchnia Gminy Męcinka	18
Analiza społeczno-gospodarcza gminy.....	20
Sfera demograficzna	21
Współczynnik urodzeń (liczba urodzeń żywych na 1 tys. ludności)	22
Współczynnik zgonów (liczba zgonów na 1 tys. mieszkańców)	23
Przyrost naturalny (na 1 tys. mieszkańców)	24
Saldo migracji	25
Wskaźnik obciążenia demograficznego	26
Sfera społeczno-ekonomiczna	30
Liczba mieszkań na 1 tys. mieszkańców	31
Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania na osobę zameldowaną.....	32
Przychodnie na 10 tys. mieszkańców	33
Współczynnik skolaryzacji netto dla szkół podstawowych	34
Współczynnik skolaryzacji netto dla szkół gimnazjalnych	35

Fundacje, stowarzyszenia i organizacje społeczne na 10 tys. mieszkańców	36
Domy kultury, świetlice, kluby na 10 tys. mieszkańców	37
Wydatki gmin z tytułu bezpieczeństwa publicznego i ochrony przeciwpożarowej na 1 tys. mieszkańców	38
Wydatki gmin na kulturę i ochronę dziedzictwa narodowego na 1 tys. mieszkańców	39
Wydatki gmin na oświatę i wychowanie na 1 tys. mieszkańców	40
Wydatki gmin na ochronę zdrowia na 1 tys. mieszkańców	41
Sfera gospodarcza.....	46
Dochody własne gmin ogółem na 1 mieszkańca	47
Podmioty gospodarcze wpisane do rejestru REGON na 10 tys. ludności	48
Liczba osób prowadzących działalność gospodarczą na 100 osób w wieku produkcyjnym	49
Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym	50
Wydatki gmin na 1 mieszkańca	51
Sfera środowiska naturalnego	54
Udział obszarów prawnie chronionych w powierzchni gminy ogółem	54
Powierzchnia obszarów leśnych w powierzchni ogółem (lesistość).....	55
Sfera turystyczna	58
Wydatki gmin na cele turystyczne na 1 mieszkańca	59
Dochody gmin z tytułu turystyki na 1 mieszkańca	60
Sfera infrastruktury technicznej	64
Odsetek osób korzystających z sieci wodociągowych	64
Odsetek osób korzystających z sieci kanalizacyjnej	65
Podsumowanie analizy poszczególnych sfer	68
Aktywność promocyjna Gminy	70
Współpraca zewnętrzna.....	75
Partnerstwo międzynarodowe	75
Uczelnie wyższe	76
ANALIZA STRATEGICZNA SWOT	77
Typologia strategii wynikająca z analizy strategicznej SWOT	83

Misja i wizja	89
Cele strategiczne	91
Cele operacyjne.....	93
Zgodność z dokumentami strategicznymi	101
Monitoring i ewaluacja strategii	106
Organizacja prac nad wdrażaniem strategii.....	106
Monitoring i ewaluacja strategii	108
Finansowanie strategii.....	110
Przykłady i opis dobrych praktyk dotyczących wykorzystania walorów Gminy.....	112
Spis rysunków i tabel.....	115
Bibliografia	118

WSTĘP

Strategia jest kluczowym dokumentem z punktu widzenia rozwoju Gminy. Jest ona tworzona nie tylko dla władz samorządowych, ale przede wszystkim dla mieszkańców.

Strategia rozwoju to długookresowy plan działania, określający strategiczne cele rozwoju Gminy i przyjmujący takie kierunki oraz priorytety działania (cele operacyjne i zadania), które są niezbędne dla realizacji przyjętych zamierzeń rozwojowych.

Ustalenia zawarte w „Strategii Rozwoju Gminy Męcinka na lata 2014-2025” stanowią podstawę do prowadzenia przez władze Gminy długookresowej polityki rozwoju społeczno-gospodarczego. Wokół jej ustaleń muszą koncentrować się działania władz samorządowych, zmierzające do zapewnienia jak najlepszych warunków życia mieszkańców Gminy oraz tworzenia sprzyjających warunków dla dalszego rozwoju.

Strategia Rozwoju nie jest „gotową receptą na sukces”. Jest ona jedynie „ogólnym drogowskazem”, wskazującym najważniejsze do rozwiązania problemy społeczne, gospodarcze, infrastrukturalne i ekologiczne, na których powinna być skoncentrowana uwaga w określonym horyzoncie czasowym.

Proces formułowania Strategii, w tym określenia obszarów priorytetowych, celów, działań, wskaźników i podmiotów odpowiedzialnych za ich realizację oparty został na zasadach partnerstwa lokalnego – podczas konsultacji społecznych w formule warsztatów - przy zaangażowaniu przedstawicieli życia społecznego, gospodarczego oraz politycznego, w tym przedsiębiorców, władz samorządowych, instytucji rynku pracy, organizacji pozarządowych.

Taki sposób opracowania dokumentów programowych ma istotny wpływ na ich jakość, jak i na powodzenie ich realizacji, której sprzyja akceptacja założeń programu przez podmioty, do których jest on adresowany. Tworzenie Strategii Rozwoju Gminy Męcinka z udziałem lokalnej społeczności wpływa na jej zaangażowanie w działania na rzecz rozwoju Gminy, a tym samym na skuteczność jej realizacji oraz wnosi wkład w budowanie społeczeństwa obywatelskiego.

Redaktorzy dokumentu pragną serdecznie podziękować wszystkim uczestnikom konsultacji za prace warsztatowe, zaangażowanie oraz wkład merytoryczny stanowiący trzon opracowanej Strategii.

Dokument składa się z 2 części:

I.	Część analityczno-diagnostyczna , którą opracowano na podstawie danych dostępnych w bazach GUS oraz dokumentów strategicznych Gminy.
II.	Część strategiczna – wizja, misja, cele strategii, wdrażanie, monitoring i ewaluacja Strategii.

W pierwszej kolejności sformułowano wizję rozwoju. Celowo wizję umieszczono na wstępie, ponieważ to od niej rozpoczął się proces współpracy. Następnie zostały określone kierunki i cele strategiczne oraz operacyjne realizacji Strategii Rozwoju Gminy Męcinka.

W kolejnych rozdziałach przedstawiono rekomendacje wdrażania Strategii – zawierające najważniejsze wnioski dotyczące budowy systemu wdrażania oraz monitoring i ewaluację strategii, czyli założenia dotyczące monitorowania realizacji Strategii oraz zalecenia odnoszące się do jej ewaluacji.

I CZĘŚĆ DIAGNOSTYCZNA

ANALIZA DESK RESEARCH

NOTA METODOLOGICZNA

Diagnoza została wykonana w oparciu o metodę desk research, tj. analizę danych zastanych. Jest to metoda badań społecznych lub marketingowych, która zakłada szczegółową analizę już istniejących i dostępnych danych. Realizacja projektu typu desk research nie jest związana z pozyskiwaniem nowych informacji, a jedynie scaleniem, przetworzeniem i analizą informacji rozproszonych dotychczas wśród rozmaitych źródeł. Zastosowana metoda pozwoliła na zebranie szerokiego spectrum danych dotyczących sytuacji społeczno-gospodarczej Gminy Męcinka. Dane te będą stanowiły podstawę do dalszych pogłębionych analiz na etapie formułowania Strategii Rozwoju Gminy Męcinka na lata 2014-2025.

Analiza desk research została przedstawiona w następującym układzie:

- *sfera przestrzenna* obejmująca zagadnienia związane z przestrzenią i środowiskiem (położenie geograficzne, sieć osadnicza, zasoby naturalne i kulturowe) oraz infrastrukturą techniczną (komunikacja, ochrona środowiska, gospodarka wodno-kanalizacyjna, gospodarka odpadami),
- *sfera społeczna* obejmująca zagadnienia związane z kapitałem ludzkim (demografia, wykształcenie, rynek pracy, źródła utrzymania, uczestnictwo w kulturze) oraz infrastrukturą społeczną (infrastruktura edukacyjna, kulturowa, sportowa i rekreacyjna, ochrony zdrowia i opieka społeczna),
- *sfera gospodarcza* obejmująca zagadnienia związane z przedsiębiorczością (główni pracodawcy, podmioty gospodarcze, struktura branż gospodarki) oraz zarządzaniem rozwojem lokalnym (budżet gminy, planowanie strategiczne, promocja, kapitał społeczny, współpraca lokalna i ponadlokalna).

W przygotowaniu materiału wykorzystano korpus danych, informacji oraz wiadomości pochodzących z różnych źródeł: głównie statystyki publicznej Głównego Urzędu Statystycznego (Bank Danych Lokalnych), a także Urzędu Statystycznego we Wrocławiu, opracowania, raporty i dokumenty Urzędu Gminy Męcinka i jednostek mu podległych, Starostwa Powiatowego w Jaworze, a także wykorzystano informacje zawarte na stronie internetowej gminy oraz wszelkie dostępne dane w interesującym z punktu widzenia badania zakresie.

Analizy danych i ich oceny dokonano na bazie obiektywnych danych (estymacja wielkości bezwzględnych na mieszkańców lub jednostkę powierzchni), co pozwoliło na porównanie danych Gminy z innymi jednostkami terytorialnymi, a w szczególności z danymi średnimi dla gmin wiejskich na poziomie krajowym, województwa dolnośląskiego, podregionu jeleniogórskiego i powiatu jaworskiego. Podregion jeleniogórski jest kategorią terytorialną GUS, w skład którego wchodzi:

- powiat bolesławiecki,
- powiat jaworski,
- powiat jeleniogórski,
- powiat kamiennogórski,
- powiat lubański,
- powiat lwówecki,
- powiat zgorzelecki,
- powiat złotoryjski,
- powiat Miasto Jelenia Góra.

Rysunek 1. Umiejscowienie Gminy Męcinka w województwie dolnośląskim, rejonie jeleniogórskim i powiecie jaworskim w kontekście agregacji danych statystycznych stosowanych przez GUS.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

UMIEJSCOWIENIE GMINY W WOJEWÓDZTWIE I KRAJU

Gmina Męcinka położona jest w województwie dolnośląskim, pomiędzy miastami: Jawor, Złotoryja i Legnica. Powierzchnia gminy wynosi 14.748 ha, według stanu na 30.06.2014 w gminie zamieszkiwało 4926 osób¹. Odległości między granicami gminy na linii północny zachód – południowy wschód wynoszą około 8 km, a na linii północny wschód – południowy zachód 19 km. Należy ona do powiatu jaworskiego i sąsiaduje z gminami: Legnickie Pole, Krotoszyce, Złotoryja, Świerzawa, Bolków, Paszowice, Mściwojów oraz z miastem Jawor.

W skład gminy wchodzi 14 sołectw zaliczonych do 14 okręgów ewidencyjnych i 20 miejscowości.

Rysunek 2. Położenie Gminy Męcinka na tle powiatu jaworskiego.

Źródło: Opracowanie własne

Gmina Męcinka jest jedną z sześciu gmin powiatu jaworskiego i wraz z nimi należy do podregionu jeleniogórskiego. Gminę tworzy 14 sołectw: Chełmiec, Chroślice, Kondratów, Małuszów, Męcinka, Muchów, Myślinów, Piotrowice, Pomocne, Przybyłowice, Sichów, Sichówek, Słup i Stanisławów.

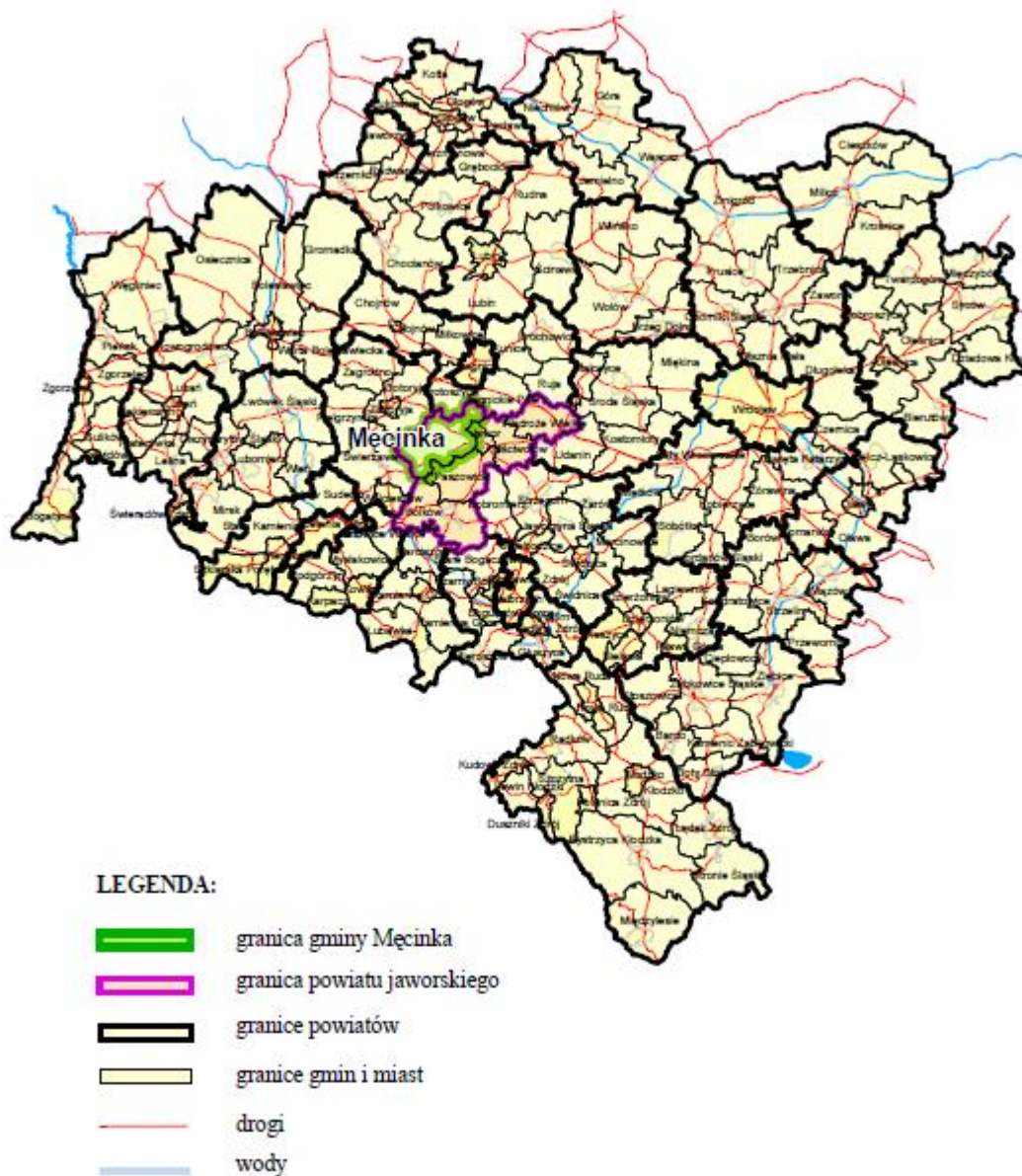
¹ GUS, 2014

Rysunek 3. Położenie sołectw w Gminie Męcinka.

Źródło: Dolnośląskie Biuro Geodezji i Terenów Rolnych

Rysunek 4. Położenie Gminy Męcinka i powiatu jaworskiego na tle województwa dolnośląskiego.

Źródło: Dolnośląskie Biuro Geodezji i Terenów Rolnych

Gmina Męcinka jest lokalnym ośrodkiem rozwoju, pełniącym rolę centrum życia społeczno-gospodarczo-kulturalnego dla mieszkańców miejscowości wchodzących w skład gminy.

ASPEKT GEOGRAFICZNY

Pod względem geograficznym gmina leży w obrębie Wysoczyzny Chojnowskiej oraz Pogórza Kaczawskiego. Wysoczyzna Chojnowska charakteryzuje się starogłacialnym krajobrazem

zdenudowanej moreny dennej. Dla Pogórza Kaczawskiego charakterystyczne są rozległe powierzchnie zrównań, ponad które sterczą odosobnione wzgórza bazaltowe.²

UKSZTAŁTOWANIE POWIERZCHNI

Obszar Gminy Męcinka położony jest w granicach dwóch jednostek strukturalnych wyższego rzędu: Sudetów i Przedgórze Sudeckiego. Granica między tymi jednostkami, tzw. sudecki uskok brzeżny, jest bardzo czytelna. Przebiega ona przez obszar gminy na linii miejscowości Myślubórz – Chełmiec - Bogaczowice – Sichów. Południowa część gminy należy do obszaru sudeckiego, a północna i północno – wschodnia do Przedgórze Sudeckiego. Część sudecką stanowi Pogórze Kaczawskie rozciągające się między dolinami Bobru na zachodzie i Nysy Szalonej na wschodzie. Pogórze jest terenem pagórkowatym, porozcinanym przez doliny rzeczne i liczne strumienie. Wzniesienia, często o stożkowej formie, zbudowane są ze skał wulkanicznych (bazalty, porfiry, diabazy), rzadziej ze skał podłoża krystalicznego.

W kierunku północnym teren obniża się i przechodzi w lekko sfalowaną Równinę Legnicką. Zróżnicowanie wysokości wynosi około 310 m. W południowej części gminy wysokość bezwzględna przekracza 466 m (Góra Dębica 466,3 n.p.m.), a w części północnej w dolinie Nysy Szalonej spada do 154,9 m (w rejonie miejscowości Słup). Północna część gminy pokryta jest osadami czwartorzędowymi pochodzenia wodnolodowcowego, lodowcowego oraz deluwiami. Dolinę Nysy Szalonej wypełniają osady rzeczne. Utwory starsze, paleozoiczne i kenozoiczne, odstawiają się na powierzchni w południowej i południowo – zachodniej części gminy.³

SUROWCE MINERALNE

W granicach gminy znajdują się surowce mineralne zalegające na znacznej głębokości np. złoża barytowo – fluorytowe w Stanisławowie oraz surowce skalne występujące na powierzchni bądź pod niewielkim nadkładem, eksploatowane odkrywkowo. Poniżej scharakteryzowano podstawowe surowce mineralne występujące w tym obszarze.

Surowce metaliczne:

W rejonie Chełmca poszukiwania surowców metalicznych prowadzone są od XVIII wieku. Pierwsze nadania koncesji na eksploatację rud w tym rejonie wydano w 1752 r. Eksploatowano tu głównie rudę ołowiu i miedzi. Wraz z galeną uzyskiwano również srebro. W latach 20-tych XX wieku wybudowano sztolnie „Rudolf” i „Dębowa”, które zachowały się w różnym stanie do dzisiaj. Szczególnie dobrym stanem technicznym odznacza się sztolnia „Rudolf” posiadająca obudowę murowaną. W rejonie Stanisławowa czynna była kopalnia hematytu i syderytu „Wilcza”, aktualnie zalana i zabezpieczona na powierzchni. Prace badawcze prowadzone po 1945 r. potwierdziły występowanie sześciu żył kruszcowych w rejonie Chełmca. W rejonie Męcinki, w okolicy wzgórza Dębica występują cztery żyły, z których wydobywano rudy żelaza oraz miedzi. Złożem to było

² Źródło: Gmina Męcinka – „Program ochrony środowiska dla Gminy Męcinka”

³ Źródło: Dolnośląskie Biuro Geodezji i Terenów Rolnych – „Plan urządzeniowo – rolny gminy Męcinka”

udostępnione sztolniami „Rudolf” i „Dębowa”. W trzecim rejonie, w okolicy Stanisławowa występują żyły hematytu „Wilcza” i barytowo – fluorytowe „Stanisławów”.⁴

Żadne z powyższych złóż nie jest obecnie eksploatowane i nie przewiduje się jego eksploatacji. Badania potwierdziły jednak, że rejon Chełmca należy do jednych z najbardziej perspektywicznych w możliwości udokumentowania złóż.

Surowce chemiczne:

Do grupy tej należy złóż barytowo – fluorytowe „Stanisławów”. Prowadzono tu eksploatację od 1956 r. do lat 1990-tych. Złóż to należy do jednego z największych tego⁵ typu złóż na świecie. W jego skład wchodzi cztery żyły barytowo – fluorytowe i dwie żyły fluorytowe. Eksploatowane były metodami górniczymi, prowadzonymi na głębokości 180 – 230 m. Obecnie kopalnia jest zalana i zabezpieczona na powierzchni. Nie przewiduje się powtórnej eksploatacji tego złoża, chociaż nadal pozostaje ono w bilansie zasobów.⁶

Surowce skalne:

Bazalty na terenie gminy eksploatowane były od XIX wieku. Udokumentowane i eksploatowane są trzy złoża: Jawor-Męcinka, Góra Trupień i Winna Góra. Udokumentowane a nieeksploatowane są Mszana-Obłoga, Owczarek i Sichów. Złóż Myślinów jest przebadane geologicznie i nieeksploatowane. Udokumentowane złoża Mszana-Obłoga, Owczarek i Sichów znajdują się na terenie Parku Krajobrazowego „Chełmy” i dlatego też nie będą eksploatowane. Jakość surowca z ww. złóż, przeznaczonego na cele budownictwa drogowego i kolejowego, jest bardzo dobra i dobra. Złoża budują w zdecydowanej przewadze słupy bazaltowe zalegające pionowo lub skośnie. Wielkość udokumentowanych zasobów ogółem po szczegółowym rozpoznaniu pozwoli na prowadzenie wydobycia przez około 100 lat.⁷

Bentonity: są to zwietrzliny bazaltowe towarzyszące złożu bazaltu Jawor-Męcinka. Surowiec używany jest do produkcji absorbentów, katalizatorów, ziem odbarwiających oraz lepiszcza dla odlewnictwa.

Diabazy, zieleńce, łupki zieleńcowe, łupki kwarcowo- serycytowe:

Diabazy (metadiabazy) występują w rejonie Chełmca. W przeszłości były eksploatowane na potrzeby lokalne. Zieleńce i łupki zieleńcowe występują w bardzo wielu miejscach, głównie wzdłuż uskoku Gajki, wzdłuż szosy Sichów – Stanisławów, jak również w dolinach strumyków. Skały te nie są przewidywane do eksploatacji. Łupki metamorficzne i fylity znane są z wielu odsłoneń. Z łupków tych zbudowano wiele ogrodzeń (murów) wokół budynków, a nawet budynki gospodarcze. Nie są one przewidziane do eksploatacji metodami przemysłowymi.⁸

⁴ Źródło: Dolnośląskie Biuro Geodezji i Terenów Rolnych – „Plan urządzeniowo – rolny gminy Męcinka”

⁵ Źródło: Dolnośląskie Biuro Geodezji i Terenów Rolnych - „Plan urządzeniowo – rolny Gminy Męcinka”

⁶ Źródło: j.w.

⁷ Źródło: j.w.

⁸ Źródło: j.w.

Piaskowce:

Występują głównie między Kondratowem a Wilkowem, w sąsiedztwie złoża bazaltu Góra Trupień. W przeszłości eksploatowane były na potrzeby lokalne do celów budowlanych. Po roku 1945 eksploatacji nie podjęto. Piaskowce te nie spełniają wymogów norm dla materiałów budowlanych, ze względu na słabą zwięźłość skały. Lepszy jakościowo materiał tworzy niezbyt grube przewarstwienia niemające znaczenia przemysłowego.⁹

Surowce okruchowe (piaski i żwiry):

Surowce okruchowe związane są z czwartorzędowymi osadami wodnolodowcowymi pokrywającymi północną część gminy oraz z osadami akumulacji rzecznej w dolinach potoków górskich. Na terenie gminy zostały udokumentowane i zarejestrowane złoża surowców okruchowych: Słup i Piotrowice II. Złoże Słup, o największych zasobach, w związku z wybudowaniem zbiornika wody pitnej nie będzie eksploatowane, nawet przy pomocy sprzętu pływającego. Eksploatacja spowodowałaby, bowiem zanieczyszczenie wody. Do eksploatacji przewidziane jest natomiast złoże Piotrowice II.

ŚRODOWISKO WODNE

Obszar Gminy Męcinka położony jest w obrębie lewobrzeżnego dorzecza środkowej Odry. Leży ona w zasięgu zlewni Kaczawy, lewego dopływu Odry. Głównym ciekim jest tu Nysa Szalona, która płynie na północnym – wschodzie gminy i wpada do Kaczawy w pobliżu Legnicy. Na obszarze Sudetów rzeka ta ma charakter rzeki górskiej o krótkotrwałych i gwałtownych wezbraniach letnich i mniejszych wiosennych. W Gminie Męcinka Nysa Szalona płynie w szerokiej rynnie wyerodowanej w osadach lodowcowych. Jej dorzecze ma charakter asymetryczny, z przewagą dopływów lewobrzeżnych, co związane jest z ukształtowaniem terenu. Ponadto teren ten odwadniają mniejsze strumienie takie jak: Błotnia, Ciekąca, Czerwieniec, Gajka, Jawornik, Koiszkówka, Księginka, Męcinka, Prusicki Potok, Rowiec, Sichowianka, Starucha i Wilcza.¹⁰

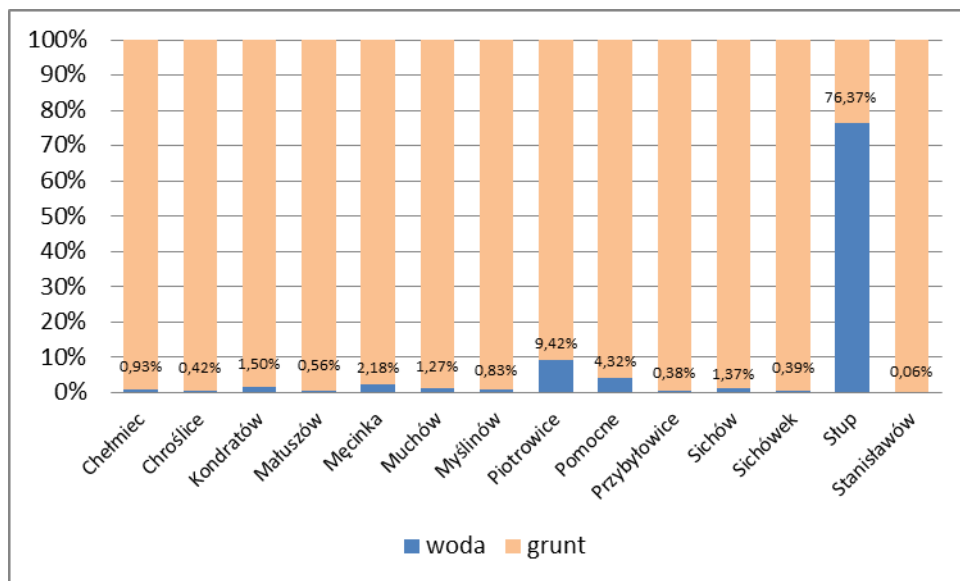
Na terenie gminy znajduje się Zbiornik Wodny Słup, zbudowany na Nysie Szalonej. Tama powstała w miejscowości Słup spiętrza wody Nysy Szalonej do rzędnej około 175 m np.

Ogółem powierzchnia wód otwartych i sieci rzek to 586,49 ha, co stanowi 4,0% powierzchni Gminy.

⁹ Źródło: Dolnośląskie Biuro Geodezji i Terenów Rolnych - „Plan urządzeniowo – rolny gminy Męcinka”

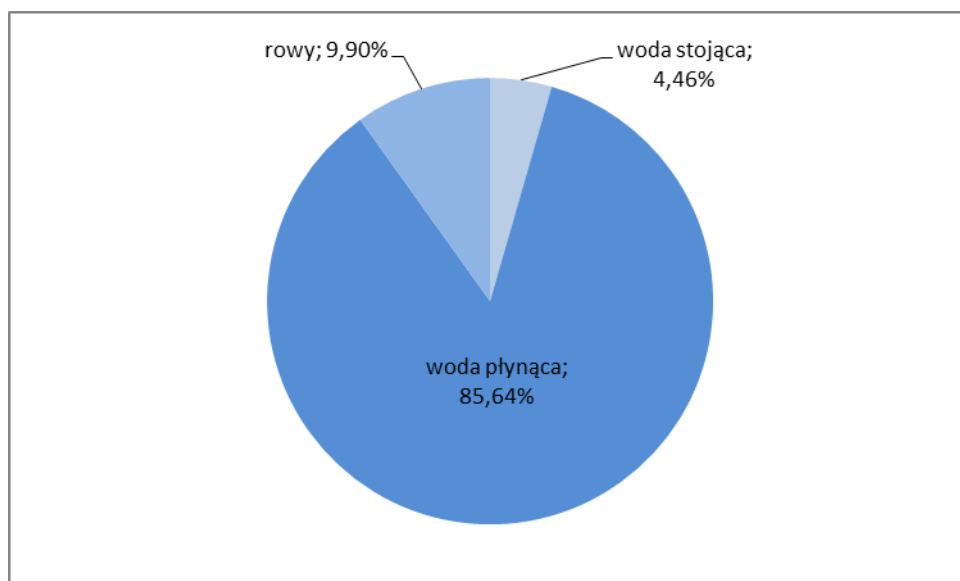
¹⁰ Źródło: Gmina Męcinka – „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Męcinka”

Rysunek 5. Udział powierzchni wód w powierzchni ogółem sołectw Gminy Męcinka.

Źródło: Dolnośląskie Biuro Geodezji i Terenów Rolnych

Rysunek 6. Struktura powierzchni wód Gminy Męcinka.

Źródło: Dolnośląskie Biuro Geodezji i Terenów Rolnych

KLIMAT

Północna część gminy zaliczana jest do I Nadodrzańskiego regionu klimatycznego, natomiast południowa do IV Przedgórskiego (przejściowego).

Średnioroczna temperatura powietrza wynosi 8°C, czas zalegania pokrywy śnieżnej waha się od 40 do 55 dni, a średnioroczna suma opadów wynosi 500-700 mm. Maksymalna miesięczna suma opadów

przypada na lipiec (średnio 81-96 mm), natomiast minimalna na luty (średnio 23-38 mm). Okres wegetacyjny roślin trwa 213 - 227 dni. Przeważają wiatry nawiązujące do regionalnej cyrkulacji atmosferycznej o przewadze kierunku zachodniego i o średnich prędkościach 3-3,5 m/s.¹¹

WALORY PRZYRODNICZE I KRAJOBRAZOWE

Południowa i południowo – zachodnia części gminy leży w granicach Parku Krajobrazowego „Chełmy”, powołanego Rozporządzeniem Wojewody Legnickiego z dnia 29.06.1992 r. Powstał on z części utworzonego w 1982 r. Obszaru Chronionego Krajobrazu „Pogórze Myśluborskie”. Park krajobrazowy przechodzi również na teren gmin Złotoryja i Paszowice. Całkowita powierzchnia parku wynosi 15.990 ha, a powierzchnia jego otuliny wynosi 12.646 ha. Park położony jest na Pogórzu Kaczawskim i obejmuje teren pomiędzy Kaczawą a Nysą Małą tj. Pogórze Złotoryjskie i Rów Świerzawy. Na południe od parku wznoszą się Góry Kaczawskie, a na północ rolnicze tereny Niziny Śląsko – Łużyckiej. Krajobraz wyżynny okolic Muchowa, Pomocnego i Kondratowa tworzą płaskowyże mające wysokość ponad 350 m n.p.m. Najwyższe wzniesienia i doskonałe punkty widokowe to wzgórza bazaltowe związane z dawnym wulkanizmem (Czartowska Skała, Mszana).¹²

Najważniejszymi pod względem zajmowanej powierzchni zbiorowiskami leśnymi parku są kwaśne dąbrowy, a najcenniejszymi gatunkami cis i brekinia. W lasach spotyka się wiązy, olsze, dęby, buki, graby i jesiony. Na terenie parku znajduje się najdalej na zachód wysunięte w Polsce stanowisko brzozy czarnej. Przebiega też tu północna granica występowania jodły pospolitej. Na terenie parku jest jedyne na Śląsku stanowisko jęczynika zwyczajnego, rośnie tu też siedem gatunków storczyków.

¹³

W granicach Gminy Męcinka znajduje się fragment jednego, istniejącego rezerwatu przyrody (rezerwat krajobrazowo - leśny Wąwóz Myśluborski), obejmującego tereny leśne w południowej części obrębu Myślinów. Rezerwat ten utworzony jest w środkowej części doliny Jawornika w celu ochrony paproci jęczynika zwyczajnego. Projektowane jest też utworzenie dwóch dodatkowych rezerwatów przyrody (rezerwat krajobrazowo - leśny Wzgórza Muchowskie położony w lesie na wschód od Muchowa oraz rezerwat leśny Kondratowski Lasek. w południowej części obrębu, na zachód od szosy do Świerzawy).¹⁴

Ochroną prawną objęte są 43 pomniki przyrody (w tym 1 pomnik przyrody nieożywionej Czartowska Skała), 5 zabytkowych parków wiejskich (Małuszów, Piotrowice, Chełmiec, Sichów i Kondratów) i 1 zabytkowa aleja drzew obok kościoła w Pomocnem.¹⁵

Znajdują się tu również liczne relikty kultury materialnej związanej z działalnością człowieka. Wzniesienia i lasy Pogórza Kaczawskiego od najdawniejszych czasów pełniły rolę obronną dla

¹¹ Źródło: Gmina Męcinka – „Program ochrony środowiska dla Gminy Męcinka”

¹² Źródło: Gmina Męcinka – „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Męcinka”

¹³ Źródło: Dolnośląskie Biuro Geodezji i Terenów Rolnych – „Plan urządzeniowo – rolny gminy Męcinka”

¹⁴ Źródło: Gmina Męcinka – „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Męcinka”

¹⁵ Źródło: Dolnośląskie Biuro Geodezji i Terenów Rolnych – „Plan urządzeniowo – rolny gminy Męcinka”

nizinnych obszarów Śląska. Wzdłuż krawędzi pogórza do dzisiaj widoczny jest ciąg grodzisk i wałów obronnych. Od XII wieku do 1810 roku w rejonie tym działał zakon cysterski z Lubiąża, ślady działalności którego pozostały we wsiach Pomocne, Męcinka, Chroślice i Słup. W południowej części obrębu Pomocne zachowały się m.in. pocysterskie stawy hodowlane.

We współczesnym krajobrazie widoczne są również relikty dawnej działalności górniczej i hutniczej. Od wczesnego średniowiecza poszukiwano tu złota. Nieco później rozpoczęto eksploatację miedzi i żelaza polimetalicznych w okolicy Chełmca i Stanisławowa. Wiele z tych relikwów posiada status stanowisk dokumentacyjnych proponowanych do objęcia ochroną prawną.

Z bardziej interesujących pod względem turystycznym obiektów przyrody nieożywionej w pierwszej kolejności wymienić należy Czartowską Skałę, bazaltowe wzniesienie o wysokości 463 m n.p.m., z częściowo odsłoniętym fragmentem komina wulkanicznego i punktem widokowym na szczycie.

Z bardziej interesujących zabytków kultury materialnej wymienić należy grodziska średniowieczne Góra Zamczysko koło wsi Chełmiec (XI-XII wiek) oraz grodzisko na Krzyżowej Górze koło Sichowa (XI-XII wiek). Góra Zamczysko zbudowana jest z bazaltów i usytuowana na sudeckim uskoku brzeźnym, na północny – zachód od wsi Chełmiec. Stanowi ona niewielkie wzniesienie odcinające się wyraźnie od otoczenia.

Ponadto od miejscowości Męcinka do Góry Górzec wybudowana jest XIX wieczna droga krzyżowa z kaplicą na szczycie góry. W sąsiedztwie Góry Górzec, około 200 m w kierunku wschodnim, znajduje się Góra Kanciasta z pionową ścianą wysokości 15 m zbudowaną z wulkanoklastyków, w których w formie ostrokrawędzistych odłamków tkwią różne odmiany łupków i fylitów.

Na uwagę zasługują, ze względu na ich unikalność w skali krajowej, relikty zjawisk wulkanicznych. Dużą wartość naukową i dydaktyczną mają niektóre profile geologiczne – stratotypy, widoczne w odsłonięciach lub nieczynnych wyrobiskach, czy też osobliwości mineralogiczno – petrograficzne, tektoniczne a także ślady dawnego górnictwa.

Z interesujących obiektów przyrody nieożywionej na terenie parku spotkać można lawy poduszkowe, malownicze skałki diabazowe i zieleńcowe (np. przy szosie asfaltowej z Pomocnego do Bogaczowic) oraz ciekawe odsłonięcia naturalne oraz nieczynne kamieniołomy.¹⁶

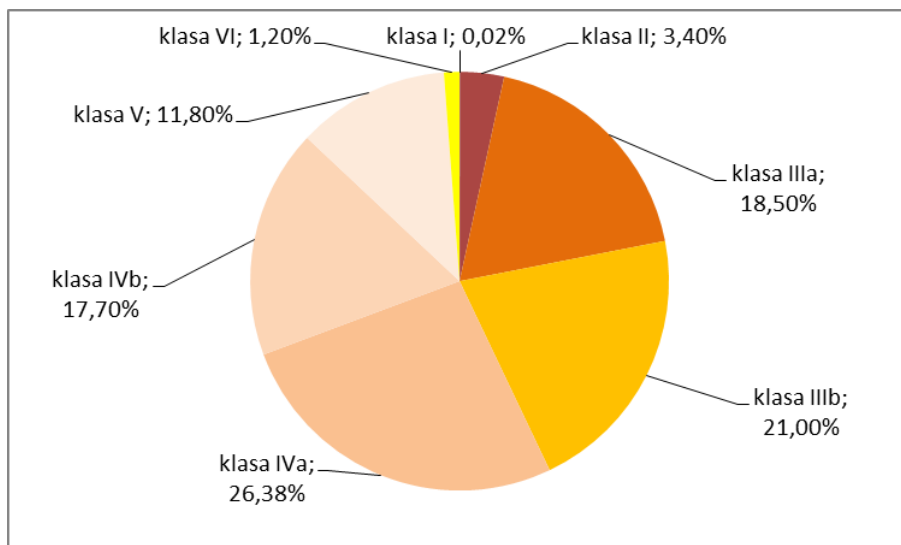
GLEBY

Typologicznie Gmina Męcinka obejmuje gleby o stosunkowo dużym zróżnicowaniu rodzajowym i gatunkowym. Wśród użytków rolnych najczęściej występuje typ gleb brunatnych /B/, który zajmuje około 50% powierzchni użytków rolnych. Dominują tu gleby brunatne kwaśne. Gleby pseudobielicowe /A/ zajmują około 35,0% użytków rolnych. Mady /F/ to 8,0%. Pozostałe powierzchnie tworzą czarne ziemie /D/, czarnoziemy zdegradowane, /CZ/ i gleby murszowe na podłożu mineralnym /M/.¹⁷

¹⁶ Źródło: Gmina Męcinka – „Program ochrony środowiska dla Gminy Męcinka”

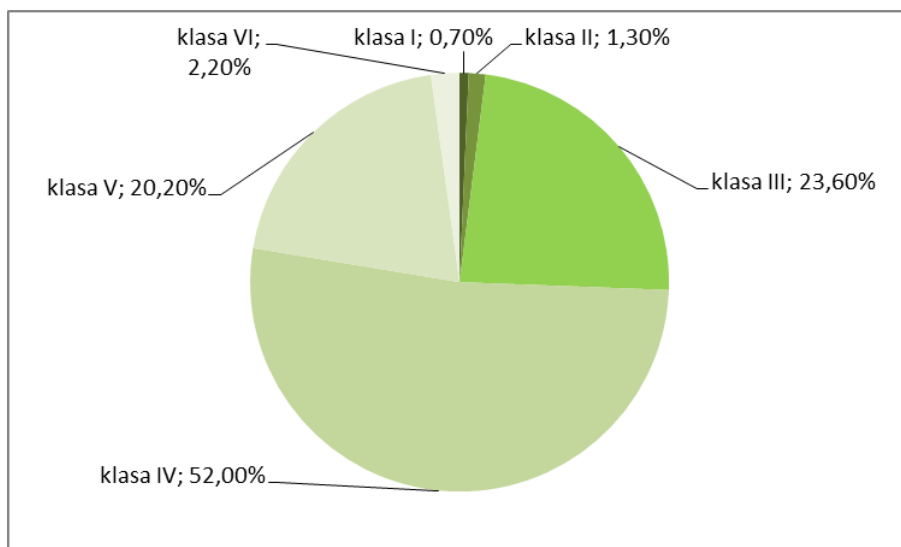
¹⁷ Źródło: Dolnośląskie Biuro Geodezji i Terenów Rolnych – „Plan urzędniowo – rolny gminy Męcinka”

Rysunek 7. Struktura udziału gruntów ornych Gminy Męcinka wg klas jakości.

Źródło: Dolnośląskie Biuro Geodezji i Terenów Rolnych

Rysunek 8. Struktura udziału użytków zielonych Gminy Męcinka wg klas jakości.

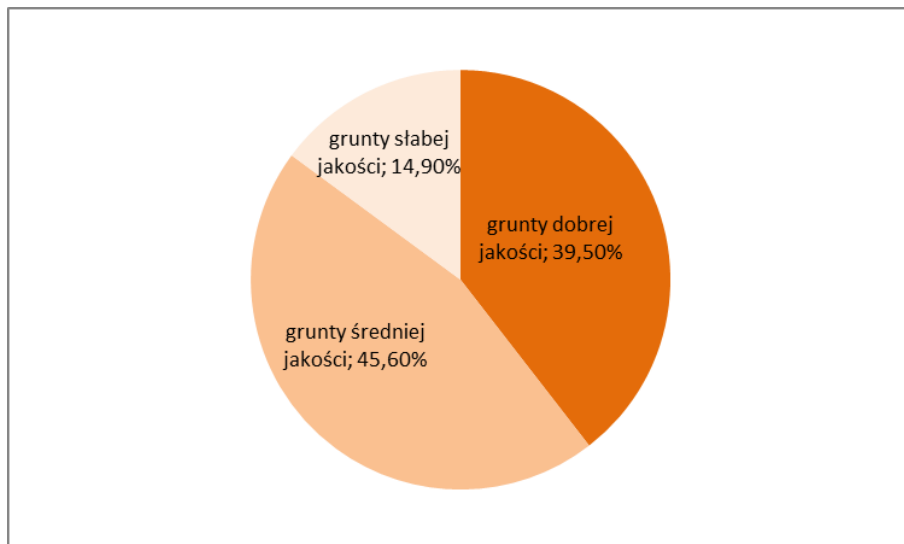
Źródło: Dolnośląskie Biuro Geodezji i Terenów Rolnych

Pod względem bonitacyjnym jakość użytków rolnych przedstawia się następująco:

- grunty dobrej jakości klas I-III zajmują powierzchnię 3339,29 ha i stanowią 39,5% powierzchni użytków rolnych,
- grunty średniej jakości, klasy IV, zajmują 3858,63 ha i stanowią 45,6% powierzchni użytków rolnych,

- grunty słabej jakości, klas V i VI, zajmują 1258,25 ha i stanowią 14,9% powierzchni użytków rolnych.¹⁸

Rysunek 9. Struktura udziału gruntów rolnych Gminy Męcinka wg klas, jakości.

Źródło: Dolnośląskie Biuro Geodezji i Terenów Rolnych

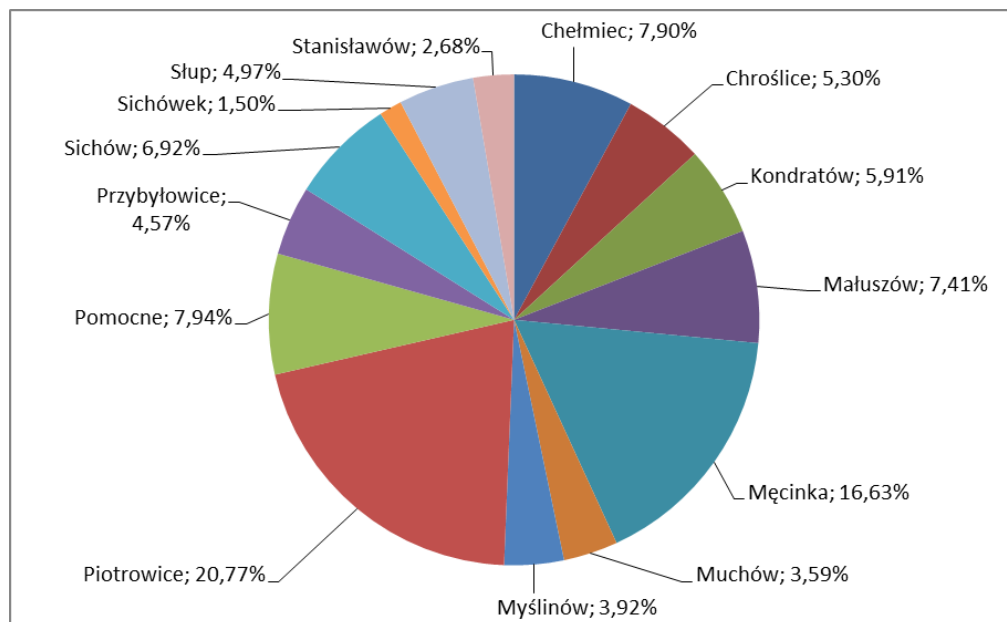
LUDNOŚĆ I POWIERZCHNIA GMINY MĘCINKA

W skład gminy wchodzi 14 sołectw zaliczonych do 14 obrębów ewidencyjnych i 20 miejscowości. Gminę zamieszkuje 4926 osób (stan na dzień 30.06.2014)¹⁹. Gęstość zaludnienia wynosi 33 osoby na 1 km². Powyżej 400 mieszkańców liczą obręby Piotrowice (1023) i Męcinka (819).

¹⁸ Źródło: Dolnośląskie Biuro Geodezji i Terenów Rolnych – „Plan urządzeniowo – rolny gminy Męcinka”

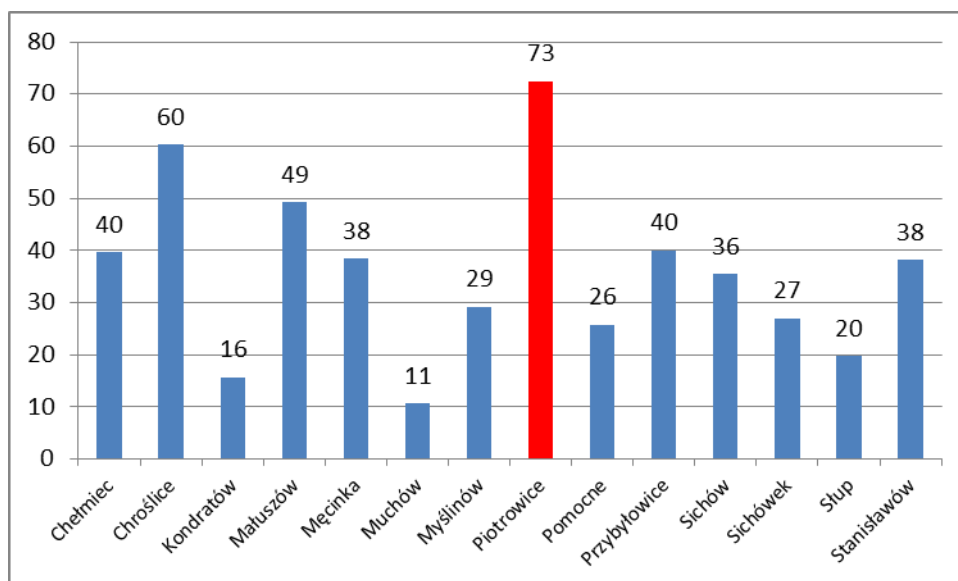
¹⁹ GUS, 2014

Rysunek 10. Struktura udziału ludności sołectw w ludności Gminy Męcinka.

Źródło: dane GUS/BDL

Rysunek 11. Gęstość zaludnienia sołectw Gminy Męcinka.

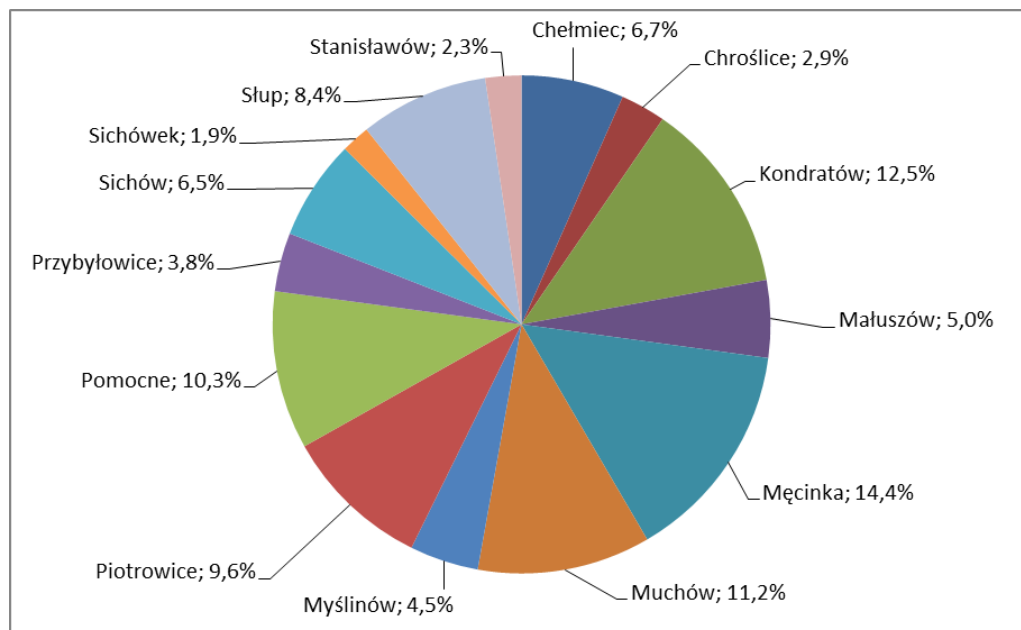

Źródło: dane GUS/BDL

Gmina Męcinka zajmuje obszar 14 747,98 ha, co stanowi 25,4% powierzchni powiatu jaworskiego, 2,6% powierzchni rejonu jeleniogórskiego i 0,8% powierzchni województwa dolnośląskiego. Największą powierzchnię wśród sołectw Gminy Męcinka zajmuje Męcinka (2127,49 ha), Muchów (1657,30 ha) i Pomocne (1515,87 ha).²⁰

²⁰ Źródło: Dolnośląskie Biuro Geodezji i Terenów Rolnych – „Plan urządzeniowo – rolny gminy Męcinka”

Rysunek 12. Udział powierzchni sołectw w powierzchni Gminy Męcinka.

Źródło: dane GUS/BDL

ANALIZA SPOŁECZNO-GOSPODARCZA GMINY

Zastosowana metoda analizy określa potencjał rozwojowy obszaru Gminy Męcinka w kontekście kilku badanych sfer:

- sfera demograficzna,
- sfera społeczno-ekonomiczna,
- sfera gospodarcza,
- sfera środowiska naturalnego,
- sfera turystyki,
- sfera infrastruktury technicznej.

Oparta jest na metodologii wykorzystanej w analizie pod nazwą „**Identyfikacja i delimitacja obszarów problemowych i strategicznej interwencji w Polsce**”, sporządzonej przez Ministerstwo Rozwoju Regionalnego oraz Instytut Badań Strukturalnych w 2009 roku.

SFERA DEMOGRAFICZNA

Tabela 1 Grupy wskaźników oraz wskaźniki sfery demograficznej.

Nr wsk.	Grupa wskaźników	Cel grupy wskaźników	Początkowe wskaźniki
1	Naturalne (wewnętrzne) przyczyny liczebnego stanu populacji	Określenie naturalnych przyczyn liczebnego stanu populacji	Współczynnik urodzeń (liczba urodzeń żywych na 1 tys. ludności)
2			Współczynnik zgonów (liczba zgonów na 1 tys. ludności) (destymulanta)
3			Przyrost naturalny (na 1 tys. mieszkańców)
4	Inne (zewnętrzne) przyczyny liczebnego stanu populacji	Określenie innych przyczyn liczebnego stanu populacji	Saldo migracji (na 1 tys. mieszkańców)
5	Obciążenie demograficzne	Identyfikacja obszarów z mniejszym lub większym obciążeniem demograficznym	Wskaźnik obciążenia demograficznego

Źródło: Opracowanie własne, wg danych GUS

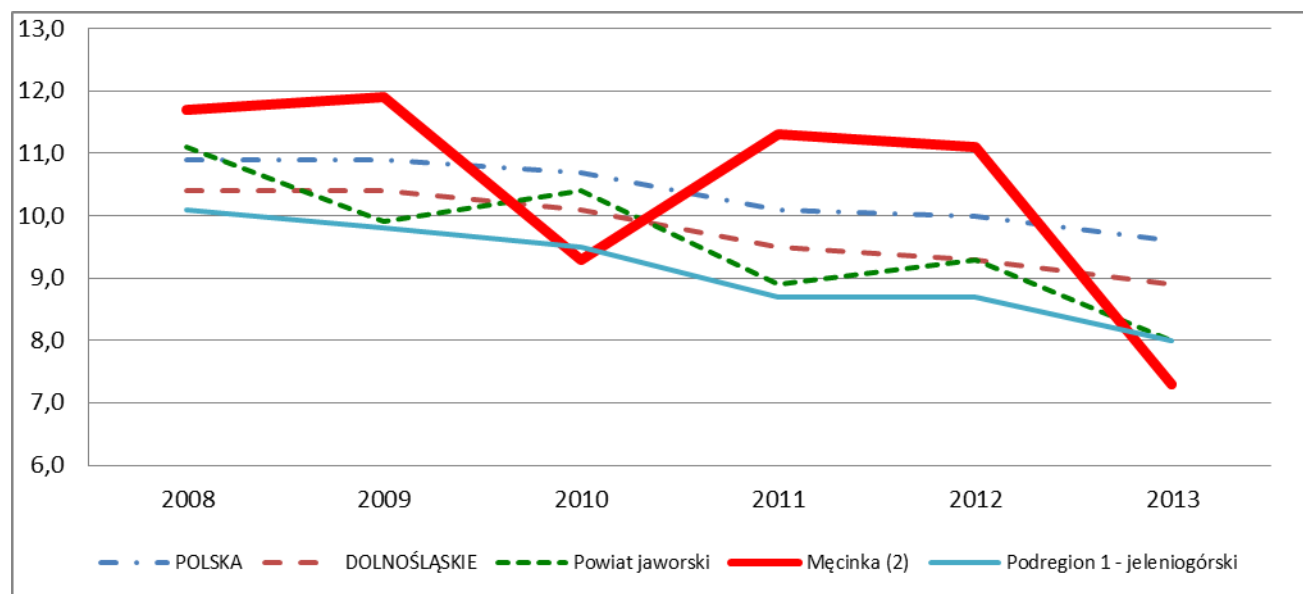
WSPÓŁCZYNNIK URODZEŃ (LICZBA URODZEŃ ŻYWYCH NA 1 TYS. LUDNOŚCI)

Tabela 2: Współczynnik urodzeń (liczba urodzeń żywych) na 1 tys. ludności.

Jednostka terytorialna	urodzenia żywe na 1000 ludności					
	2008	2009	2010	2011	2012	2013
	-	-	-	-	-	-
POLSKA	10,9	10,9	10,7	10,1	10,0	9,6
POLSKA - GMINY WIEJSKIE	11,6	11,5	11,4	10,8	10,7	10,2
DOLNOŚLĄSKIE	10,4	10,4	10,1	9,5	9,3	8,9
DOLNOŚLĄSKIE - GMINY WIEJSKIE	11,1	11,3	11,0	10,1	10,0	9,3
Podregion 1 - jeleniogórski	10,1	9,8	9,5	8,7	8,7	8,0
Podregion 1 - jeleniogórski - GMINY WIEJSKIE					10,1	8,5
Powiat jaworski	11,1	9,9	10,4	8,9	9,3	8,0
Powiat jaworski - GMINY WIEJSKIE					10,6	8,7
Męcinka (2)	11,7	11,9	9,3	11,3	11,1	7,3

Źródło: Opracowanie własne, wg danych GUS

Wykres 1: Współczynnik urodzeń (liczba rodzeń żywych) na 1 tys. ludności.

Źródło: Opracowanie własne, wg danych GUS

Gmina Męcinka najniższą wartość wskaźnika urodzeń zanotowała w 2013 roku (7,3)²¹ – pomimo tego, że w dwóch poprzednich latach notowała wyniki wyższe od średnich dla powiatu, regionu, województwa i kraju. Obserwuje się malejącą liczbę urodzeń na przestrzeni badanych lat.

²¹ GUS, 2008 - 2013

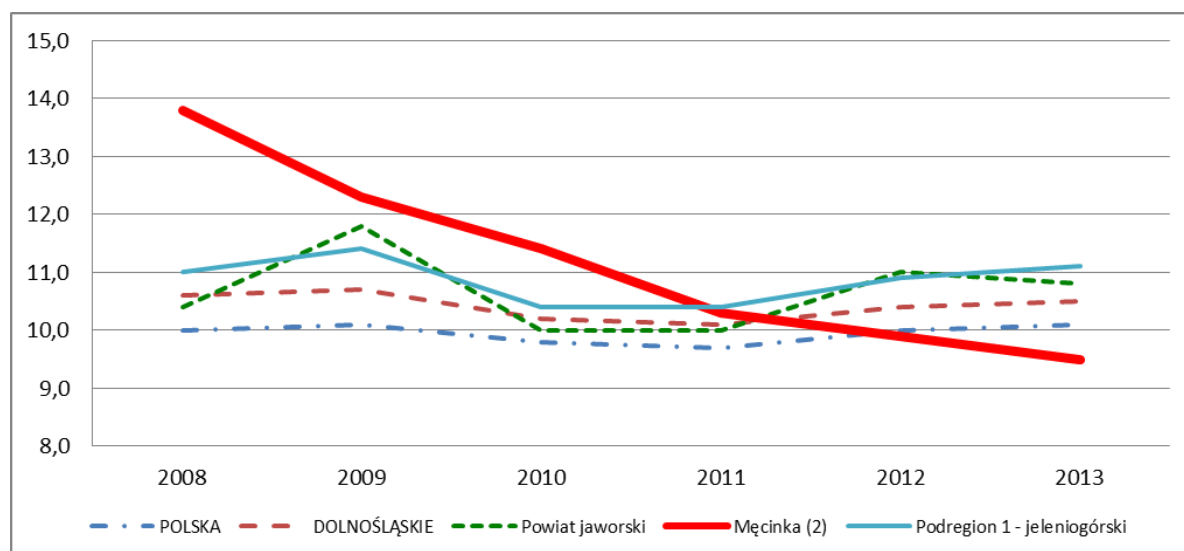
WSPÓŁCZYNNIK ZGONÓW (LICZBA ZGONÓW NA 1 TYS. MIESZKAŃCÓW)

Tabela 3: Współczynnik zgonów (liczba zgonów na 1 tys. ludności).

Jednostka terytorialna	zgoni na 1000 ludności					
	2008	2009	2010	2011	2012	2013
	-	-	-	-	-	-
POLSKA	10,0	10,1	9,8	9,7	10,0	10,1
POLSKA - GMINY WIEJSKIE	10,2	10,3	10,1	10,0	10,1	10,0
DOLNOŚLĄSKIE	10,6	10,7	10,2	10,1	10,4	10,5
DOLNOŚLĄSKIE - GMINY WIEJSKIE	10,4	10,3	9,7	9,5	9,9	9,7
Podregion 1 - jeleniogórski	11,0	11,4	10,4	10,4	10,9	11,1
Podregion 1 - jeleniogórski - GMINY WIEJSKIE					10,3	10,2
Powiat jaworski	10,4	11,8	10,0	10,0	11,0	10,8
Powiat jaworski - GMINY WIEJSKIE					10,6	11,0
Męcinka (2)	13,8	12,3	11,4	10,3	9,9	9,5

Źródło: Opracowanie własne, wg danych GUS

Wykres 2: Współczynnik zgonów (liczba zgonów na 1 tys. ludności).

Źródło: Opracowanie własne, wg danych GUS

Najniższą liczbę zgonów w Gminie Męcinka zanotowano w 2013 roku (9,5)²². Wskaźnik ten jest niższy od wskaźników odpowiednio dla całego kraju, jak i województwa dolnośląskiego, jak i dla średnich dla regionu jeleniogórskiego oraz powiatu jaworskiego. Liczba zgonów w Gminie Męcinka od 6 lat systematycznie maleje.

²² GUS, 2008 - 2013

PRZYROST NATURALNY (NA 1 TYS. MIESZKAŃCÓW)

Tabela 4. Przyrost naturalny (na 1 tys. mieszkańców).

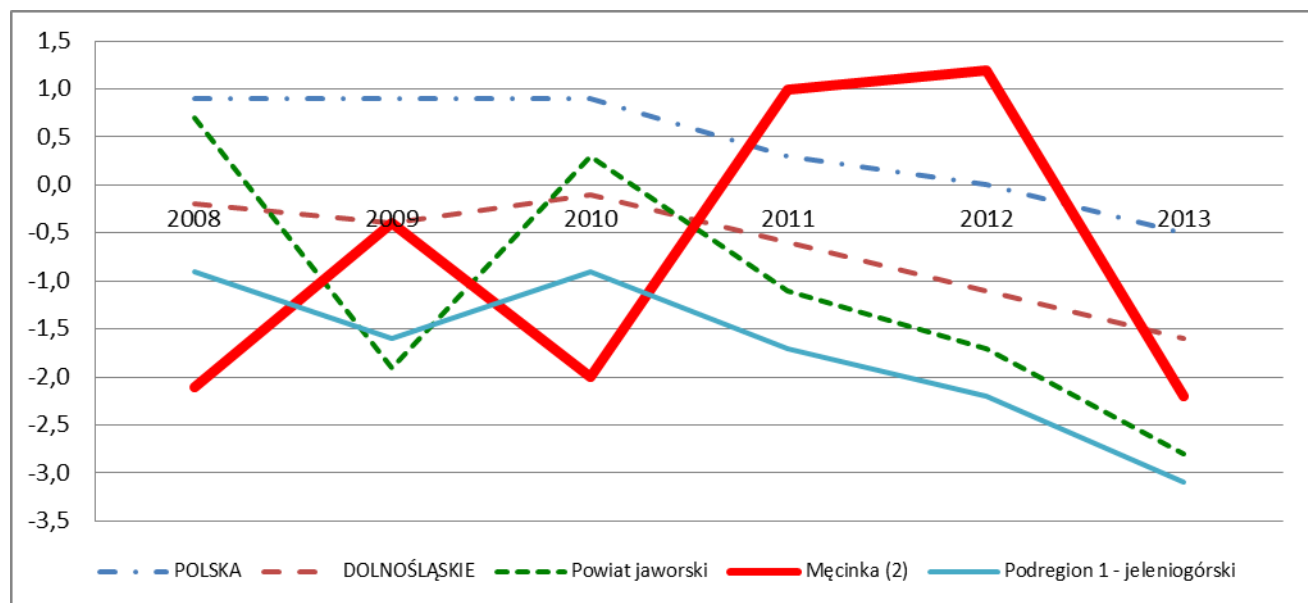
Jednostka terytorialna	przyrost naturalny na 1000 ludności					
	2008	2009	2010	2011	2012	2013
	-	-	-	-	-	-
POLSKA	0,9	0,9	0,9	0,3	0,0	-0,5
POLSKA - GMINY WIEJSKIE	1,4	1,2	1,3	0,8	0,6	0,2
DOLNOŚLĄSKIE	-0,2	-0,4	-0,1	-0,6	-1,1	-1,6
DOLNOŚLĄSKIE - GMINY WIEJSKIE	0,7	1,0	1,3	0,6	0,1	-0,4
Podregion 1 - jeleniogórski	-0,9	-1,6	-0,9	-1,7	-2,2	-3,1
Podregion 1 - jeleniogórski - GMINY WIEJSKIE					-0,2	-1,6
Powiat jaworski	0,7	-1,9	0,3	-1,1	-1,7	-2,8
Powiat jaworski - GMINY WIEJSKIE					0,0	-2,4
Męcinka (2)	-2,1	-0,4	-2,0	1,0	1,2	-2,2

Źródło: Opracowanie własne, wg danych GUS

Przyrost naturalny w Gminie Męcinka na przestrzeni badanych lat osiągał wartości ujemne lub nieznacznie wyższe od zera (lata 2011 – 2012)²³. Są to wartości niższe od danych dla kraju, w tym także danych dla gmin wiejskich w Polsce. Niskie wartości przyrostu naturalnego są cechą charakterystyczną dla gmin podregionu jeleniogórskiego oraz powiatu jaworskiego. Wielkość tych wskaźników jest oceniana negatywnie, co w przyszłości mocno sygnalizuje mogące się pojawić silne problemy w sferze społeczno-ekonomicznej gminy.

²³ GUS, 2008 - 2013

Wykres 3. Przyrost naturalny (na 1 tys. mieszkańców).

Źródło: Opracowanie własne, wg danych GUS

SALDO MIGRACJI

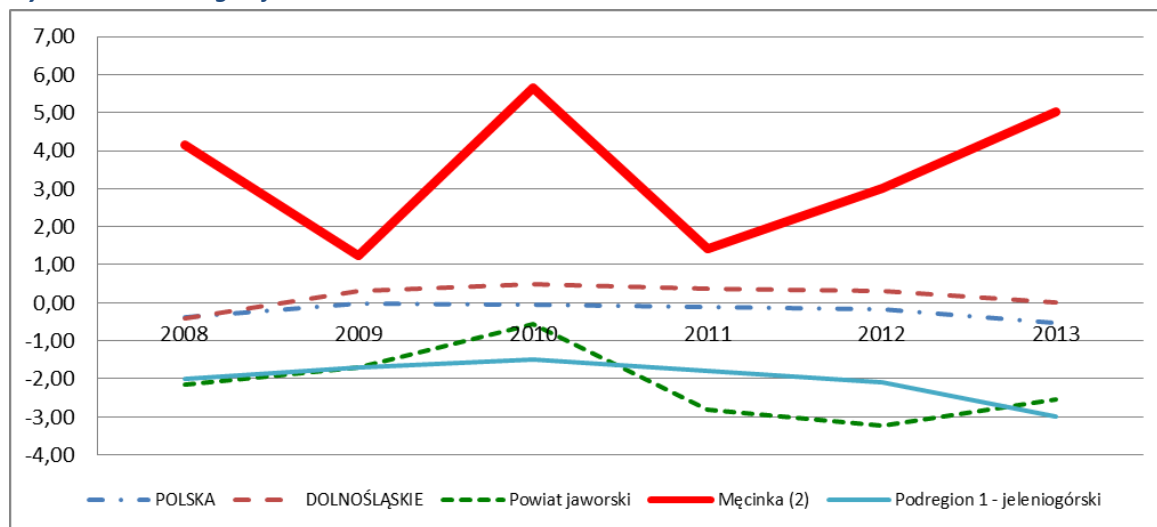
Tabela 5. Saldo migracji.

Jednostka terytorialna	saldo migracji na 1 tys. mieszkańców					
	ogółem					
	2008	2009	2010	2011	2012	2013
	osoba	osoba	osoba	osoba	osoba	osoba
POLSKA	-0,39	-0,03	-0,05	-0,11	-0,17	-0,52
POLSKA - GMINY WIEJSKIE	2,45	2,92	3,12	2,67	2,28	2,14
DOLNOŚLĄSKIE	-0,40	0,32	0,47	0,37	0,32	0,01
DOLNOŚLĄSKIE - GMINY WIEJSKIE	6,11	6,95	6,96	6,80	6,13	6,48
Podregion 1 - jeleniogórski	-2,0	-1,7	-1,5	-1,8	-2,1	-3,0
Podregion 1 - jeleniogórski - GMINY WIEJSKIE					2,4	2,4
Powiat jaworski	-2,14	-1,71	-0,57	-2,81	-3,23	-2,55
Powiat jaworski - GMINY WIEJSKIE					0,75	0,35
Męcinka (2)	4,16	1,25	5,66	1,41	3,03	5,03

Źródło: Opracowanie własne, wg danych GUS

Gmina Męcinka osiąga na przestrzeni badanych lat dodatnie saldo migracji. Jest to trend charakterystyczny dla gmin wiejskich województwa dolnośląskiego. Porównując dane sald migracji dla Gminy Męcinka oraz powiatu jaworskiego należy podkreślić wyraźnie wyższą wartość tego wskaźnika dla Gminy Męcinka.

Wykres 4. Saldo migracji.

Źródło: Opracowanie własne, wg danych GUS

WSKAŹNIK OBCIĄŻENIA DEMOGRAFICZNEGO

Tabela 6. Wskaźnik obciążenia demograficznego (udział ludności w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym).

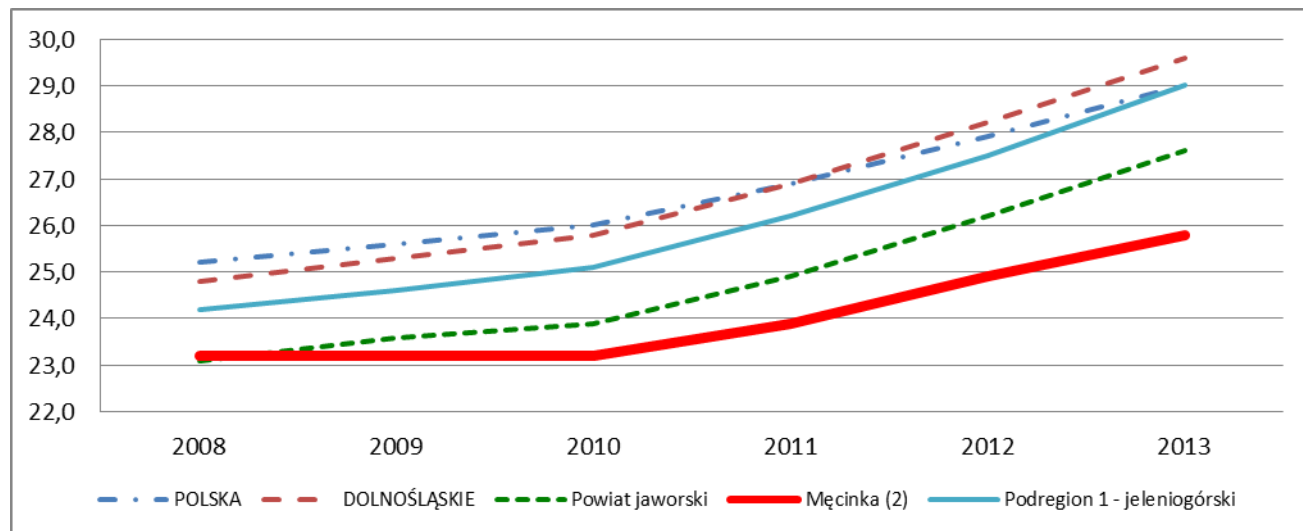
Jednostka terytorialna	ludność w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym					
	2008	2009	2010	2011	2012	2013
	osoba	osoba	osoba	osoba	osoba	osoba
POLSKA	25,2	25,6	26,0	26,9	27,9	29,0
POLSKA - GMINY WIEJSKIE	25,1	24,9	24,6	24,9	25,3	25,8
DOLNOŚLĄSKIE	24,8	25,3	25,8	26,9	28,2	29,6
DOLNOŚLĄSKIE - GMINY WIEJSKIE	21,0	21,0	21,0	21,5	22,1	23,0
Podregion 1 - jeleniogórski	24,2	24,6	25,1	26,2	27,5	29,0
Podregion 1 - jeleniogórski - GMINY WIEJSKIE					22,1	23,1
Powiat jaworski	23,1	23,6	23,9	24,9	26,2	27,6
Powiat jaworski - GMINY WIEJSKIE					25,4	26,0
Męcinka (2)	23,2	23,2	23,2	23,9	24,9	25,8

Źródło: Opracowanie własne, wg danych GUS

Gmina Męcinka (25,8) posiada wyraźnie niższą wartość wskaźnika ludności w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym w porównaniu do województwa dolnośląskiego (29,6)²⁴. Gminy wiejskie województwa dolnośląskiego charakteryzowały się jeszcze niższymi wartościami tego wskaźnika. Od roku 2010 wskaźnik ten dla Gminy Męcinka stale rośnie. Oznacza to, że rośnie liczebność osób w wieku poprodukcyjnym.

²⁴ GUS, 2013

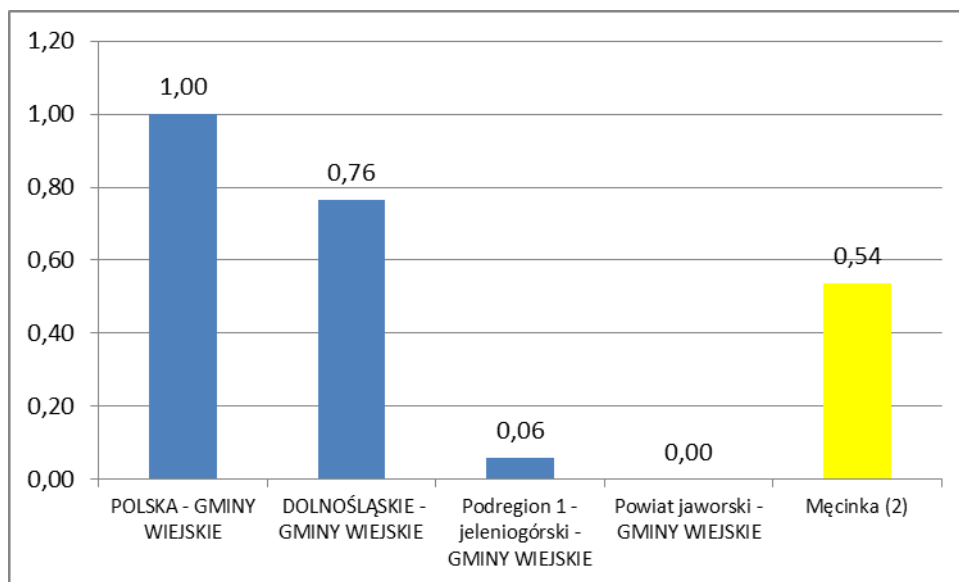
Wykres 5. Wskaźnik obciążenia demograficznego (udział ludności w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym).

Źródło: Opracowanie własne, wg danych GUS

SFERA DEMOGRAFICZNA – PODSUMOWANIE

Wykres 6. Wskaźniki sfery demograficznej po standaryzacji.

Źródło: Opracowanie własne, wg danych GUS

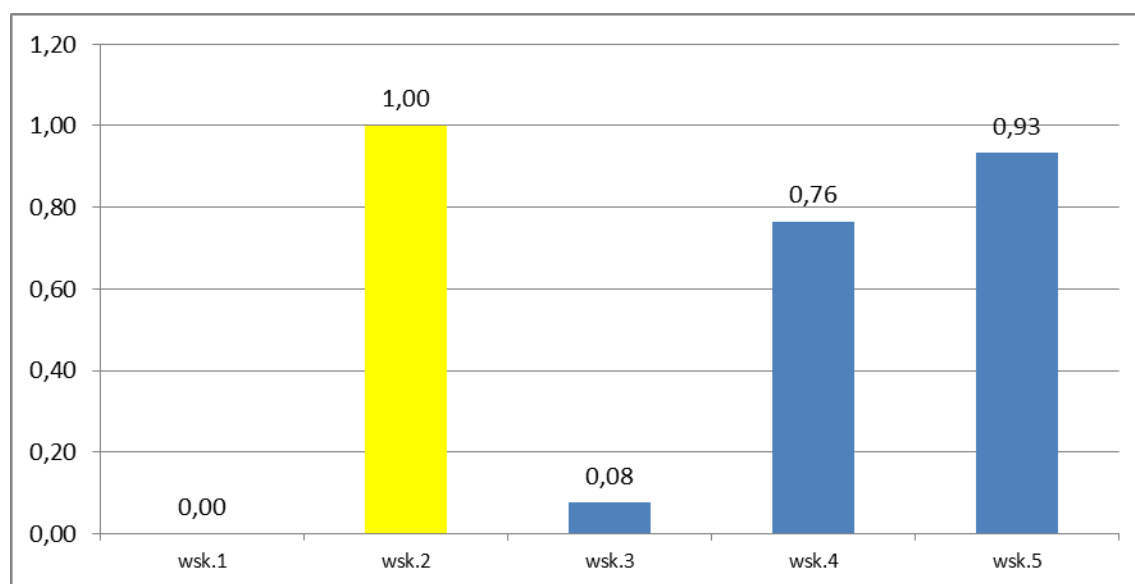
Do oceny syntetycznej sfery demograficznej użyto następujących wskaźników:

- wsk.1 – współczynnik urodzeń (liczba urodzeń żywych na 1 tys. ludności),
- wsk.2 – współczynnik zgonów (liczba zgonów na 1 tys. ludności),

- wsk.3 – przyrost naturalny (na 1 tys. ludności),
- wsk.4 – saldo migracji wewnętrznej (średnia za lata 2011-2013),
- wsk.5 – wskaźnik obciążenia demograficznego (ludność w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym)²⁵.

Wskaźniki sfery demograficznej ukazane za pośrednictwem transformacji liniowej w skali 0-1 plasują Gminę Męcinka powyżej danych dla gmin wiejskich powiatu jaworskiego, ale już zdecydowanie poniżej danej dla gmin wiejskich województwa dolnośląskiego. Gmina Męcinka charakteryzuje się względnie stabilną sytuacją demograficzną. Pomimo niskich wartości wskaźników ruchu naturalnego obszar gminy jest miejscem docelowym migracji. Migracje na obszar Gminy Męcinka osiągają wysokie wartości. Pozytywnie kształtują się na tle kraju i województwa wskaźniki obciążenia demograficznego. Obserwuje się jednak trend stale powiększającej się grupy osób w wieku poprodukcyjnym. Problemem, podobnie jak w innych regionach kraju, jest niski wskaźnik urodzeń.

Wykres 7. Wskaźniki sfery demograficznej po standaryzacji dla Gminy Męcinka.

Źródło: Opracowanie własne, wg danych GUS

Gmina Męcinka osiągnęła maksymalną notę 1,00 (najlepszy poziom wskaźników spośród badanych gmin) w przypadku wskaźnika liczby zgonów w przeliczeniu na 1000 mieszkańców oraz dość wysoki wynik w zakresie salda migracji (0,76) co jest drugą oceną w tej kategorii). Na wynik ogólny Gminy Męcinka miało wpływ osiągnięcie noty 0,00 – urodzenia żywe oraz niskie oceny wskaźnika przyrostu

²⁵ GUS

naturalnego 0,08 i wysoki wskaźnik obciążenia demograficznego 0,93 co spowodowało, iż w ostatecznej ocenie w tej sferze Gmina Męcinka osiągnęła wynik 0,54.

Tabela 7. Sumaryczne zestawienie wskaźników uzupełniających dla sfery demograficznej (wskaźniki przed i po standaryzacji).

Gmina	wsk.1	wsk. wystandardyzowany	wsk.2	wsk. Wystandardyzowany (destymulanta)	wsk.3	wsk. wystandardyzowany	wsk.4	wsk. wystandardyzowany	wsk.5	wsk. wystandardyzowany	ŚREDNIA wsk.wystandardyzowanego	wsk.wystandardyzowany dla ŚREDNICH
POLSKA - GMINY WIEJSKIE	10,20	1,00	10,00	0,67	0,20	1,00	2,14	0,29	25,80	0,93	0,78	1,00
DOLNOŚLĄSKIE - GMINY WIEJSKIE	9,30	0,69	9,70	0,87	-0,40	0,77	6,48	1,00	23,00	0,00	0,665	0,76
Podregion 1 - jeleniogórski - GMINY WIEJSKIE	8,50	0,41	10,20	0,53	-1,60	0,31	2,40	0,33	23,10	0,03	0,325	0,06
Powiat jaworski - GMINY WIEJSKIE	8,70	0,48	11,00	0,00	-2,40	0,00	0,35	0,00	26,00	1,00	0,297	0,00
Męcinka (2)	7,30	0,00	9,50	1,00	-2,20	0,08	5,03	0,76	25,80	0,93	0,55	0,54

OF max	10,20	OF max	11,00	OF max	0,20	OF max	6,48	OF max	26,00	OF max	0,78
OF min	7,30	OF min	9,50	OF min	-2,40	OF min	0,35	OF min	23,00	OF min	0,30

Źródło: Opracowanie własne, wg danych GUG

SFERA SPOŁECZNO-EKONOMICZNA

Tabela 8 Grupy wskaźników oraz wskaźniki sfery społeczno-ekonomiczna.

Nr wsk.	Grupa wskaźników	Cel grupy wskaźników	Początkowe wskaźniki
6	Warunki lokalowe	Określenie obszarów o lepszych lub gorszych warunkach lokalowych	Liczba mieszkań na 1 tys. mieszkańców
7			Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania na osobę zameldowaną
8	Podstawowa opieka zdrowotna	Określenie obszarów o wyższym lub niższym stopniu dostępu do podstawowej opieki zdrowotnej	Przychodnie na 10 tys. mieszkańców
9	Oświata	Określenie obszarów o wyższym lub niższym stopniu dostępu do oświaty	Współczynnik skolaryzacji netto dla szkół podstawowych
10			Współczynnik skolaryzacji netto dla szkół gimnazjalnych
11	Aktywność społeczna	Określenie obszarów o różnym poziomie aktywności społecznej	Fundacje, stowarzyszenia i organizacje społeczne na 10 tys. mieszkańców
12			Domy kultury, świetlice, kluby na 10 tys. mieszkańców
13	Zaangażowanie finansowe gminy	Określenie obszarów o różnym poziomie finansowania przez samorządy lokalne w sferze społeczno-ekonomicznej	Wydatki gmin z tytułu bezpieczeństwa publicznego i ochrony przeciwpożarowej na 1 tys. mieszkańców
14			Wydatki gmin na kulturę i ochronę dziedzictwa narodowego na 1 tys. mieszkańców
15			Wydatki gmin na oświatę i wychowanie na 1 tys. mieszkańców

16			Wydatki gmin na ochronę zdrowia na 1 tys. mieszkańców
----	--	--	---

Źródło: Opracowanie własne, wg danych GUS

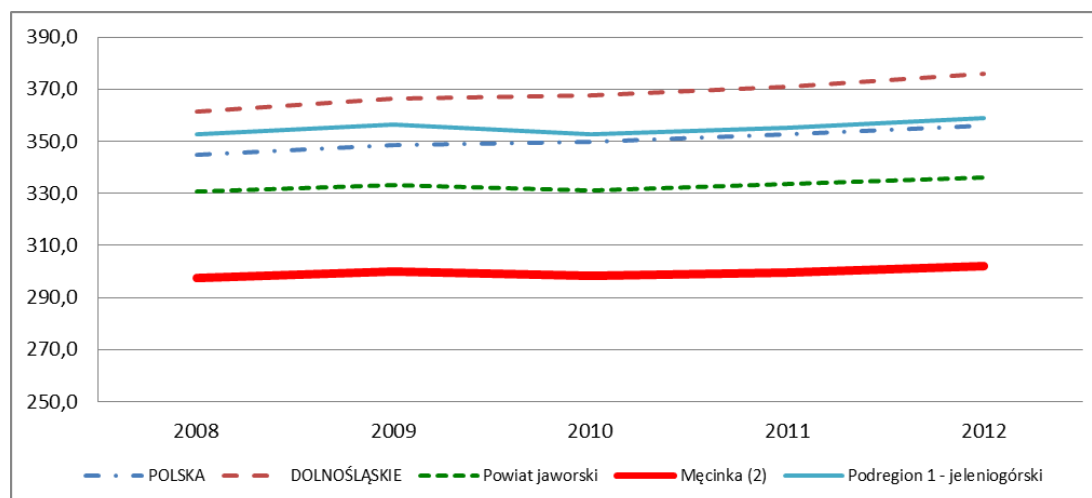
LICZBA MIESZKAŃ NA 1 TYS. MIESZKAŃCÓW

Tabela 9: Liczba mieszkań na 1 tys. mieszkańców.

Jednostka terytorialna	mieszkania na 1000 mieszkańców				
	2008	2009	2010	2011	2012
	mieszk.	mieszk.	mieszk.	mieszk.	mieszk.
POLSKA	344,8	348,5	349,6	352,6	356,1
POLSKA - GMINY WIEJSKIE	291,7	293,6	291,8	293,7	295,9
DOLNOŚLĄSKIE	361,4	366,2	367,7	371,0	375,9
DOLNOŚLĄSKIE - GMINY WIEJSKIE	306,6	309,5	308,2	309,6	312,3
Podregion 1 - jeleniogórski	352,8	356,4	352,7	355,4	359,0
Podregion 1 - jeleniogórski - GMINY WIEJSKIE					309,9
Powiat jaworski	330,8	333,3	331,1	333,6	336,3
Powiat jaworski - GMINY WIEJSKIE					304,9
Męcinka (2)	297,7	300,0	298,4	299,5	302,1

Źródło: Opracowanie własne, wg danych GUS

Wykres 8: Liczba mieszkań na 1 tys. mieszkańców.

Źródło: Opracowanie własne, wg danych GUS

W Gminie Męcinka liczba mieszkań przypadająca na 1000 mieszkańców jest niższa od danych dla całego kraju i nieznacznie wyższa od średniej dla gmin wiejskich w kraju. Porównanie tego wskaźnika z danymi dla gmin wiejskich województwa dolnośląskiego i podregionu jeleniogórskiego wypada na niekorzyść Gminy Męcinka. Gmina Męcinka zanotowała wartość wskaźnika w roku 2012 na poziomie 302,1, który systematycznie rośnie w ciągu lat 2010-2012.²⁶

PRZECIĘTNA POWIERZCHNIA UŻYTKOWA MIESZKANIA NA OSOBĘ ZAMELDOWANĄ

Tabela 10. Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania na osobę zameldowaną.

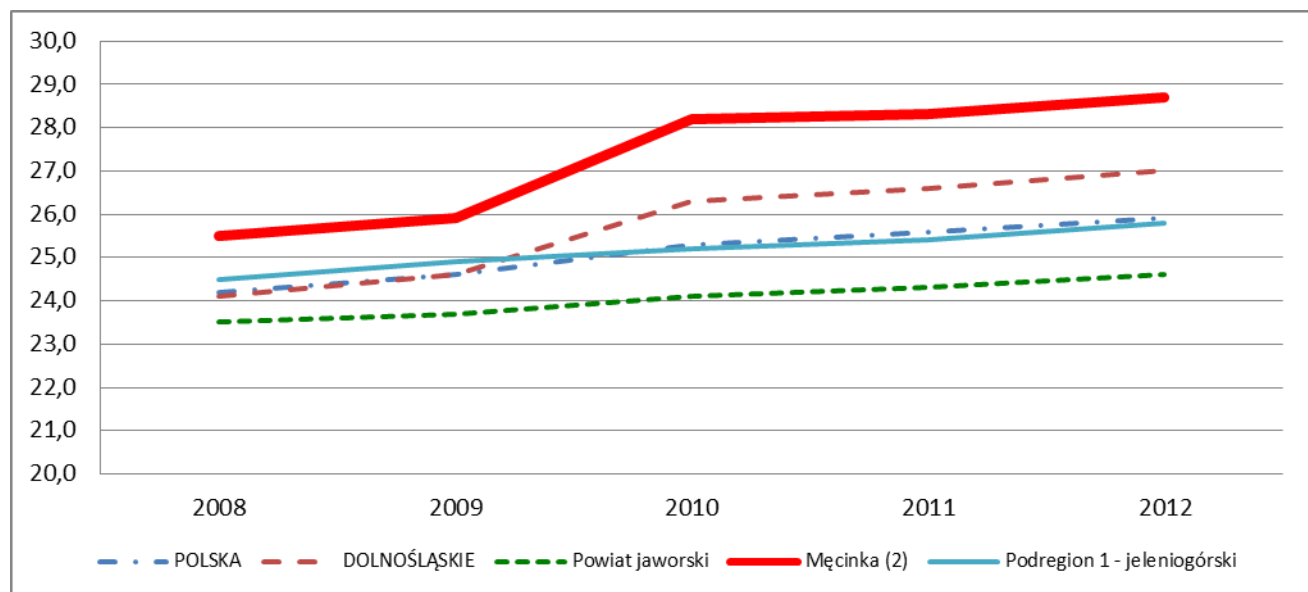
Jednostka terytorialna	przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania na 1 osobę				
	2008	2009	2010	2011	2012
	m2	m2	m2	m2	m2
POLSKA	24,2	24,6	25,3	25,6	25,9
POLSKA - GMINY WIEJSKIE	25,4	25,7	26,5	26,8	27,1
DOLNOŚLĄSKIE	24,1	24,6	26,3	26,6	27,0
DOLNOŚLĄSKIE - GMINY WIEJSKIE	26,1	26,7	28,0	28,3	28,8
Podregion 1 - jeleniogórski	24,5	24,9	25,2	25,4	25,8
Podregion 1 - jeleniogórski - GMINY WIEJSKIE					27,6
Powiat jaworski	23,5	23,7	24,1	24,3	24,6
Powiat jaworski - GMINY WIEJSKIE					27,0
Męcinka (2)	25,5	25,9	28,2	28,3	28,7

Źródło: Opracowanie własne, wg danych GUS

Gmina Męcinka (28,7m²) charakteryzuje się, w porównaniu do danych dla kraju (25,9m²), w tym także dla gmin wiejskich (27,1m²), wyższą przeciętną powierzchnią użytkową mieszkań na osobę zameldowaną. Wartość ta jest porównywalna z danymi dla gmin wiejskich województwa dolnośląskiego i wyższa od danych dla powiatu jaworskiego. Na przestrzeni lat 2008 – 2012 w Gminie Męcinka odnotowano znaczący wzrost powierzchni użytkowej mieszkań.

²⁶ GUS, 2008-2012

Wykres 9. Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania na osobę zameldowaną.

Źródło: Opracowanie własne, wg danych GUS

PRZYCHODNIE NA 10 TYS. MIESZKAŃCÓW

Tabela 11. Przychodnie na 10 tys. mieszkańców.

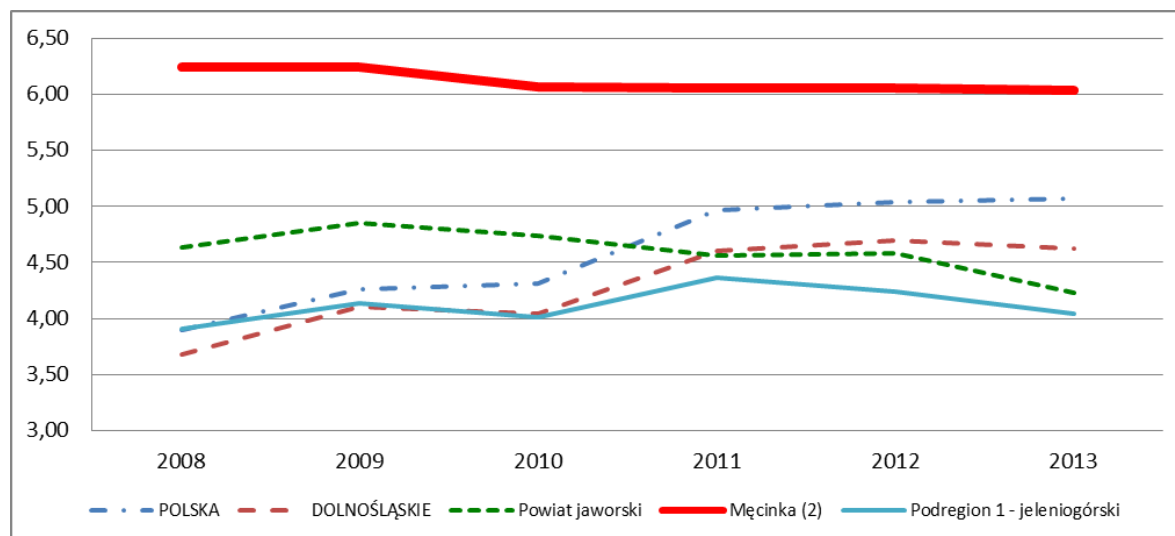
Jednostka terytorialna	ogółem					
	2008	2009	2010	2011	2012	2013
	ob.	ob.	ob.	ob.	ob.	ob.
POLSKA	3,89	4,26	4,31	4,97	5,04	5,07
POLSKA - GMINY WIEJSKIE	2,95	3,19	3,20	3,46	3,42	3,44
DOLNOŚLĄSKIE	3,68	4,11	4,04	4,60	4,70	4,63
DOLNOŚLĄSKIE - GMINY WIEJSKIE	3,06	3,23	3,08	3,33	3,31	3,21
Podregion 1 - jeleniogórski	3,91	4,13	4,01	4,36	4,24	4,04
Podregion 1 - jeleniogórski - GMINY WIEJSKIE					3,29	3,15
Powiat jaworski	4,64	4,85	4,73	4,56	4,58	4,23
Powiat jaworski - GMINY WIEJSKIE					5,21	5,21
Męcinka (2)	6,24	6,24	6,07	6,05	6,05	6,04

Źródło: Opracowanie własne, wg danych GUS

Gmina Męcinka (6,04) na tle danych dla kraju (5,07), województwa dolnośląskiego (4,63) oraz powiatu jaworskiego (4,23) posiadała największą liczbę placówek ambulatoryjnej opieki zdrowotnej przypadającej na 10 tys. ludności²⁷. W Gminie Męcinka wartość tego wskaźnika była prawie dwukrotnie wyższa od danych dla gmin wiejskich podregionu jeleniogórskiego (3,15).

²⁷ GUS, 2013

Wykres 10. Przychodnie na 10 tys. mieszkańców.

Źródło: Opracowanie własne, wg danych GUS

WSPÓŁCZYNNIK SKOLARYZACJI NETTO DLA SZKÓŁ PODSTAWOWYCH

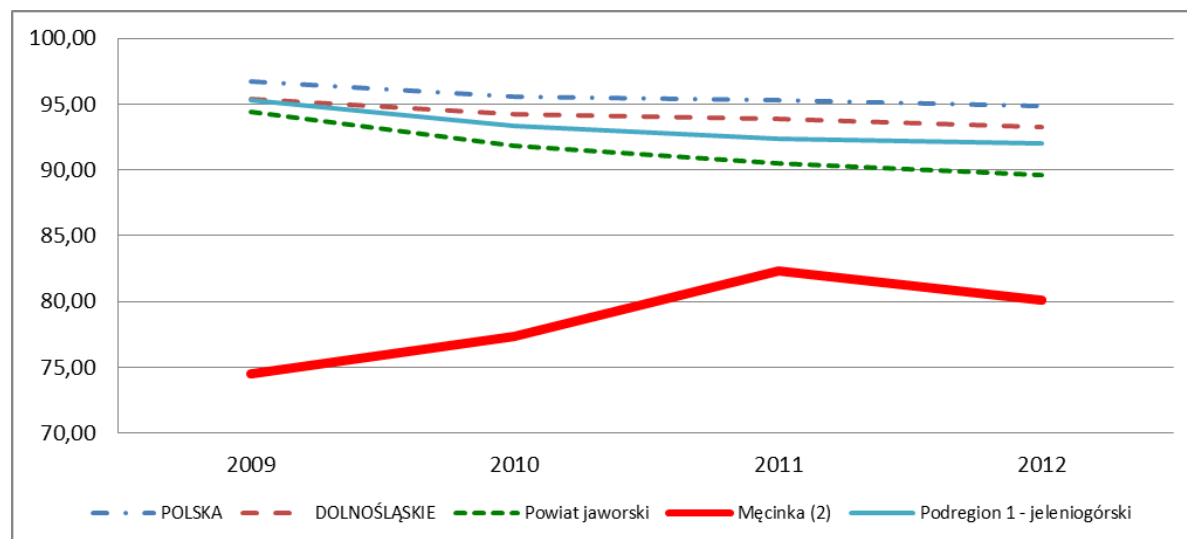
Tabela 12. Współczynnik skolaryzacji netto dla szkół podstawowych.

Jednostka terytorialna	współczynnik skolaryzacji netto			
	szkoły podstawowe			
	2009	2010	2011	2012
	%	%	%	%
POLSKA	96,68	95,59	95,28	94,87
POLSKA - GMINY WIEJSKIE	92,49	90,28	89,61	88,84
DOLNOŚLĄSKIE	95,39	94,24	93,85	93,27
DOLNOŚLĄSKIE - GMINY WIEJSKIE	87,84	84,91	83,88	82,62
Podregion 1 - jeleniogórski	95,31	93,31	92,33	91,97
Podregion 1 - jeleniogórski - GMINY WIEJSKIE				80,87
Powiat jaworski	94,45	91,80	90,49	89,58
Powiat jaworski - GMINY WIEJSKIE				77,55
Męcinka (2)	74,50	77,30	82,32	80,12

Źródło: Opracowanie własne, wg danych GUS

Wartość współczynnika uzupełniającego dotyczącego skolaryzacji dla szkół podstawowych dla Gminy Męcinka wynosi 80,12²⁸ i jest to wartość charakterystyczna dla gmin wiejskich powiatu jaworskiego oraz podregionu jeleniogórskiego.

Wykres 11. Współczynnik skolaryzacji netto dla szkół podstawowych.

Źródło: Opracowanie własne, wg danych GUS

WSPÓŁCZYNNIK SKOLARYZACJI NETTO DLA SZKÓŁ GIMNAZJALNYCH

Tabela 13. Współczynnik skolaryzacji netto dla szkół gimnazjalnych.

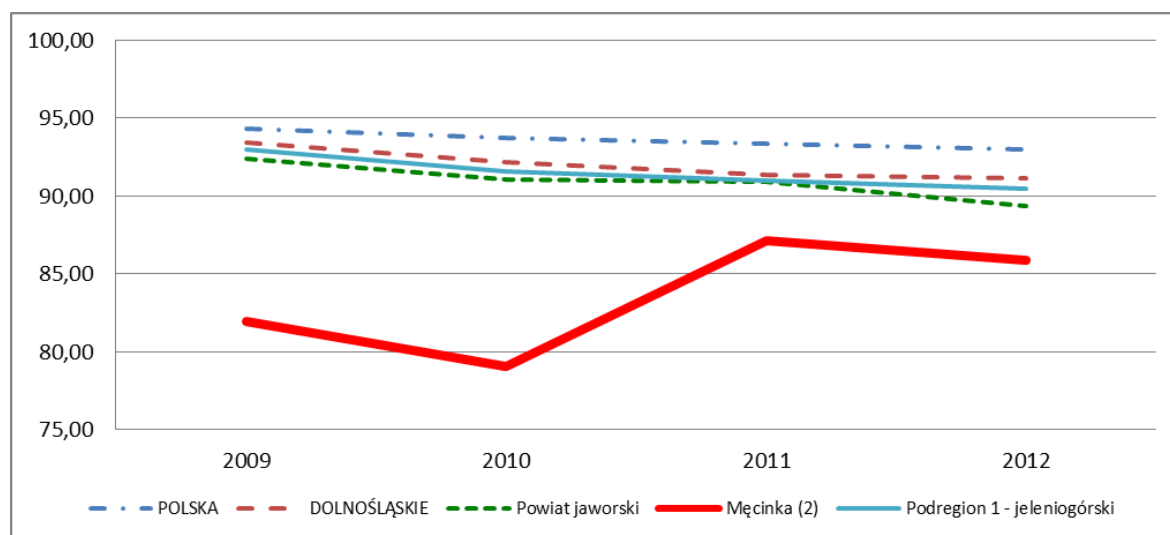
Jednostka terytorialna	współczynnik skolaryzacji netto			
	gimnazja			
	2009	2010	2011	2012
	%	%	%	%
POLSKA	94,33	93,72	93,33	92,98
POLSKA - GMINY WIEJSKIE	86,80	85,63	84,97	84,23
DOLNOŚLĄSKIE	93,38	92,16	91,35	91,13
DOLNOŚLĄSKIE - GMINY WIEJSKIE	70,38	69,45	68,81	68,29
Podregion 1 - jeleniogórski	92,97	91,59	90,95	90,45
Podregion 1 - jeleniogórski - GMINY WIEJSKIE				65,49
Powiat jaworski	92,37	91,07	90,90	89,36
Powiat jaworski - GMINY WIEJSKIE				81,13
Męcinka (2)	81,91	79,03	87,10	85,87

Źródło: Opracowanie własne, wg danych GUS

²⁸ GUS, 2012

Wskaźnik skolaryzacji netto dla szkół gimnazjalnych dla Gminy Męcinka w 2012 wyniósł 85,87 i był porównywalny do wskaźników dla gmin wiejskich dla kraju (84,23), i wyraźnie wyższy od danych dla gmin wiejskich woj. dolnośląskiego (68,29), dla regionu jeleniogórskiego (65,49), a także dla powiatu jaworskiego (81,13).²⁹

Wykres 12. Współczynnik skolaryzacji netto dla szkół gimnazjalnych.

Źródło: Opracowanie własne, wg danych GUS

FUNDACJE, STOWARZYSZENIA I ORGANIZACJE SPOŁECZNE NA 10 TYS. MIESZKAŃCÓW

Tabela 14. Fundacje, stowarzyszenia i organizacje społeczne na 10 tys. mieszkańców.

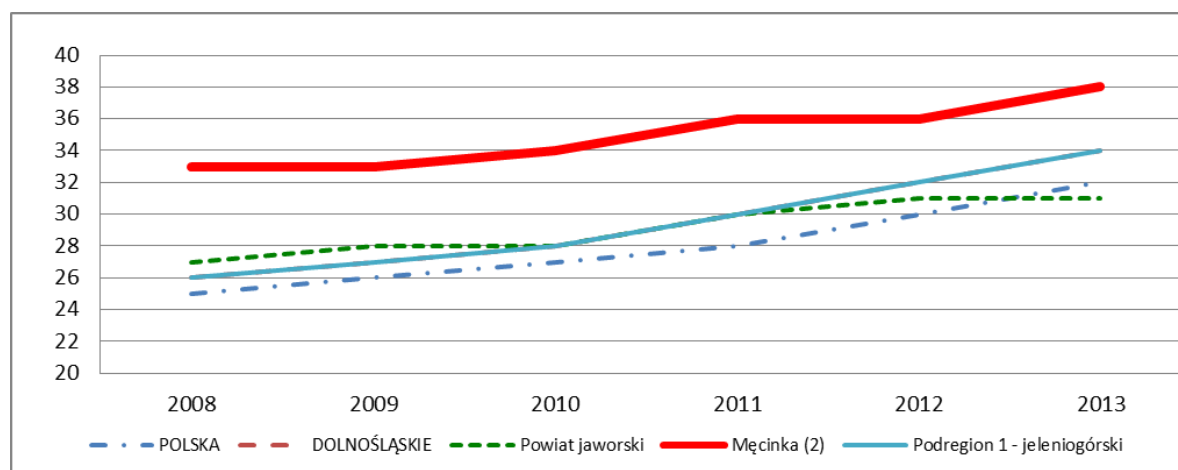
Jednostka terytorialna	fundacje, stowarzyszenia i organizacje społeczne na 10 tys. mieszkańców					
	2008	2009	2010	2011	2012	2013
	jed.gosp.	jed.gosp.	jed.gosp.	jed.gosp.	jed.gosp.	jed.gosp.
POLSKA	25	26	27	28	30	32
POLSKA - GMINY WIEJSKIE	22	23	23	25	26	27
DOLNOŚLĄSKIE	26	27	28	30	32	34
DOLNOŚLĄSKIE - GMINY WIEJSKIE	23	24	25	27	29	31
Podregion 1 - jeleniogórski	26	27	28	30	32	34
Podregion 1 - jeleniogórski - GMINY WIEJSKIE					31	32
Powiat jaworski	27	28	28	30	31	31
Powiat jaworski - GMINY WIEJSKIE					37	37
Męcinka (2)	33	33	34	36	36	38

Źródło: Opracowanie własne, wg danych GUS

²⁹ GUS, 2012

Gmina Męcinka, podobnie jak powiat jaworski, charakteryzuje się znaczną liczbą organizacji społecznych w przeliczeniu na 10 tys. mieszkańców (38)³⁰. Porównanie to wypada zdecydowanie korzystnie z danymi dla gmin wiejskich w kraju (27). Jest także zdecydowanie wyższe od danych dla gmin wiejskich województwa dolnośląskiego. Wyraźny jest także wzrost liczby tych organizacji na przestrzeni ostatnich lat.

Wykres 13. Fundacje, stowarzyszenia i organizacje społeczne na 10 tys. mieszkańców.

Źródło: Opracowanie własne, wg danych GUS

DOMY KULTURY, ŚWIETLICE, KLUBY NA 10 TYS. MIESZKAŃCÓW

Tabela 15. Domy kultury, świetlice, kluby na 10 tys. mieszkańców.

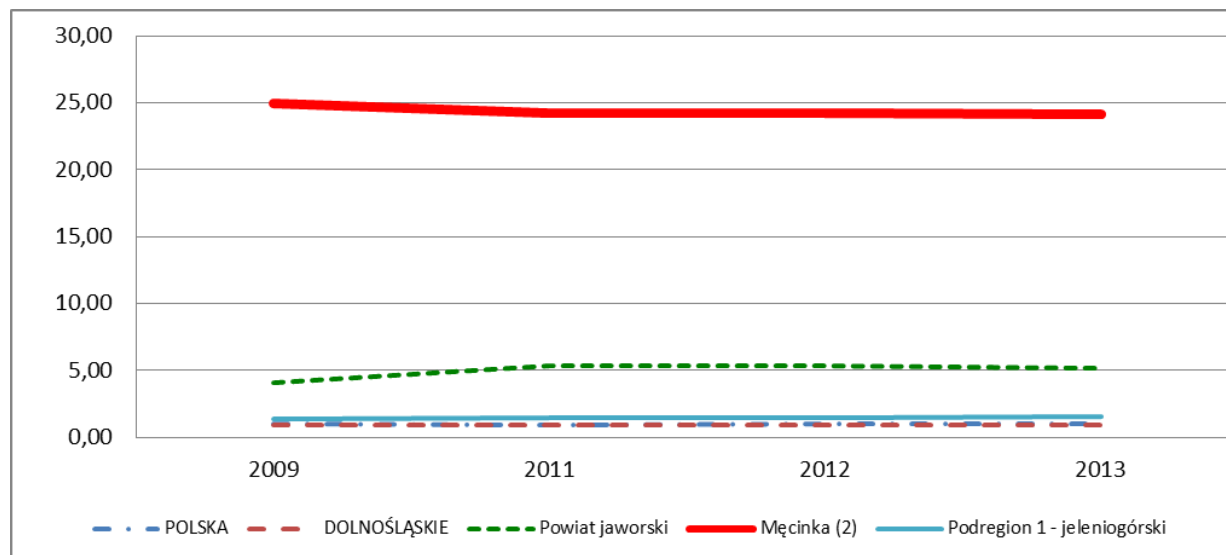
Jednostka terytorialna	ogółem			
	2009	2011	2012	2013
	ob.	ob.	ob.	ob.
POLSKA	1,06	0,96	1,00	1,01
POLSKA - GMINY WIEJSKIE	1,70	1,61	1,71	1,74
DOLNOŚLĄSKIE	0,91	0,90	0,96	0,97
DOLNOŚLĄSKIE - GMINY WIEJSKIE	2,08	2,09	2,20	2,26
Podregion 1 - jeleniogórski	1,39	1,44	1,50	1,56
Podregion 1 - jeleniogórski - GMINY WIEJSKIE			3,02	3,28
Powiat jaworski	4,07	5,32	5,35	5,19
Powiat jaworski - GMINY WIEJSKIE			11,01	11,01
Męcinka (2)	24,96	24,22	24,20	24,15

Źródło: Opracowanie własne, wg danych GUS

³⁰ GUS, 2013

Wskaźnik ten zdecydowanie wyróżnia Gminę Męcinka (24,15) na tle kraju (1,01), województwa dolnośląskiego (0,97), podregionu jeleniogórskiego (1,56), a także powiatu jaworskiego (11,01).³¹

Wykres 14. Domy kultury, świetlice, kluby na 10 tys. mieszkańców.

Źródło: Opracowanie własne, wg danych GUS

WYDATKI GMIN Z TYTUŁU BEZPIECZEŃSTWA PUBLICZNEGO I OCHRONY PRZECIWPOŻAROWEJ NA 1 TYS. MIESZKAŃCÓW

Tabela 16. Wydatki gmin z tytułu bezpieczeństwa publicznego i ochrony przeciwpożarowej na 1 tys. mieszkańców.

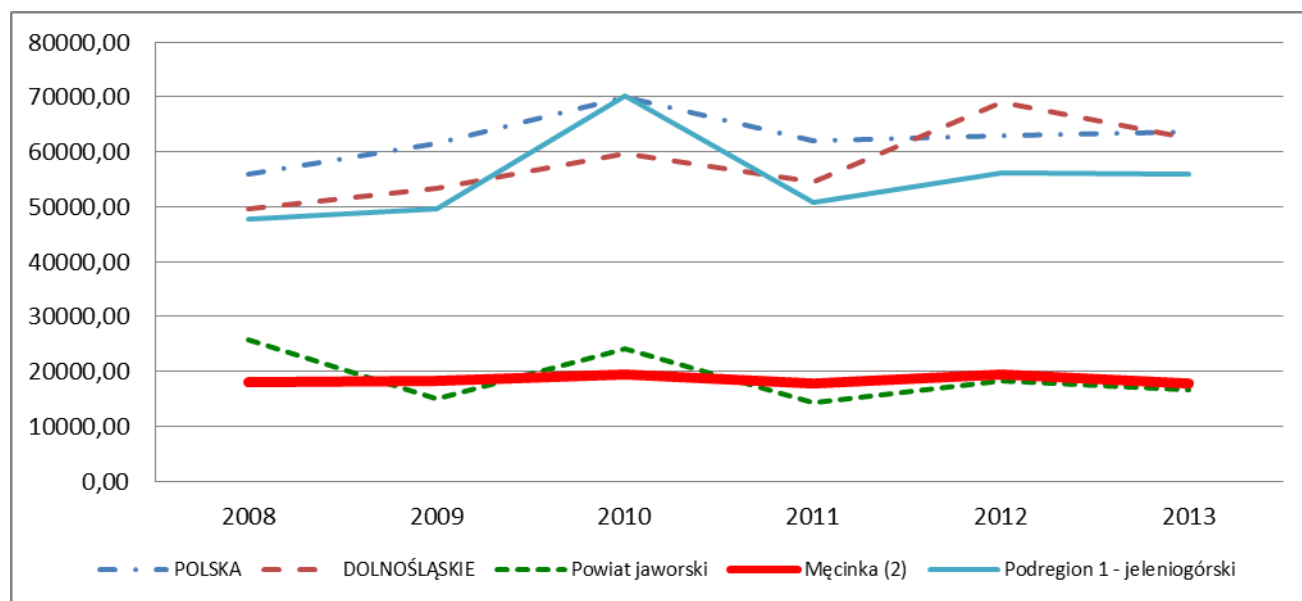
Jednostka terytorialna	gminy łącznie z miastami na prawach powiatu					
	Dział 754 - Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa					
	2008	2009	2010	2011	2012	2013
	zł	zł	zł	zł	zł	zł
POLSKA	55933,81	61454,88	69869,61	61958,62	63019,63	63611,36
POLSKA - GMINY WIEJSKIE	33427,30	38467,78	56015,88	42536,43	41682,62	42949,29
DOLNOŚLĄSKIE	49587,69	53302,11	59618,33	54460,15	69050,26	62566,51
DOLNOŚLĄSKIE - GMINY WIEJSKIE	32508,36	29604,71	43772,54	40099,64	38889,85	39263,17
Podregion 1 - jeleniogórski	47838,77	49595,90	70091,97	50876,52	56151,50	56034,59
Podregion 1 - jeleniogórski - GMINY WIEJSKIE					37890,58	30384,22
Powiat jaworski	25815,85	14920,34	24144,18	14280,31	18349,35	16631,42
Powiat jaworski - GMINY WIEJSKIE					26847,79	23917,02
Męcinka (2)	18004,86	18321,09	19377,64	17741,35	19397,44	17905,89

Źródło: Opracowanie własne, wg danych GUS

³¹ GUS, 2013

Poziom wydatków Gminy Męcinka z tytułu zapewnienia bezpieczeństwa publicznego i ochrony przeciwpożarowej od 6 lat utrzymuje się na podobnym poziomie, a wartość wskaźnika w tym zakresie w 2013 wynosiła 17905,89 zł i była wyższa od średniej dla gmin powiatu jaworskiego (16631,42 zł), ale zdecydowanie niższa od danych dla gmin wiejskich podregionu jeleniogórskiego.

Wykres 15. Wydatki gmin z tytułu bezpieczeństwa publicznego i ochrony przeciwpożarowej na 1 tys. mieszkańców.

Źródło: Opracowanie własne, wg danych GUS

WYDATKI GMIN NA KULTURĘ I OCHRONĘ DZIEDZICTWA NARODOWEGO NA 1 TYS. MIESZKAŃCÓW

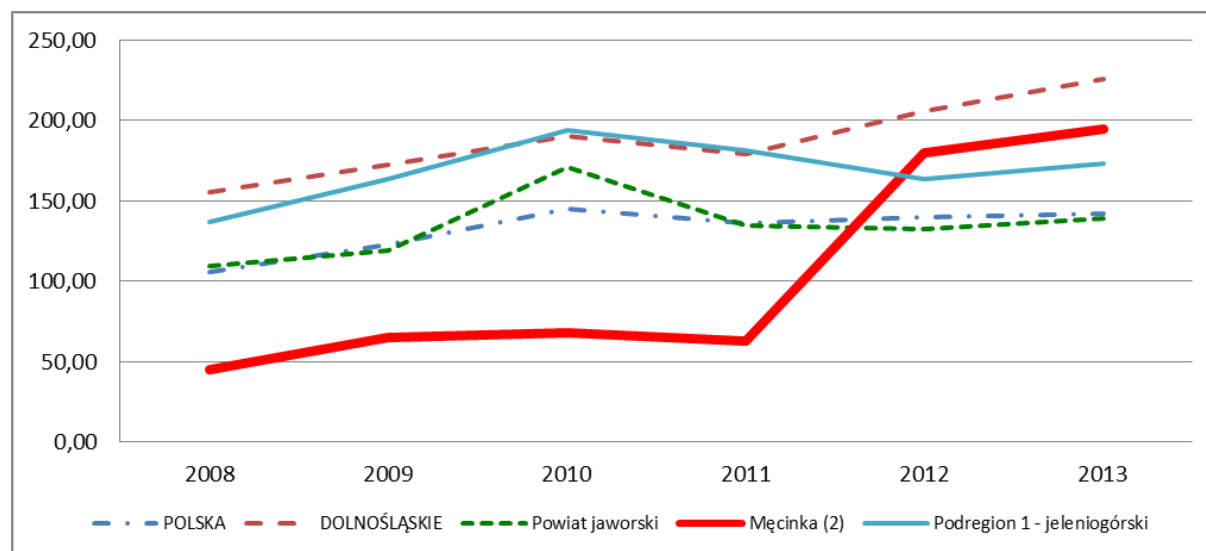
Tabela 17. Wydatki gmin na kulturę i ochronę dziedzictwa narodowego na 1 tys. mieszkańców.

Jednostka terytorialna	gminy łącznie z miastami na prawach powiatu					
	Dział 921 - Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego					
	2008	2009	2010	2011	2012	2013
	zł	zł	zł	zł	zł	zł
POLSKA	105,83	122,76	144,66	136,12	139,45	142,22
POLSKA - GMINY WIEJSKIE	65,61	78,54	111,25	100,15	103,57	109,08
DOLNOŚLĄSKIE	155,32	172,30	190,22	178,82	205,84	225,53
DOLNOŚLĄSKIE - GMINY WIEJSKIE	132,76	150,98	194,85	174,70	181,35	203,49
Podregion 1 - jeleniogórski	137,01	163,31	193,76	180,87	163,50	173,08
Podregion 1 - jeleniogórski - GMINY WIEJSKIE					152,13	191,48
Powiat jaworski	109,28	119,03	170,92	134,23	132,45	138,96
Powiat jaworski - GMINY WIEJSKIE					119,44	152,68
Męcinka (2)	44,53	65,20	68,11	62,34	179,66	194,38

Źródło: Opracowanie własne, wg danych GUS

Poziom wydatków Gminy Męcinka na rozwój kultury i ochronę dziedzictwa narodowego od 2 lat utrzymuje się na wyższym poziomie niż w latach poprzednich. Wartość tego wskaźnika w 2013 wyniosła 194,38 zł i była wartością porównywalną do danych dla gmin wiejskich województwa dolnośląskiego. Najniższe kwoty odnotowano w gminach wiejskich w skali całego kraju (109,08 zł).³²

Wykres 16. Wydatki gmin na kulturę i ochronę dziedzictwa narodowego na 1 tys. mieszkańców.

Źródło: Opracowanie własne, wg danych GUS

WYDATKI GMIN NA OŚWIATĘ I WYCHOWANIE NA 1 TYS. MIESZKAŃCÓW

Tabela 18. Wydatki gmin na oświatę i wychowanie na 1 tys. mieszkańców.

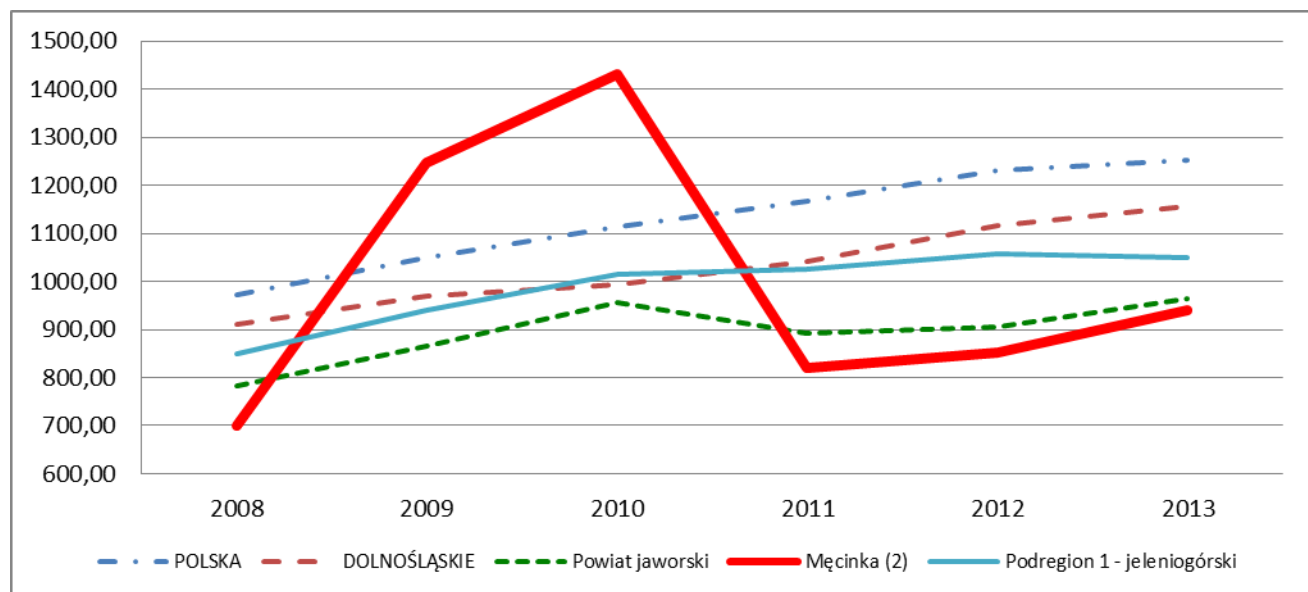
Jednostka terytorialna	gminy łącznie z miastami na prawach powiatu					
	Dział 801 - Oświata i wychowanie					
	2008	2009	2010	2011	2012	2013
	zł	zł	zł	zł	zł	zł
POLSKA	972,96	1049,28	1113,10	1167,10	1230,00	1252,69
POLSKA - GMINY WIEJSKIE	950,27	1029,34	1100,18	1151,86	1205,74	1219,57
DOLNOŚLĄSKIE	909,58	970,42	992,60	1041,75	1117,12	1155,24
DOLNOŚLĄSKIE - GMINY WIEJSKIE	876,25	935,26	993,42	1038,02	1114,73	1127,49
Podregion 1 - jeleniogórski	849,39	939,68	1014,45	1024,36	1056,29	1049,56
Podregion 1 - jeleniogórski - GMINY WIEJSKIE					1033,34	1047,57
Powiat jaworski	783,41	864,93	957,30	891,52	905,51	963,43
Powiat jaworski - GMINY WIEJSKIE					944,12	992,35
Męcinka (2)	701,26	1246,54	1431,53	819,52	852,31	939,14

Źródło: Opracowanie własne, wg danych GUS

³² GUS, 2013

Poziom wydatków Gminy Męcinka na oświatę i wychowanie od 3 lat utrzymuje się na niższym poziomie niż w latach poprzednich. Wartość wskaźnika w 2013 wyniosła 939,14 zł³³ i była niższa od danych dla gmin wiejskich województwa dolnośląskiego i kraju. Dla porównania wydatki w tym zakresie dla całego kraju wynosiły 1252,69 zł na 1 tys. mieszkańców. Warto zaznaczyć, iż w 2010 roku Gmina Męcinka na ten cel przeznaczyła 1431,53 zł w przeliczeniu na 1 tys. mieszkańców.

Wykres 17. Wydatki gmin na oświatę i wychowanie na 1 tys. mieszkańców.

Źródło: Opracowanie własne, wg danych GUS

WYDATKI GMIN NA OCHRONĘ ZDROWIA NA 1 TYS. MIESZKAŃCÓW

Tabela 19. Wydatki gmin na ochronę zdrowia na 1 tys. mieszkańców.

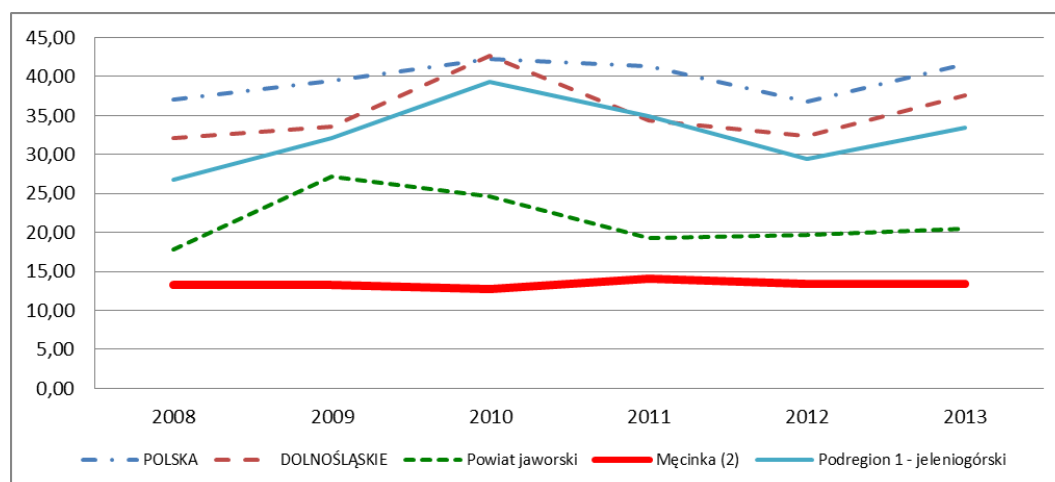
Jednostka terytorialna	gminy łącznie z miastami na prawach powiatu					
	Dział 851 - Ochrona zdrowia					
	2008	2009	2010	2011	2012	2013
	zł	zł	zł	zł	zł	zł
POLSKA	36,99	39,42	42,16	41,22	36,71	41,56
POLSKA - GMINY WIEJSKIE	17,15	17,92	19,47	17,68	17,46	16,34
DOLNOŚLĄSKIE	32,09	33,57	42,67	34,33	32,29	37,59
DOLNOŚLĄSKIE - GMINY WIEJSKIE	25,19	30,52	48,94	28,40	24,09	21,37
Podregion 1 - jeleniogórski	26,74	32,05	39,35	34,90	29,41	33,35
Podregion 1 - jeleniogórski - GMINY WIEJSKIE					23,89	16,22
Powiat jaworski	17,86	27,21	24,65	19,30	19,65	20,53
Powiat jaworski - GMINY WIEJSKIE					15,43	15,45
Męcinka (2)	13,30	13,31	12,72	14,01	13,34	13,37

Źródło: Opracowanie własne, wg danych GUS

³³ GUS, 2013

Wysokość wydatków Gminy Męcinka na ochronę zdrowia od 6 lat utrzymuje się na podobnym poziomie. Wartość wskaźnika w 2013 wyniosła 13,37 zł³⁴ i była niższa od danych dla gmin wiejskich kraju i województwa dolnośląskiego. Niski poziom wydatków na ochronę zdrowia charakteryzował cały obszar powiatu jaworskiego. Dla porównania, w skali kraju wydatki gmin w tym zakresie w 2013 roku wynosiły 41,56 zł na 1000 mieszkańców.

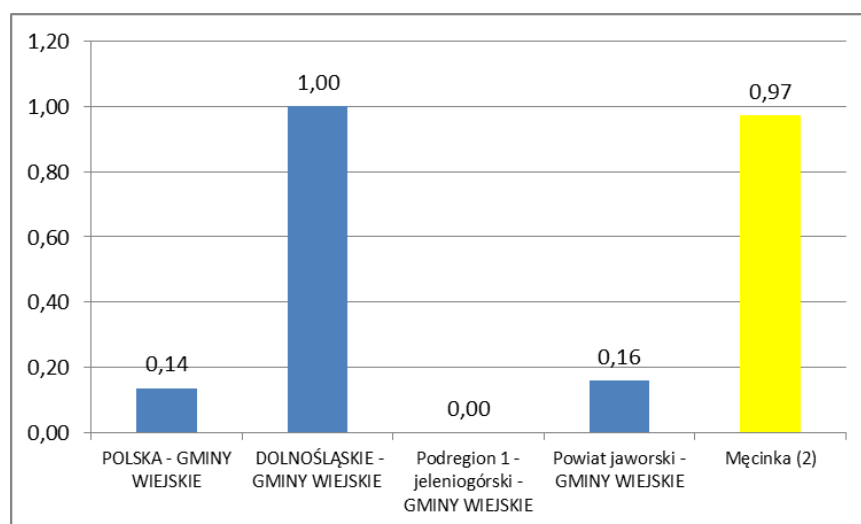
Wykres 18. Wydatki gmin na ochronę zdrowia na 1000 mieszkańców.

Źródło: Opracowanie własne, wg danych GUS

SFERA SPOŁECZNO-EKONOMICZNA - PODSUMOWANIE

Rysunek 13. Wskaźniki sfery społeczno-ekonomicznej sumarycznie.

Źródło: Opracowanie własne, wg danych GUS

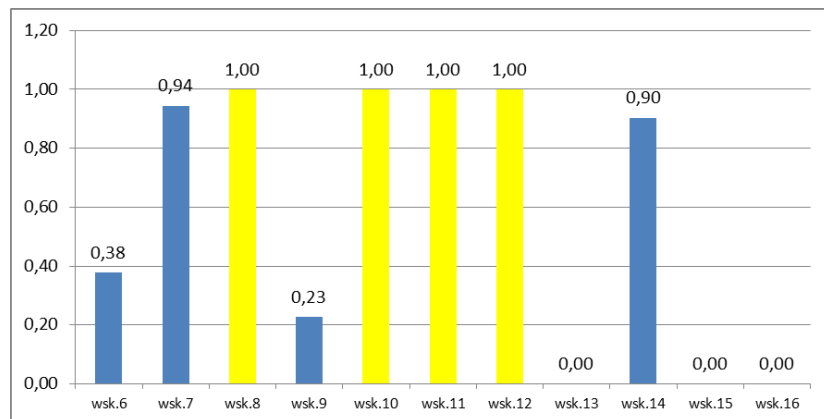
³⁴ GUS, 2013

Do oceny syntetycznej sfery społeczno-ekonomicznej użyto następujących wskaźników:

- wsk.6 – liczba mieszkań na 1 tys. mieszkańców,
- wsk.7 – przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania na osobę zameldowaną,
- wsk.8 – przychodnie na 10 tys. mieszkańców,
- wsk.9 – współczynnik skolaryzacji netto dla szkół podstawowych,
- wsk.10 – współczynnik skolaryzacji netto dla szkół gimnazjalnych ,
- wsk.11 – fundacje, stowarzyszenia i organizacje społeczne na 10 tys. mieszkańców,
- wsk.12 – domy kultury, świetlice, kluby na 10 tys. mieszkańców,
- wsk.13 – wydatki gmin z tytułu bezpieczeństwa publicznego i ochrony przeciwpożarowej na 1 tys. mieszkańców,
- wsk.14 – wydatki gmin na kulturę i ochronę dziedzictwa narodowego na 1 tys. mieszkańców,
- wsk.15 – wydatki gmin na oświatę i wychowanie na 1 tys. mieszkańców,
- wsk.16 – wydatki gmin na ochronę zdrowia na 1 tys. mieszkańców.

Wskaźniki sfery społeczno-ekonomicznej dla Gminy Męcinka uzyskały wartość 0,97. Wysoka wartość tego wskaźnika związana jest z potencjałem społecznym (duża liczba organizacji społecznych), rozwiniętą infrastrukturą społeczną, wydatkami na kulturę, dobrymi warunkami mieszkaniowymi oraz dostępnością do podstawowej opieki zdrowotnej. Po stronie słabych stron odnotować warto niskie wartości wydatków na oświatę i wychowanie, ochronę zdrowia oraz z tytułu bezpieczeństwa publicznego i ochrony przeciwpożarowej. Niskie wskaźniki skolaryzacji świadczą o tym, że znaczna część osób wieku szkolnym uczęszcza do szkół poza obszarem gminy.

Rysunek 14. Wskaźniki sfery społeczno-ekonomicznej dla Gminy Męcinka.

Źródło: Opracowanie własne, wg danych GUS

Gmina Męcinka uzyskała maksymalne wartości wystandaryzowane w przypadku wskaźnika liczby przychodni przypadających na 10 tys. mieszkańców, skolaryzacji netto dla szkół gimnazjalnych, ilości fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych na 10 tys. mieszkańców oraz liczby domów kultury i świetlic przypadających na 10 tys. mieszkańców. Wartości minimalne (0,00) gmina uzyskała za wielkość wydatków gminnych na cele związane z bezpieczeństwem publicznym i ochroną przeciwpożarową, wydatków gminnych na cele oświatowe i wychowanie oraz wydatków gminnych na ochronę zdrowia – wydatki w przeliczeniu na 1 tys. mieszkańców.

Tabela 20. Sumaryczne zestawienie wskaźników uzupełniających dla sfery społeczno-ekonomicznej (wskaźniki przed i po standaryzacji).

Gmina	wsk.6	wsk. wystandardyzowany	wsk.7	wsk. wystandardyzowany	wsk.8	wsk. wystandardyzowany	wsk.9	wsk. wystandardyzowany	wsk.10	wsk. wystandardyzowany	wsk.11	wsk. wystandardyzowany	wsk.12	wsk. wystandardyzowany	wsk.13	wsk. wystandardyzowany	wsk.14	wsk. wystandardyzowany	wsk.15	wsk. wystandardyzowany	wsk.16	wsk. wystandardyzowany	SREDNIA wsk. wystandardyzowanego	wsk. wystandardyzowany dla SREDNICH
POLSKA - GMINY WIEJSKIE	295,90	0,00	27,10	0,06	3,44	0,10	88,84	1,00	84,23	0,92	27,00	0,00	1,74	0,00	42949,29	1,00	109,08	0,00	1219,57	1,00	16,34	0,37	0,40	0,14
DOLNOŚLĄSKIE - GMINY WIEJSKIE	312,30	1,00	28,80	1,00	3,21	0,02	82,62	0,45	68,29	0,14	31,00	0,36	2,26	0,02	39263,17	0,85	203,49	1,00	1127,49	0,67	21,37	1,00	0,59	1,00
Podregion 1 - jeleniogórski - GMINY WIEJSKIE	309,90	0,85	27,60	0,33	3,15	0,00	80,87	0,29	65,49	0,00	32,00	0,45	3,28	0,07	30384,22	0,50	191,48	0,87	1047,57	0,39	16,22	0,36	0,37	0,00
Powiat jaworski - GMINY WIEJSKIE	304,90	0,55	27,00	0,00	5,21	0,71	77,55	0,00	81,13	0,77	37,00	0,91	11,01	0,41	23917,02	0,24	152,68	0,46	992,35	0,19	15,45	0,26	0,41	0,16
Męcinka (2)	302,10	0,38	28,70	0,94	6,04	1,00	80,12	0,23	85,87	1,00	38,00	1,00	24,15	1,00	17905,89	0,00	194,38	0,90	939,14	0,00	13,37	0,00	0,59	0,97

OF max	312,30	OF max	28,80	OF max	6,04	OF max	88,84	OF max	85,87	OF max	38,00	OF max	24,15	OF max	42949,29	OF max	203,49	OF max	1219,57	OF max	21,37	OF max	0,59
OF min	295,90	OF min	27,00	OF min	3,15	OF min	77,55	OF min	65,49	OF min	27,00	OF min	1,74	OF min	17905,89	OF min	109,08	OF min	939,14	OF min	13,37	OF min	0,37

Źródło: Opracowanie własne, wg danych GUS

SFERA GOSPODARCZA

Tabela 21 Grupy wskaźników oraz wskaźniki sfery gospodarczej.

Nr wsk.	Grupa wskaźników	Cel grupy wskaźników	Początkowe wskaźniki
17	Poziom rozwoju gospodarczego wyrażony dochodami gmin	Określenie rozwoju gospodarczego obszarów na podstawie dochodów gmin	Dochody własne gmin ogółem na 1 mieszkańca
18	Warunki do aktywności gospodarczej	Określenie obszarów o lepszych lub gorszych warunkach do aktywności gospodarczej	Podmioty gospodarcze wpisane do rejestru REGON na 10 tys. ludności
19	Poziom indywidualnej działalności gospodarczej	Poziom indywidualnej działalności gospodarczej	Liczba osób prowadzących działalność gospodarczą na 100 osób w wieku produkcyjnym
20	Efektywność wykorzystania zasobów pracy	Identyfikacja obszarów z lepszym lub gorszym wykorzystaniem zasobów pracy	Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym (destymulanta)
21	Poziom wydatków	Określenie obszarów o większym i mniejszym poziomie wydatków	Wydatki gmin na 1 mieszkańca

Źródło: Opracowanie własne, wg danych GUS

DOCHODY WŁASNE GMIN OGÓŁEM NA 1 MIESZKAŃCA

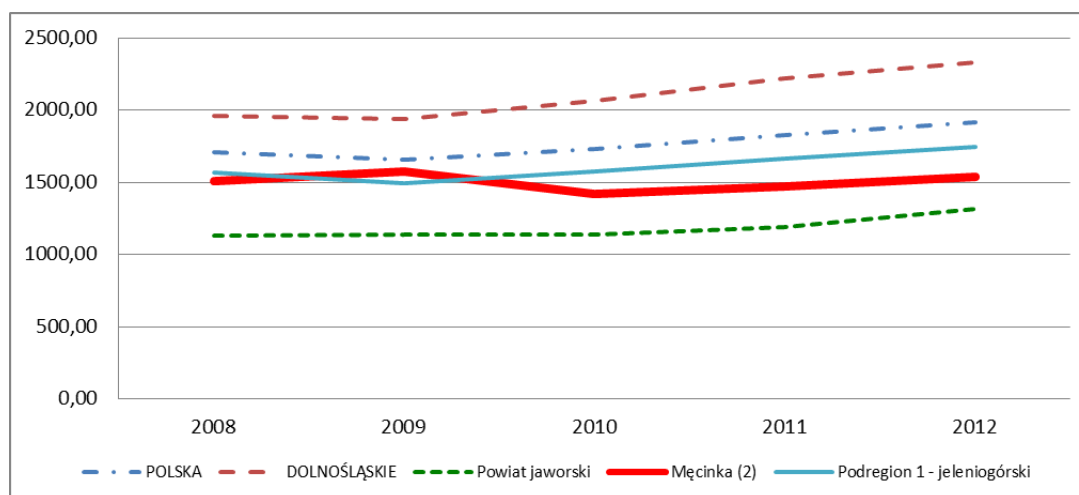
Tabela 22. Dochody własne gmin ogółem na 1 mieszkańca.

Jednostka terytorialna	gminy łącznie z miastami na prawach powiatu				
	dochody własne				
	2008	2009	2010	2011	2012
	zł	zł	zł	zł	zł
POLSKA	1706,98	1658,67	1727,78	1828,43	1918,59
POLSKA - GMINY WIEJSKIE	986,29	972,89	1048,07	1131,93	1212,07
DOLNOŚLĄSKIE	1963,60	1936,71	2067,32	2218,16	2330,66
DOLNOŚLĄSKIE - GMINY WIEJSKIE	1445,71	1433,26	1513,52	1570,50	1741,53
Podregion 1 - jeleniogórski	1564,91	1490,38	1575,15	1666,69	1746,66
Podregion 1 - jeleniogórski - GMINY WIEJSKIE					1507,94
Powiat jaworski	1127,37	1139,55	1139,33	1188,83	1312,69
Powiat jaworski - GMINY WIEJSKIE					1297,67
Męcinka (2)	1506,64	1573,23	1420,47	1471,30	1535,05

Źródło: Opracowanie własne, wg danych GUS

Dochody własne Gminy Męcinka utrzymywały się na przestrzeni analizowanych lat na stałym poziomie. Osiągały one wartości wyższe do danych dla gmin wiejskich w kraju, ale były widocznie niższe od dochodów gmin wiejskich w województwie dolnośląskim. Gmina Męcinka w 2012 osiągnęła dochody własne na poziomie 1535,05 zł³⁵, co było wartością większą niż dochody dla gmin wiejskich powiatu jaworskiego (1297,67 zł), jak i całego powiatu (1312,69 zł).

Wykres 19. Dochody własne gmin ogółem na 1 mieszkańca.

Źródło: Opracowanie własne, wg danych GUS

³⁵ GUS, 2012

PODMIOTY GOSPODARCZE WPISANE DO REJESTRU REGON NA 10 TYS. LUDNOŚCI

Tabela 23. Podmioty gospodarcze wpisane do rejestru REGON na 10 tys. ludności.

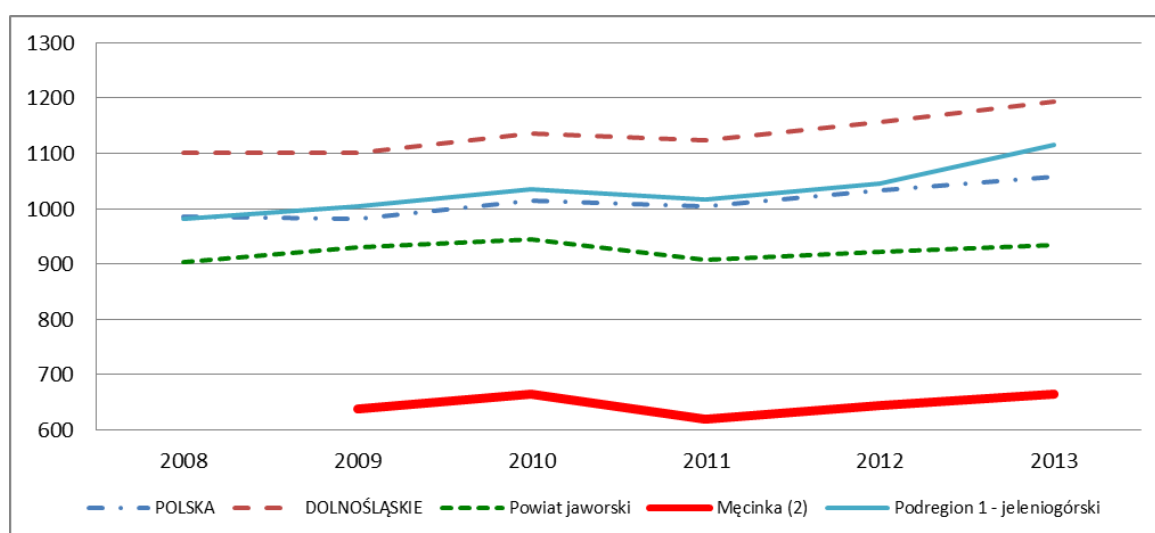
Jednostka terytorialna	podmioty wpisane do rejestru REGON na 10 tys. ludności					
	2008	2009	2010	2011	2012	2013
	jed.gosp.	jed.gosp.	jed.gosp.	jed.gosp.	jed.gosp.	jed.gosp.
POLSKA	985	981	1015	1004	1032	1057
POLSKA - GMINY WIEJSKIE	0	636	669	672	694	718
DOLNOŚLĄSKIE	1101	1101	1135	1123	1156	1194
DOLNOŚLĄSKIE - GMINY WIEJSKIE	0	762	793	796	831	863
Podregion 1 - jeleniogórski	982	1005	1035	1017	1046	1116
Podregion 1 - jeleniogórski - GMINY WIEJSKIE					803	826
Powiat jaworski	903	930	945	908	921	934
Powiat jaworski - GMINY WIEJSKIE					745	772
Męcinka (2)		639	664	620	645	664

Źródło: Opracowanie własne, wg danych GUS

Gmina Męcinka charakteryzuje się niską wartością wskaźnika liczby podmiotów gospodarczych wpisanych do rejestru REGON na 10 tys. mieszkańców. 664 podmioty, przypadające na 10 tys. mieszkańców w Gminie Męcinka były wartością niższą od danych dla gmin wiejskich w Polsce (718) i województwie dolnośląskim (863), a także w podregionie jeleniogórskim (826) i powiecie jaworskim (772).³⁶

Warto zaznaczyć, iż w ciągu ostatnich 3 lat wskaźnik ten systematycznie rośnie, choć dynamika tych zmian nie jest najwyższa.

Wykres 20. Podmioty gospodarcze wpisane do rejestru REGON na 10 tys. ludności.

Źródło: Opracowanie własne, wg danych GUS

³⁶ GUS, 2013

LICZBA OSÓB PROWADZĄCYCH DZIAŁALNOŚĆ GOSPODARCZĄ NA 100 OSÓB W WIEKU PRODUKCYJNYM

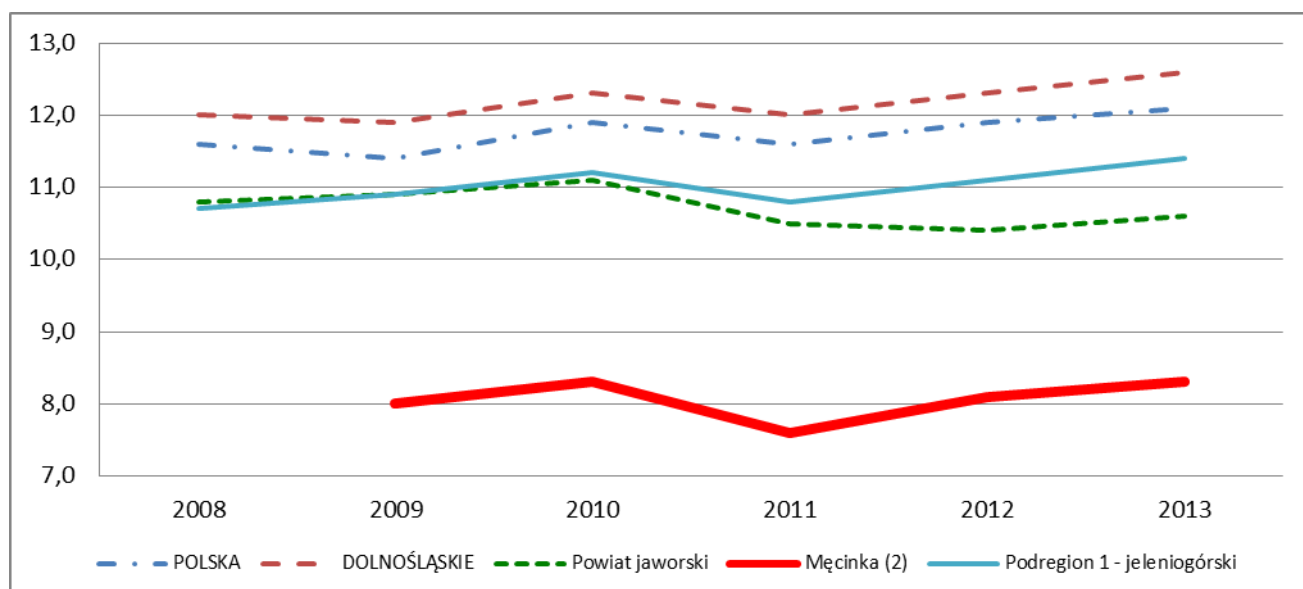
Tabela 24. Liczba osób prowadzących działalność gospodarczą na 100 osób w wieku produkcyjnym.

Jednostka terytorialna	osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą na 100 osób w wieku produkcyjnym					
	2008	2009	2010	2011	2012	2013
	jed.gosp.	jed.gosp.	jed.gosp.	jed.gosp.	jed.gosp.	jed.gosp.
POLSKA	11,6	11,4	11,9	11,6	11,9	12,1
POLSKA - GMINY WIEJSKIE	8,3	8,2	8,6	8,6	8,8	9,1
DOLNOŚLĄSKIE	12,0	11,9	12,3	12,0	12,3	12,6
DOLNOŚLĄSKIE - GMINY WIEJSKIE	9,1	9,3	9,6	9,6	10,0	10,4
Podregion 1 - jeleniogórski	10,7	10,9	11,2	10,8	11,1	11,4
Podregion 1 - jeleniogórski - GMINY WIEJSKIE					9,5	9,8
Powiat jaworski	10,8	10,9	11,1	10,5	10,4	10,6
Powiat jaworski - GMINY WIEJSKIE					9,2	9,5
Męcinka (2)		8,0	8,3	7,6	8,1	8,3

Źródło: Opracowanie własne, wg danych GUS

Wskaźniki liczby osób prowadzących działalność gospodarczą w Gminie Męcinka na przestrzeni lat 2009 – 2013 charakteryzuje się nieznacznym wzrostem. Poziom indywidualnej przedsiębiorczości w Gminie Męcinka (8,3) był niższy od danych dla gmin wiejskich kraju (9,1), województwa dolnośląskiego (10,4), a także podregionu jeleniogórskiego (9,8) i powiatu jaworskiego (9,5).³⁷

Wykres 21. Liczba osób prowadzących działalność gospodarczą na 100 osób w wieku produkcyjnym.

Źródło: Opracowanie własne, wg danych GUS

³⁷ GUS, 2013

UDZIAŁ BEZROBOTNYCH ZAREJESTROWANYCH W LICZBIE LUDNOŚCI W WIEKU PRODUKCYJNYM

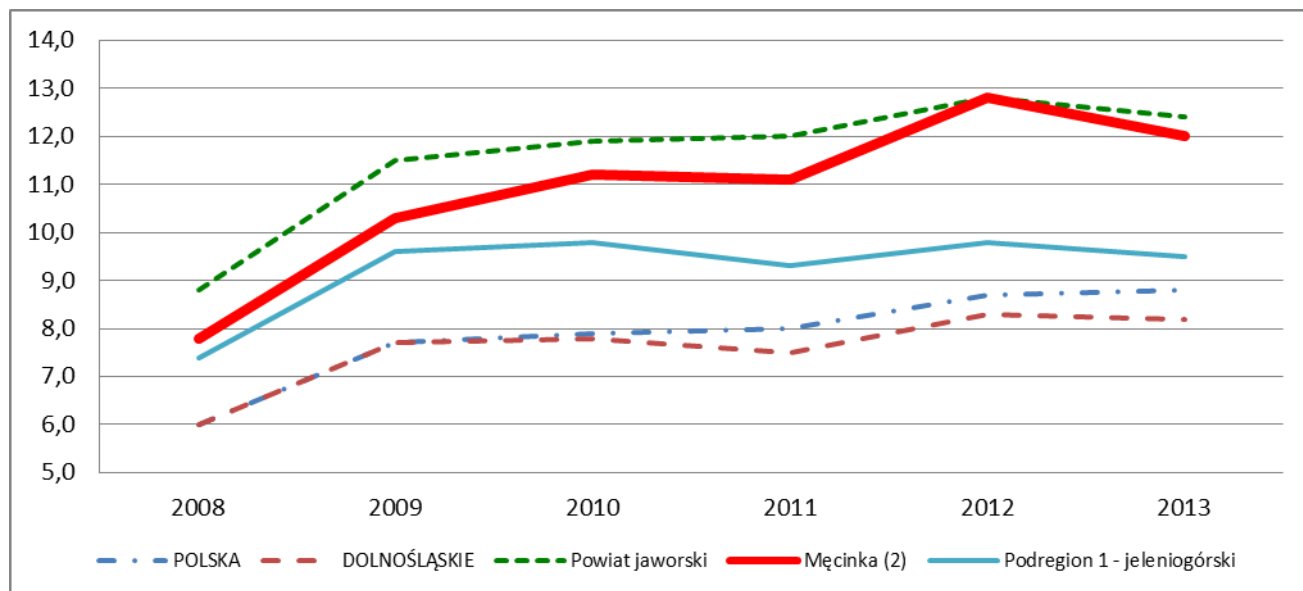
Tabela 25. Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym.

Jednostka terytorialna	ogółem					
	2008	2009	2010	2011	2012	2013
	%	%	%	%	%	%
POLSKA	6,0	7,7	7,9	8,0	8,7	8,8
POLSKA - GMINY WIEJSKIE	7,1	8,7	8,8	9,0	9,6	9,8
DOLNOŚLĄSKIE	6,0	7,7	7,8	7,5	8,3	8,2
DOLNOŚLĄSKIE - GMINY WIEJSKIE	6,8	8,6	8,8	8,4	9,1	8,9
Podregion 1 - jeleniogórski	7,4	9,6	9,8	9,3	9,8	9,5
Podregion 1 - jeleniogórski - GMINY WIEJSKIE					10,2	9,9
Powiat jaworski	8,8	11,5	11,9	12,0	12,8	12,4
Powiat jaworski - GMINY WIEJSKIE					11,4	11,1
Męcinka (2)	7,8	10,3	11,2	11,1	12,8	12,0

Źródło: Opracowanie własne, wg danych GUS

Udział bezrobotnych zarejestrowanych w ogólnej liczbie osób w wieku produkcyjnym w Gminie Męcinka wg danych dla roku 2013 osiągnął wartość 12%. Była to wartość zbliżona do danych w powiecie jaworskim (12,4%) i wyższa do danych dla gmin wiejskich w kraju (9,8%), województwie dolnośląskim (8,9%) i podregionie jeleniogórskim (9,9%). Zauważalny jest także wzrost udziału bezrobotnych w latach 2008 – 2013.³⁸

Wykres 22. Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym.

Źródło: Opracowanie własne, wg danych GUS

³⁸ GUS 2008 - 2013

WYDATKI GMIN NA 1 MIESZKAŃCA

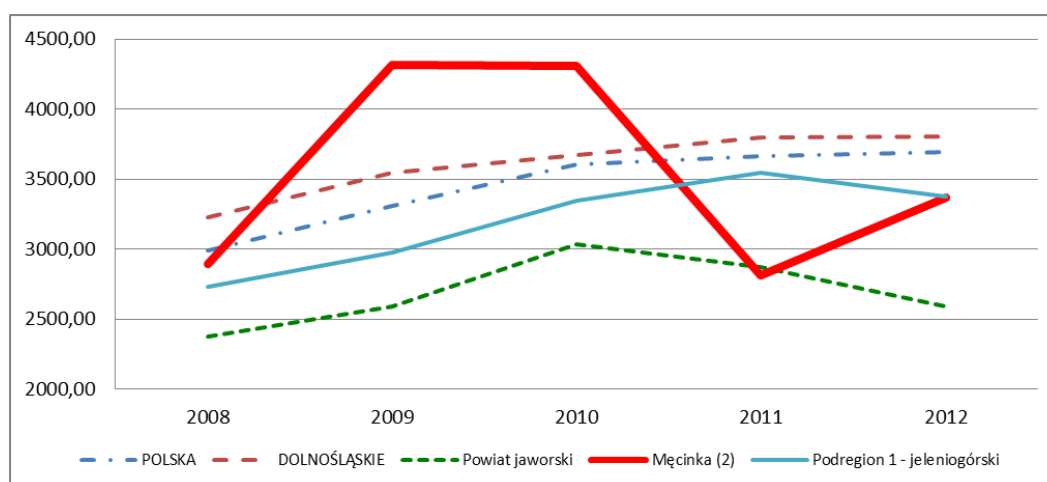
Tabela 26. Wydatki gmin na 1 mieszkańca.

Jednostka terytorialna	gminy łącznie z miastami na prawach powiatu				
	ogółem				
	2008	2009	2010	2011	2012
	zł	zł	zł	zł	zł
POLSKA	2992,58	3307,80	3600,90	3665,02	3690,84
POLSKA - GMINY WIEJSKIE	2517,80	2804,50	3237,28	3206,48	3123,51
DOLNOŚLĄSKIE	3229,90	3542,76	3674,13	3794,97	3803,25
DOLNOŚLĄSKIE - GMINY WIEJSKIE	2806,17	2974,72	3329,02	3266,05	3280,58
Podregion 1 - jeleniogórski	2727,31	2971,95	3347,78	3542,23	3374,93
Podregion 1 - jeleniogórski - GMINY WIEJSKIE					3143,62
Powiat jaworski	2370,60	2587,14	3031,11	2871,12	2585,76
Powiat jaworski - GMINY WIEJSKIE					2996,90
Męcinka (2)	2892,34	4315,14	4310,79	2812,48	3370,55

Źródło: Opracowanie własne, wg danych GUS

Gmina Męcinka charakteryzowała się nierównomiernością wydatków na przestrzeni analizowanych lat. Poziom wydatków w latach 2009-2010 był wyższy od analogicznych danych dla kraju, województwa dolnośląskiego i powiatu jaworskiego i przekraczał 4000 zł³⁹. W roku 2013 poziom wydatków wynosił 3370,55 zł⁴⁰ i była to wartość zbliżona do średniej dla gmin wiejskich województwa dolnośląskiego.

Wykres 23. Wydatki gmin na 1 mieszkańca.

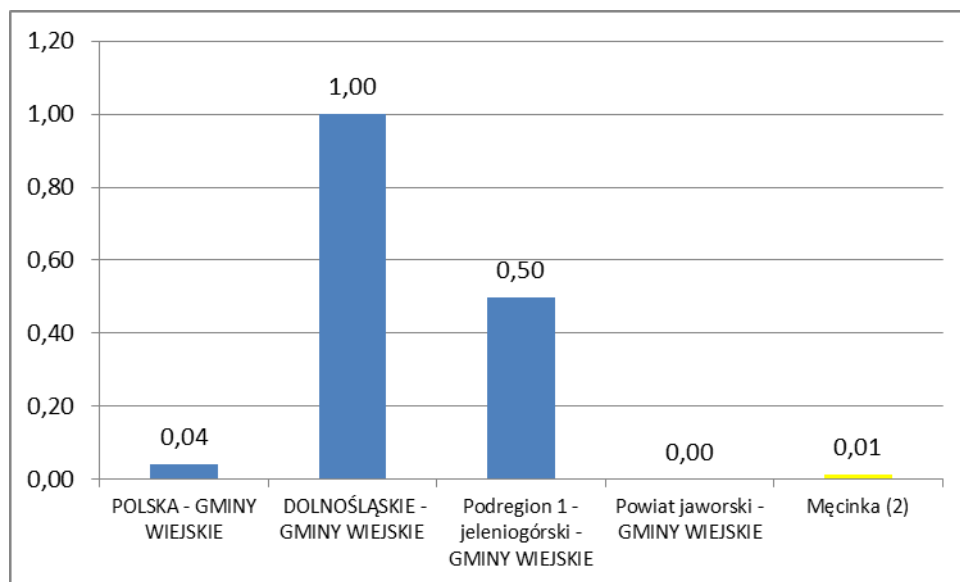

Źródło: Opracowanie własne, wg danych GUS

³⁹ GUS 2009-2010

⁴⁰ GUS, 2012

Rysunek 15. Wskaźniki sfery gospodarczej sumarycznie.

Źródło: Opracowanie własne, wg danych GUS

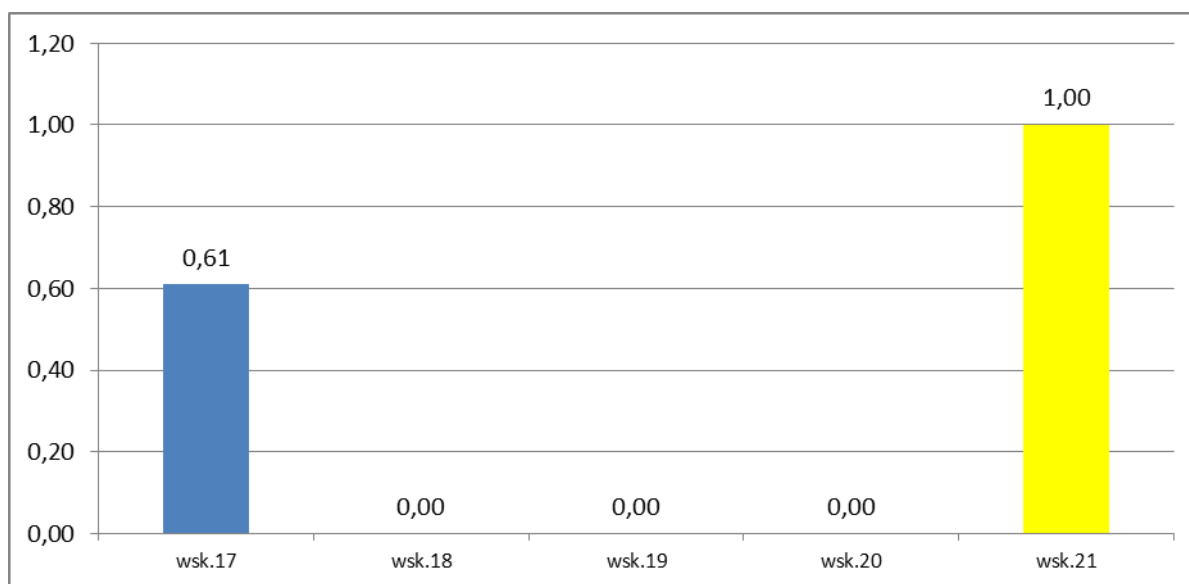
Do oceny syntetycznej sfery gospodarczej użyto następujących wskaźników:

- wsk.17 – dochody własne gmin na 1 mieszkańca,
- wsk.18 – podmioty gospodarcze wpisane do rejestru REGON na 10 tys. ludności,
- wsk.19 – liczba osób prowadzących działalność gospodarczą na 100 osób w wieku produkcyjnym,
- wsk.20 – udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym,
- wsk.21 – wydatki gmin ogółem na 1 mieszkańca.

Gmina Męcinka osiąga wartości wskaźnika sfery gospodarczej na poziomie zbliżonym do średniego poziomu dla gmin wiejskich w kraju, odstaje zaś wskaźnikami od średnich dla województwa dolnośląskiego, a także podregionu jeleniogórskiego. Gmina Męcinka charakteryzuje się wysokimi wydatkami przypadającymi na mieszkańca oraz średnimi w porównaniu do danych dla kraju, dochodami własnymi. Poziom indywidualnej przedsiębiorczości jest niższy od danych dla kraju i województwa. Niska jest również liczba podmiotów zarejestrowanych w REGON. Poziom bezrobocia liczony udziałem bezrobotnych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym jest wyższy od danych dla gmin wiejskich województwa dolnośląskiego.

Wartości wystandaryzowane w tej sferze wskazują, że najwyższy poziom spełnienia kryteriów mają gminy wiejskie woj. dolnośląskiego (poziom wskaźnika 1,00).

Rysunek 16. Wskaźniki sfery gospodarczej dla Gminy Męcinka.

Źródło: Opracowanie własne, wg danych GUS

Gmina Męcinka spośród 5 wskaźników sfery gospodarczej uzyskała jedną notę na poziomie 1,00 (wsk.21 – wydatki gminy w przeliczeniu na 1 mieszkańca), wskazując gdzie tkwią w gminie największe potencjały do wykorzystania.

Tabela 27. Sumaryczne zestawienie wskaźników uzupełniających dla sfery gospodarczej (wskaźniki przed i po standaryzacji).

Gmina	wsk.17	wsk. standaryzowany	wsk.18	wsk. standaryzowany	wsk.19	wsk. standaryzowany	wsk.20	wsk. standaryzowany	wsk. Wystandaryzowany (destymulanta)	wsk.21	wsk. standaryzowany	ŚREDNIA wsk. wystandaryzowanego	wsk. standaryzowany dla ŚREDNICH
POLSKA - GMINY WIEJSKIE	1212,07	0,00	718	0,27	9,10	0,38	9,80	0,71	3123,51	0,34	0,34	0,04	
DOLNOŚLĄSKIE - GMINY WIEJSKIE	1741,53	1,00	863	1,00	10,40	1,00	8,90	1,00	3280,58	0,76	0,952	1,00	
Podregion 1 - jeleniogórski - GMINY WIEJSKIE	1507,94	0,56	826	0,81	9,80	0,71	9,90	0,68	3143,62	0,39	0,631	0,50	
Powiat jaworski - GMINY WIEJSKIE	1297,67	0,16	772	0,54	9,50	0,57	11,10	0,29	2996,90	0,00	0,313	0,00	
Męcinka (2)	1535,05	0,61	664	0,00	8,30	0,00	12,00	0,00	3370,55	1,00	0,32	0,01	

OF max	1741,53	OF max	863	OF max	10,40	OF max	12,00	OF max	3370,55	OF max	0,95
OF min	1212,07	OF min	664	OF min	8,30	OF min	8,90	OF min	2996,90	OF min	0,31

Źródło: Opracowanie własne, wg danych GUS

SFERA ŚRODOWISKA NATURALNEGO

Tabela 28 Grupy wskaźników oraz wskaźniki sfery środowiska naturalnego.

Nr wsk.	Grupa wskaźników	Cel grupy wskaźników	Początkowe wskaźniki
22	Walory środowiska naturalnego	Wyodrębnienie obszarów zróżnicowanych pod względem powierzchni prawnie chronionych	Udział obszarów prawnie chronionych w powierzchni gminy ogółem
23		Wyodrębnienie obszarów o różnym stopniu lesistości	Powierzchnia obszarów leśnych w powierzchni ogółem (lesistość)

Źródło: Opracowanie własne, wg danych GUS

UDZIAŁ OBSZARÓW PRAWNIE CHRONIONYCH W POWIERZCHNI GMINY OGÓŁEM

Tabela 29. Udział obszarów prawnie chronionych w powierzchni gminy ogółem.

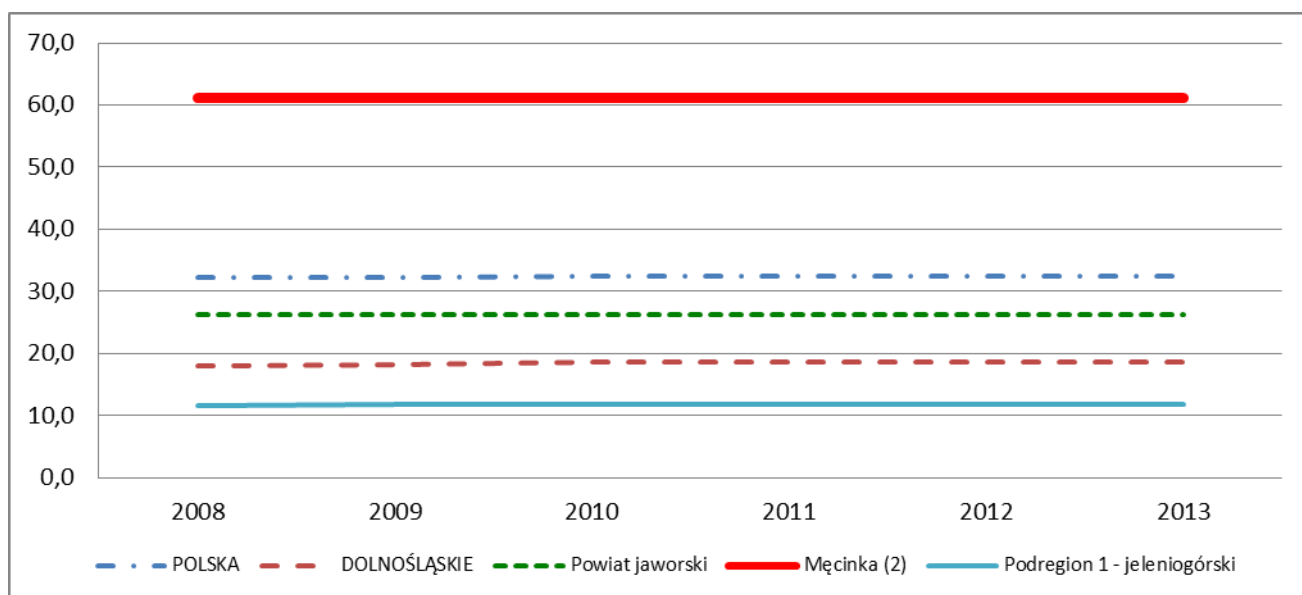
Jednostka terytorialna	ogółem					
	2008	2009	2010	2011	2012	2013
	%	%	%	%	%	%
POLSKA	32,3	32,3	32,4	32,5	32,5	32,5
POLSKA - GMINY WIEJSKIE	33,2	33,2	33,4	33,4	33,5	33,5
DOLNOŚLĄSKIE	18,0	18,2	18,5	18,6	18,6	18,6
DOLNOŚLĄSKIE - GMINY WIEJSKIE	13,4	13,6	13,6	13,6	13,6	13,6
Podregion 1 - jeleniogórski	11,6	11,8	11,8	11,8	11,8	11,8
Podregion 1 - jeleniogórski - GMINY WIEJSKIE					15,8	15,8
Powiat jaworski	26,2	26,2	26,2	26,2	26,2	26,2
Powiat jaworski - GMINY WIEJSKIE	0,0	0,0	0,0	0,0	36,2	36,2
Męcinka (2)	61,2	61,2	61,2	61,2	61,2	61,2

Źródło: Opracowanie własne, wg danych GUS

Udział obszarów prawnie chronionych do powierzchni ogółem w Gminie Męcinka wynosi 61,2%⁴¹. Wskaźnik dla podregionu jeleniogórski wynosi 11,8%, a dla gmin wiejskich woj. dolnośląskiego 13,6%.

⁴¹ GUS, 2013

Wykres 24. Udział obszarów prawnie chronionych w powierzchni gminy ogółem.

Źródło: Opracowanie własne, wg danych GUS

POWIERZCHNIA OBSZARÓW LEŚNYCH W POWIERZCHNI OGÓŁEM (LESISTOŚĆ)

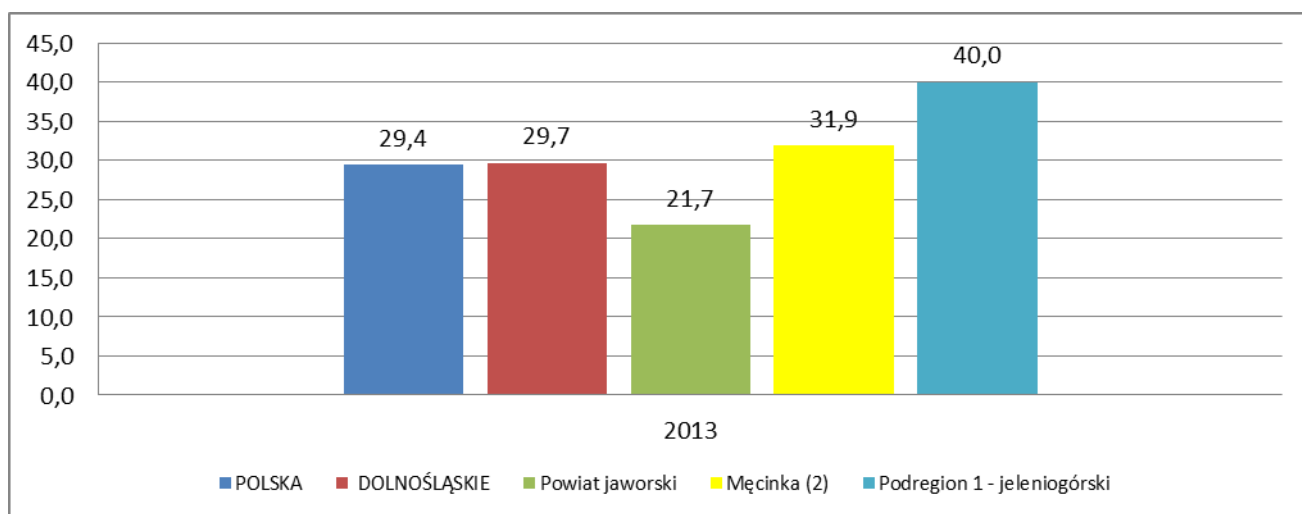
Tabela 30. Powierzchnia obszarów leśnych w powierzchni ogółem (lesistość).

Jednostka terytorialna	lesistość w %					
	2008	2009	2010	2011	2012	2013
	%	%	%	%	%	%
POLSKA	29,0	29,1	29,2	29,2	29,3	29,4
POLSKA - GMINY WIEJSKIE	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
DOLNOŚLĄSKIE	29,5	29,5	29,5	29,6	29,6	29,7
DOLNOŚLĄSKIE - GMINY WIEJSKIE	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Podregion 1 - jeleniogórski	39,8	39,8	39,9	39,9	40,0	40,0
Podregion 1 - jeleniogórski - GMINY WIEJSKIE	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Powiat jaworski	21,6	21,6	21,7	21,7	21,7	21,7
Powiat jaworski - GMINY WIEJSKIE	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Męcinka (2)	31,6	31,7	31,8	31,9	31,9	31,9

Źródło: Opracowanie własne, wg danych GUS

Lesistość Gminy Męcinka wynosi 31,9%. Jest to wartość zbliżona do średniej dla kraju (29,4%) i województwa dolnośląskiego (29,7%).

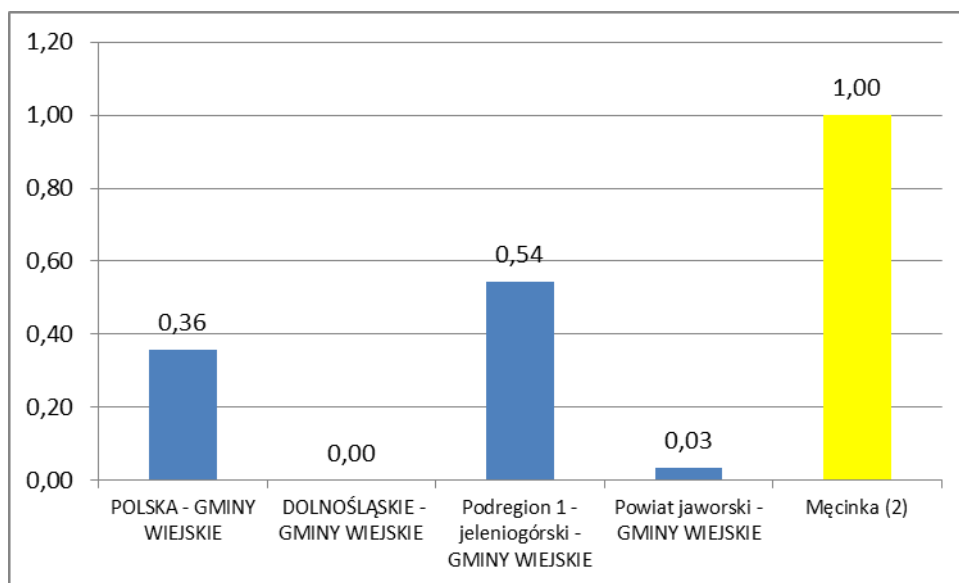
Wykres 25. Powierzchnia obszarów leśnych w powierzchni ogółem (lesistość).

Źródło: Opracowanie własne, wg danych GUS

SFERA ŚRODOWISKA NATURALNEGO- PODSUMOWANIE

Rysunek 17. Wskaźniki sfery środowiska naturalnego sumarycznie.

Źródło: Opracowanie własne, wg danych GUS

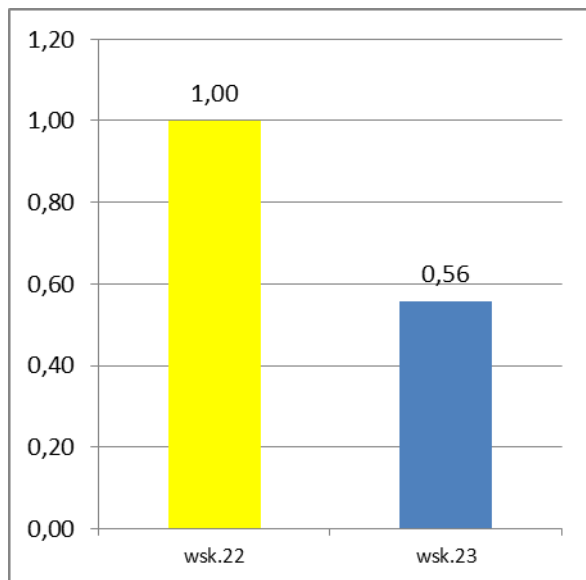
Do oceny syntetycznej sfery środowiska naturalnego użyto następujących wskaźników:

- wsk.22 – udział obszarów prawnie chronionych do powierzchni gminy ogółem,
- wsk.23 – powierzchnia obszarów leśnych w powierzchni ogółem (lesistość),

Gminę Męcinka wyróżnia na tle Polski i województwa dolnośląskiego wysoki udział obszarów prawnie chronionych. Wysoki wskaźnik lesistości sprawia, że środowisko naturalne Gminy Męcinka jest zdecydowanym atutem przestrzeni.

Spośród wskaźników sfery środowiska naturalnego Gmina Męcinka osiągnęła notę maksymalną (1,00) w przypadku wielkości obszarów chronionych do powierzchni gminy ogółem.

Rysunek 18. Wskaźniki sfery środowiska naturalnego Gminy Męcinka.

Źródło: Opracowanie własne, wg danych GUS

Tabela 31. Sumaryczne zestawienie wskaźników uzupełniających dla sfery środowiska naturalnego (wskaźniki przed i po standaryzacji).

Gmina	wsk.22	wsk. wystandardyzowany	wsk.23	wsk. wystandardyzowany	ŚREDNIA wsk. wystandardyzowanego	wsk. wystandardyzowany dla ŚREDNICH
POLSKA - GMINY WIEJSKIE	33,50	0,42	29,4	0,42	0,42	0,36
DOLNOŚLĄSKIE - GMINY WIEJSKIE	13,63	0,00	29,7	0,44	0,22	0,00
Podregion 1 - jeleniogórski - GMINY WIEJSKIE	15,79	0,05	40,0	1,00	0,52	0,54
Powiat jaworski - GMINY WIEJSKIE	36,24	0,48	21,7	0,00	0,24	0,03
Męcinka (2)	61,20	1,00	31,9	0,56	0,78	1,00

OF max	61,20	OF max	40,0	OF max	0,78
OF min	13,63	OF min	21,7	OF min	0,22

Źródło: Opracowanie własne, wg danych GUS

SFERA TURYSTYCZNA

Tabela 32 Grupy wskaźników oraz wskaźniki sfery turystyki.

Nr wsk.	Grupa wskaźników	Cel grupy wskaźników	Początkowe wskaźniki
24	Atrakcje turystyczne	Wyodrębnienie obszarów zróżnicowanych pod względem udziału atrakcji turystycznych	Pomniki przyrody na 1 km ² powierzchni
25	Aspekt finansowy sfery turystycznej	Wyodrębnienie obszarów zróżnicowanych pod względem poziomu inwestycji na cele turystyczne	Wydatki gmin na cele turystyczne na 1 mieszkańca
26			Dochody gmin z tytułu turystyki na 1 mieszkańca

Źródło: Opracowanie własne, wg danych GUS

POMNIKI PRZYRODY NA 1 KM² POWIERZCHNI

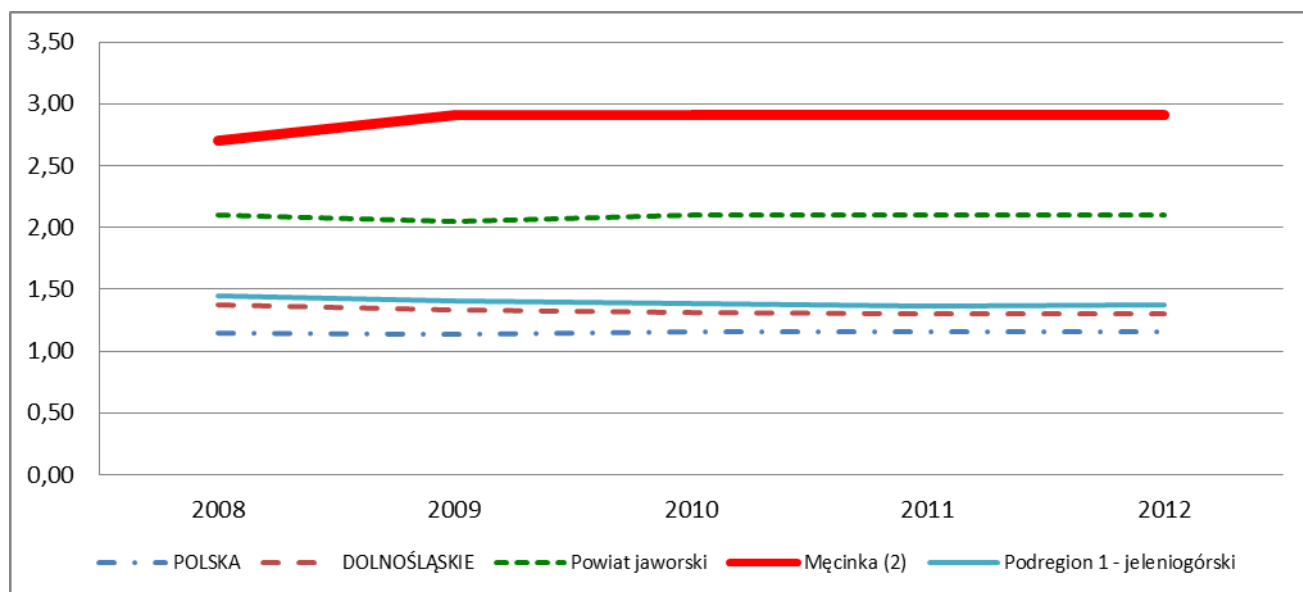
Tabela 33. Pomniki przyrody na 1 km² powierzchni.

Jednostka terytorialna	ogółem				
	2008	2009	2010	2011	2012
	szt.	szt.	szt.	szt.	szt.
POLSKA	1,15	1,13	1,16	1,16	1,16
POLSKA - GMINY WIEJSKIE	0,97	0,95	0,97	0,96	0,96
DOLNOŚLĄSKIE	1,38	1,33	1,32	1,30	1,30
DOLNOŚLĄSKIE - GMINY WIEJSKIE	1,05	1,02	1,01	1,00	1,01
Podregion 1 - jeleniogórski	1,45	1,40	1,38	1,37	1,37
Podregion 1 - jeleniogórski - GMINY WIEJSKIE					1,50
Powiat jaworski	2,10	2,05	2,10	2,10	2,10
Powiat jaworski - GMINY WIEJSKIE					2,07
Męcinka (2)	2,71	2,91	2,91	2,91	2,91

Źródło: Opracowanie własne, wg danych GUS

Gmina Męcinka charakteryzuje się dużą liczbą pomników przyrody. Na 1 km² powierzchni Gminy przypada ich 2,91. Jest to wartość prawie trzykrotnie wyższa od średniej dla kraju.

Wykres 26. Pomniki przyrody na 1 km² powierzchni.

Źródło: Opracowanie własne, wg danych GUS

WYDATKI GMIN NA CELE TURYSTYCZNE NA 1 MIESZKAŃCA

Tabela 34. Wydatki gmin na cele turystyczne na 1 mieszkańca.

Jednostka terytorialna	gminy łącznie z miastami na prawach powiatu					
	Dział 630 - Turystyka					
	2008	2009	2010	2011	2012	2013
	zł	zł	zł	zł	zł	zł
POLSKA	4,24	6,34	15,74	16,32	12,98	11,03
POLSKA - GMINY WIEJSKIE	3,04	3,78	10,32	11,82	8,09	10,56
DOLNOŚLĄSKIE	5,29	8,04	19,60	23,49	17,45	22,17
DOLNOŚLĄSKIE - GMINY WIEJSKIE	1,43	1,23	1,35	7,82	2,96	6,23
Podregion 1 - jeleniogórski	7,11	13,30	33,07	50,89	64,16	79,89
Podregion 1 - jeleniogórski - GMINY WIEJSKIE					7,06	21,54
Powiat jaworski	3,65	6,72	31,73	27,26	5,94	0,15
Powiat jaworski - GMINY WIEJSKIE					0,88	0,46
Męcinka (2)	0,00	0,00	0,00	103,69	2,22	0,39

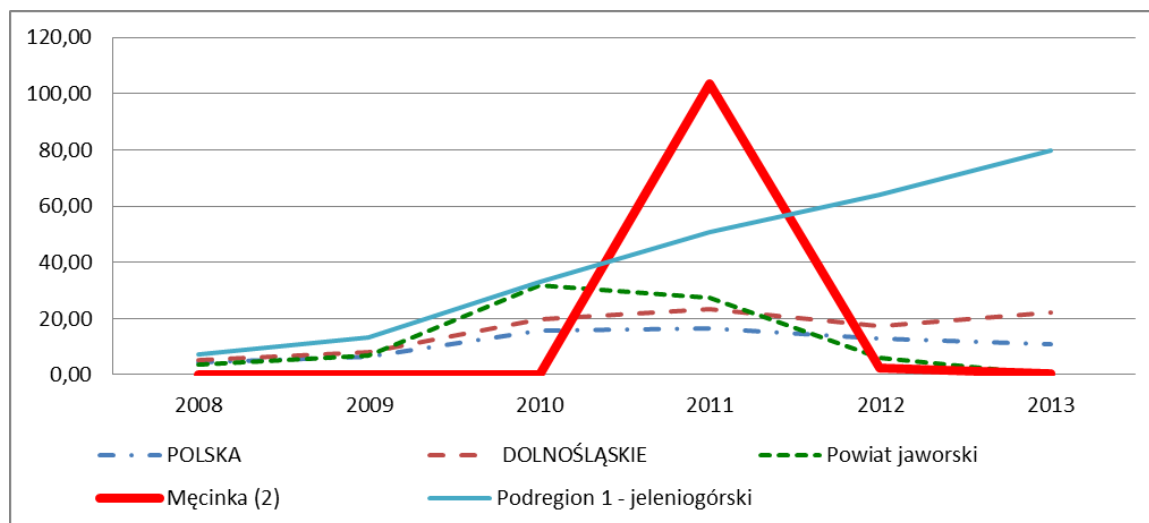
Źródło: Opracowanie własne, wg danych GUS

Najwyższe wydatki na cele turystyczne w przeliczeniu na 1 mieszkańca posiadają dane dla gmin podregionu jeleniogórskiego. Dla województwa dolnośląskiego wskaźnik ten wynosi 22,17 zł.⁴²

⁴² GUS 2013

Gmina Męcinka oraz powiat jaworski na tym tle wypadają bardzo słabo. Na przestrzeni badanych lat najwyższe wydatki na cele turystyczne w Gminie Męcinka odnotowano w 2011 roku⁴³. W 2013 wydatki wyniosły 0,39 zł za mieszkańca.

Wykres 27. Wydatki gmina na cele turystyczne na 1 mieszkańca.

Źródło: Opracowanie własne, wg danych GUS

DOCHODY GMIN Z TYTUŁU TURYSTYKI NA 1 MIESZKAŃCA

Tabela 35. Dochody gmin z tytułu turystyki na 1 mieszkańca.

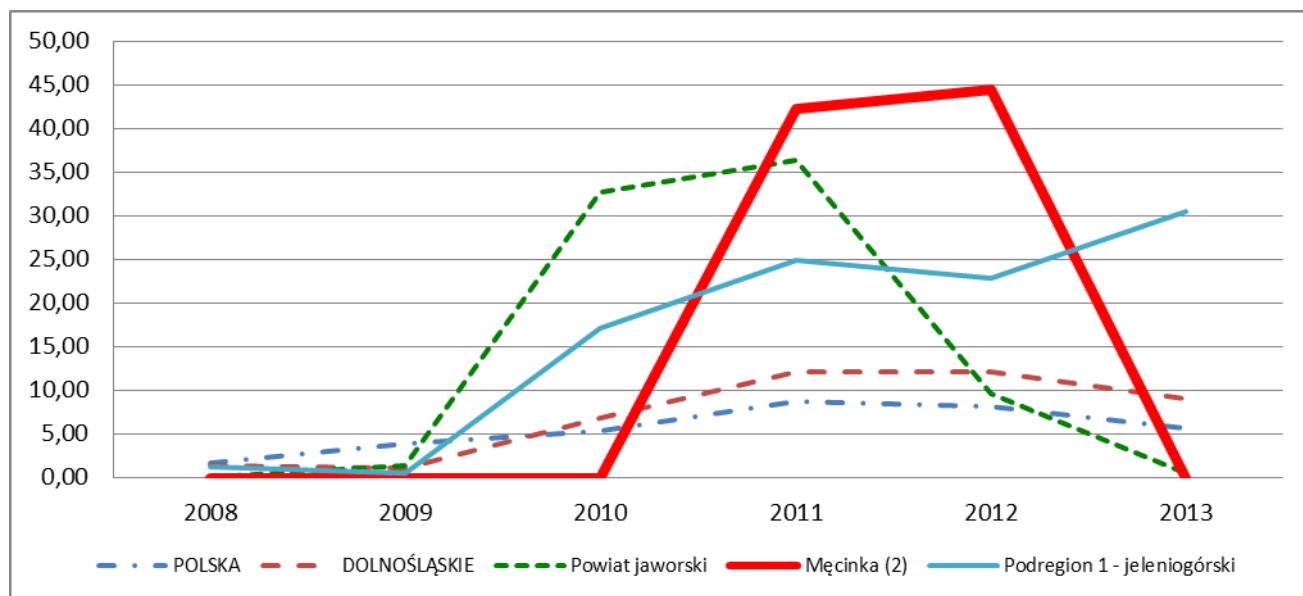
Jednostka terytorialna	gminy łącznie z miastami na prawach powiatu					
	Dział 630 - Turystyka					
	2008	2009	2010	2011	2012	2013
	zł	zł	zł	zł	zł	zł
POLSKA	1,76	3,87	5,35	8,72	8,19	5,74
POLSKA - GMINY WIEJSKIE	1,30	0,68	3,88	6,62	5,28	6,51
DOLNOŚLĄSKIE	1,43	1,15	6,79	12,17	12,08	9,10
DOLNOŚLĄSKIE - GMINY WIEJSKIE	1,36	0,20	0,38	2,20	4,40	4,23
Podregion 1 - jeleniogórski	1,33	0,54	17,12	24,89	22,84	30,50
Podregion 1 - jeleniogórski - GMINY WIEJSKIE					7,79	15,72
Powiat jaworski	0,07	1,43	32,68	36,29	9,67	0,49
Powiat jaworski - GMINY WIEJSKIE					13,47	0,78
Męcinka (2)	0,00	0,00	0,00	42,29	44,40	0,00

Źródło: Opracowanie własne, wg danych GUS

⁴³ GUS, 2011

W 2013 roku najwyższe dochodu z tytułu turystyki w przeliczeniu na 1 mieszkańca były udziałem gmin podregionu jeleniogórskiego (30,50 zł), a następnie gmin woj. dolnośląskiego (9,10 zł)⁴⁴. Średni wskaźnik dla Gminy Męcinka wynosi 0,00 zł i jest najniższy. W 2011 i 2012 roku w Gminie Męcinka odnotowano kwoty odpowiednio 42,29 zł i 44,40 zł dochodów z tytułu turystyki w przeliczeniu na 1 mieszkańca.

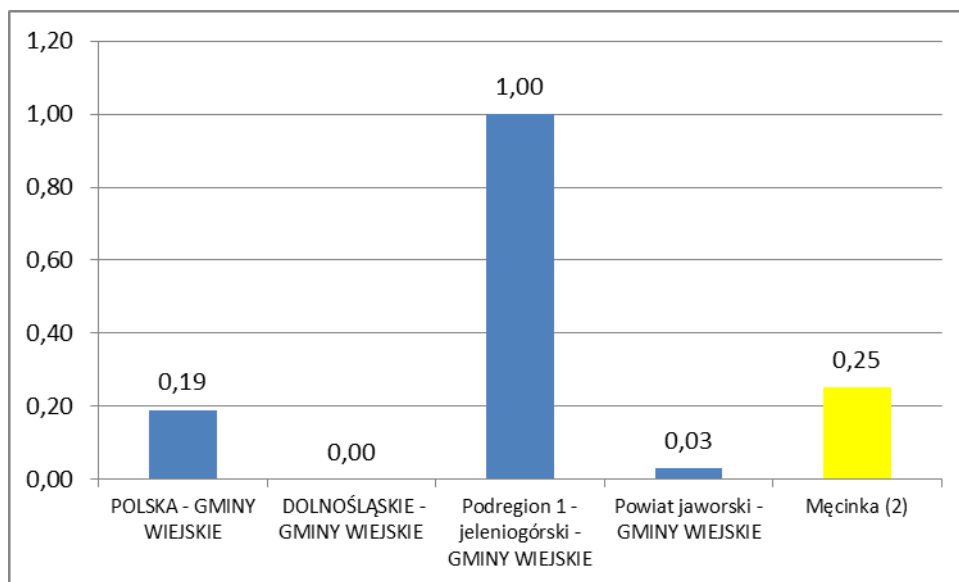
Wykres 28. Dochody gmin z tytułu turystyki na 1 mieszkańca.

Źródło: Opracowanie własne, wg danych GUS

⁴⁴ GUS, 2013

Rysunek 19. Wskaźniki sfery turystycznej sumarycznie.

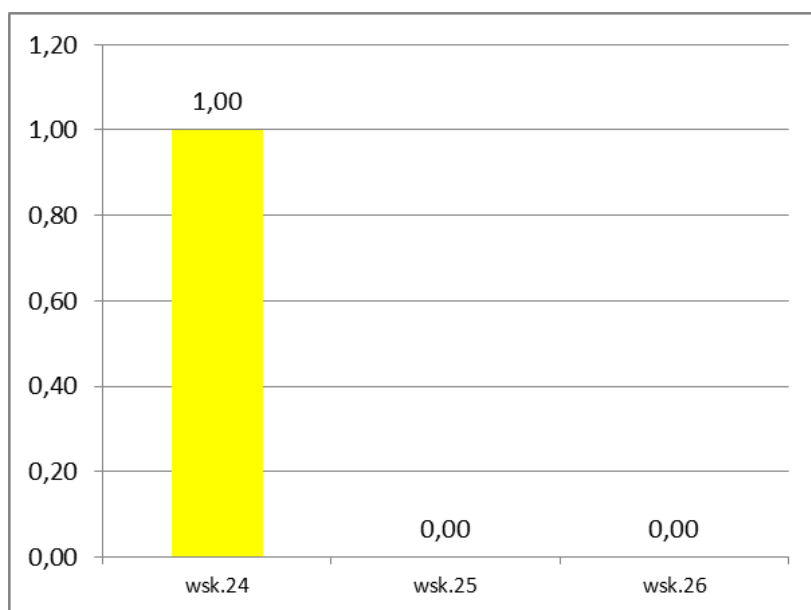
Źródło: Opracowanie własne, wg danych GUS

Do oceny syntetycznej sfery turystycznej użyto następujących wskaźników:

- wsk.24 – pomniki przyrody na 1 km² powierzchni,
- wsk.25 – wydatki gmin na cele turystyczne na 1 mieszkańca,
- wsk.26 – dochody gminy z tytułu turystyki na 1 mieszkańca.

Analiza wskaźników wystandaryzowanych wskazuje na gminy wiejskie regionu jeleniogórskiego (nota 1,00) jako dysponujące największym potencjałem turystycznym w stosunku do pozostałych gmin, w tym Gminy Męcinka, która w tej analizie otrzymała wynik 0,25. Jest to wynik przewyższający wskaźniki wystandaryzowane dla gmin wiejskich powiatu jaworskiego, woj. dolnośląskiego oraz dla kraju.

Rysunek 20. Wskaźniki sfery turystycznej Gminy Męcinka.

Źródło: Opracowanie własne, wg danych GUS

Gmina Męcinka w przypadku tylko wskaźnika określającego ilość pomników przyrody przypadających na 1 km² powierzchni osiągnęła wartość maksymalną (1,00), w przypadku pozostałych wskaźników miała noty 0,00.

Tabela 36. Sumaryczne zestawienie wskaźników uzupełniających dla sfery turystycznej (wskaźniki przed i po standaryzacji).

Gmina	wsk.24	wsk. wystandaryzowany	wsk.25	wsk. wystandaryzowany	wsk.26	wsk. wystandaryzowany	SREDNIA wsk. wystandaryzowanego	wsk. wystandaryzowany dla ŚREDNICH
POLSKA - GMINY WIEJSKIE	1,0	0,00	10,56	0,48	6,51	0,41	0,30	0,19
DOLNOŚLĄSKIE - GMINY WIEJSKIE	1,0	0,02	6,23	0,28	4,23	0,27	0,19	0,00
Podregion 1 - jeleniogórski - GMINY WIEJSKIE	1,5	0,28	21,54	1,00	15,72	1,00	0,76	1,00
Powiat jaworski - GMINY WIEJSKIE	2,1	0,57	0,46	0,00	0,78	0,05	0,21	0,03
Męcinka (2)	2,9	1,00	0,39	0,00	0,00	0,00	0,33	0,25

OF max	2,9	OF max	21,54	OF max	15,72	OF max	0,76
OF min	1,0	OF min	0,39	OF min	0,00	OF min	0,19

Źródło: Opracowanie własne, wg danych GUS

SFERA INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ

Tabela 37 Grupy wskaźników oraz wskaźniki sfery infrastruktury technicznej.

Nr wsk.	Grupa wskaźników	Cel grupy wskaźników	Początkowe wskaźniki
27	Infrastruktura wodno-kanalizacyjna wpływająca na ochronę środowiska naturalnego	Wyodrębnienie obszarów o różnym stopniu rozwoju infrastruktury wodno-kanalizacyjnej wpływającej na ochronę środowiska naturalnego	Odsetek osób korzystających z sieci wodociągowych
28			Odsetek osób korzystających z sieci kanalizacyjnej

Źródło: Opracowanie własne, wg danych GUS

ODSETEK OSÓB KORZYSTAJĄCYCH Z SIECI WODOCIĄGOWYCH

Tabela 38. Odsetek osób korzystających z sieci wodociągowych.

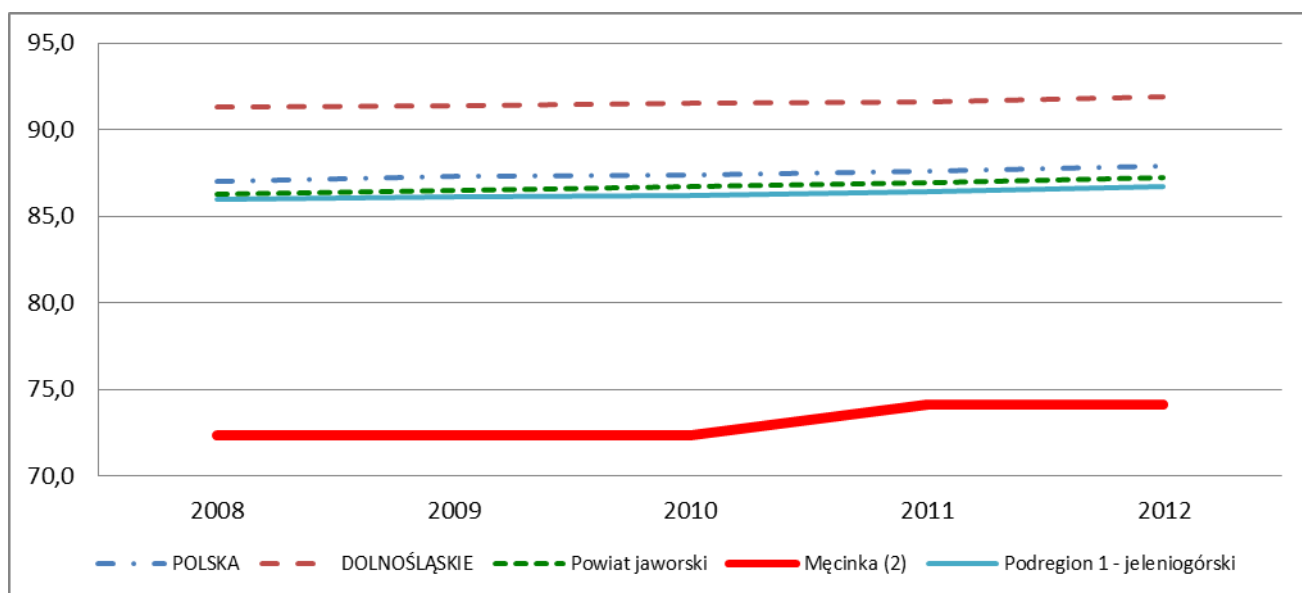
Jednostka terytorialna	ogółem				
	wodociąg				
	2008	2009	2010	2011	2012
	%	%	%	%	%
POLSKA	87,0	87,3	87,4	87,6	87,9
POLSKA - GMINY WIEJSKIE	74,2	74,9	75,4	75,9	76,3
DOLNOŚLĄSKIE	91,3	91,4	91,5	91,6	91,9
DOLNOŚLĄSKIE - GMINY WIEJSKIE	81,1	81,6	81,9	82,5	83,8
Podregion 1 - jeleniogórski	86,0	86,1	86,2	86,4	86,7
Podregion 1 - jeleniogórski - GMINY WIEJSKIE					77,4
Powiat jaworski	86,3	86,5	86,7	86,9	87,2
Powiat jaworski - GMINY WIEJSKIE					82,5
Męcinka (2)	72,3	72,3	72,3	74,1	74,1

Źródło: Opracowanie własne, wg danych GUS

Odsetek osób korzystając z sieci wodociągowej w Gminie Męcinka (74,1%) był zbliżony do danych dla gmin wiejskich w kraju (76,3%) i niższy od danych dla gmin wiejskich województwa dolnośląskiego (83,8%).⁴⁵

⁴⁵ GUS, 2012

Wykres 29. Odsetek osób korzystających z sieci wodociągowych.

Źródło: Opracowanie własne, wg danych GUS

ODSETEK OSÓB KORZYSTAJĄCYCH Z SIECI KANALIZACYJNEJ

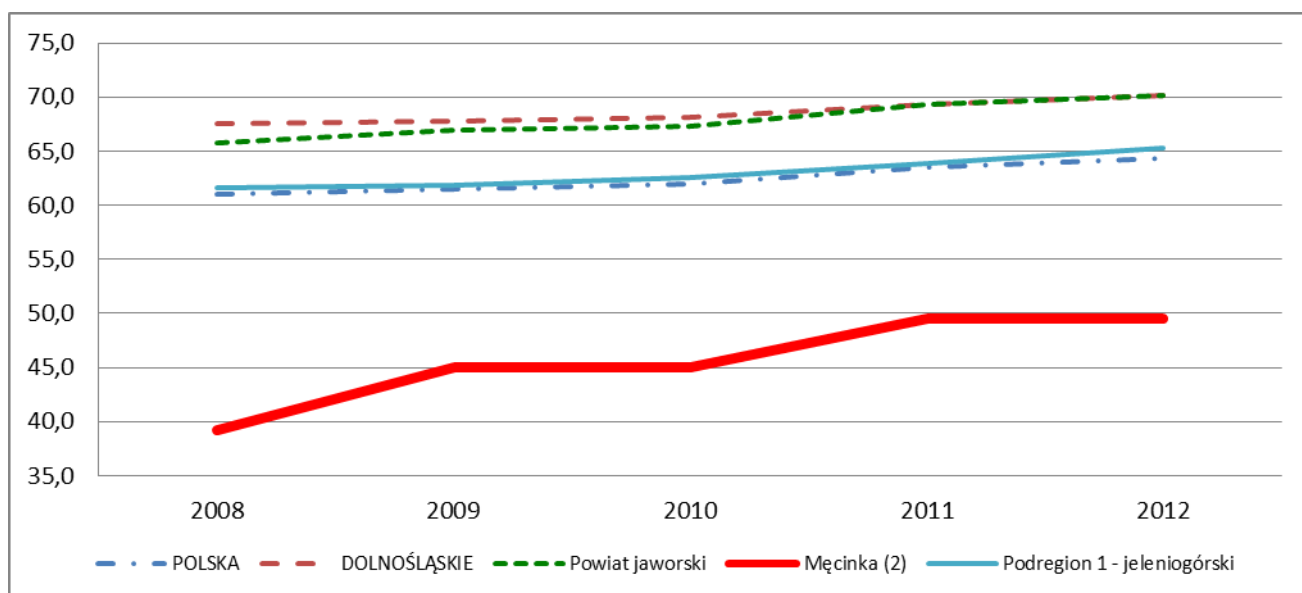
Tabela 39. Odsetek osób korzystających z sieci kanalizacyjnej.

Jednostka terytorialna	ogółem				
	kanalizacja				
	2008	2009	2010	2011	2012
	%	%	%	%	%
POLSKA	61,0	61,5	62,0	63,5	64,3
POLSKA - GMINY WIEJSKIE	24,4	25,5	26,9	29,9	31,5
DOLNOŚLĄSKIE	67,5	67,8	68,1	69,3	70,1
DOLNOŚLĄSKIE - GMINY WIEJSKIE	32,1	33,3	34,5	37,1	39,2
Podregion 1 - jeleniogórski	61,6	61,9	62,6	63,9	65,3
Podregion 1 - jeleniogórski - GMINY WIEJSKIE					41,2
Powiat jaworski	65,8	66,9	67,3	69,3	70,1
Powiat jaworski - GMINY WIEJSKIE					56,4
Męcinka (2)	39,2	45,0	45,0	49,5	49,5

Źródło: Opracowanie własne, wg danych GUS

W 2012 roku Gmina Męcinka wykazywała się niskim odsetkiem osób korzystających z sieci kanalizacyjnej (49,5%). Była to wartość wyższa od analogicznych danych dla gmin wiejskich w Polsce (31,5%), jak również w województwie dolnośląskim (39,2%), natomiast niższa do średniej dla powiatu jaworskiego (70,1%).

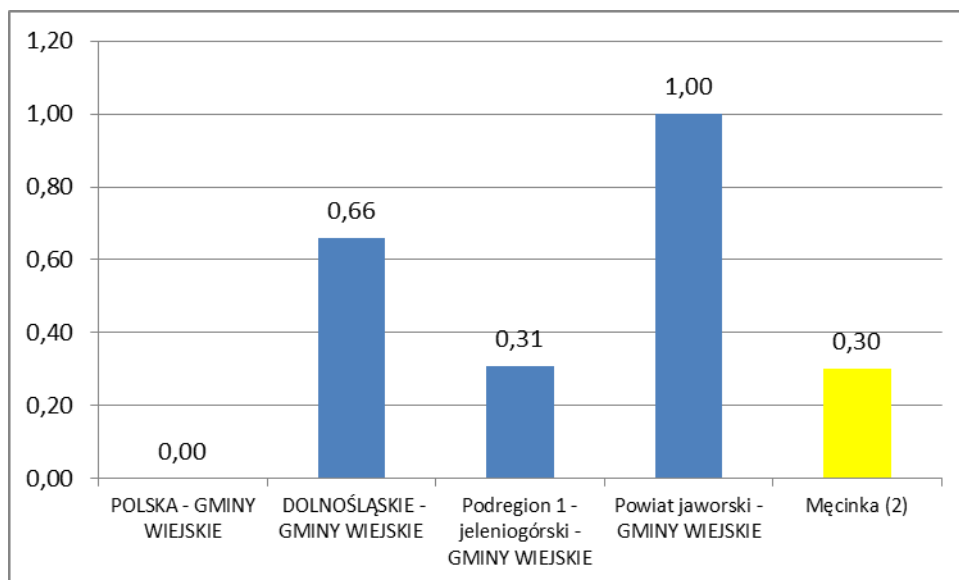
Wykres 30. Odsetek osób korzystających z sieci kanalizacyjnej.

Źródło: Opracowanie własne, wg danych GUS

SFERA INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ - PODSUMOWANIE

Rysunek 21 Wskaźniki sfery infrastruktury technicznej sumarycznie.

Źródło: Opracowanie własne, wg danych GUS

W sferze infrastruktury technicznej analizowaliśmy następujące wskaźniki uzupełniające:

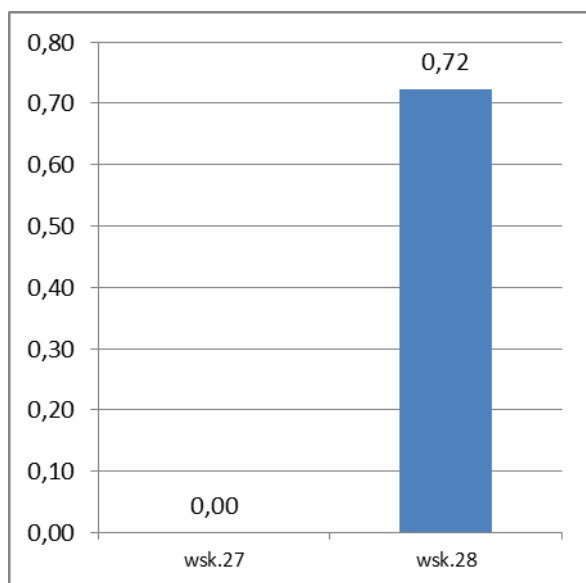
- wsk.27 – odsetek ludzi korzystających z sieci wodociągowej,

- wsk.28 – odsetek ludzi korzystających z sieci kanalizacyjnej.

Gmina Męcinka charakteryzuje się nie w pełni rozwiniętą siecią wodociągową oraz kanalizacyjną. Dostęp do sieci kanalizacyjnej wg danych z 2012 roku posiada około 50% mieszkańców gminy. Dostęp do sieci wodociągowej posiada około 75% mieszkańców gminy.

Najwyższy wskaźnik wystandaryzowany w sferze infrastruktury technicznej osiągnęły gminy powiatu jaworskiego (1,00), Gmina Męcinka uzyskała notę 0,30.

Rysunek 22 Wskaźniki sfery infrastruktury technicznej Gminy Męcinka.

Źródło: Opracowanie własne, wg danych GUS

Tabela 40. Sumaryczne zestawienie wskaźników uzupełniających dla sfery infrastruktury technicznej (wskaźniki przed i po standaryzacji).

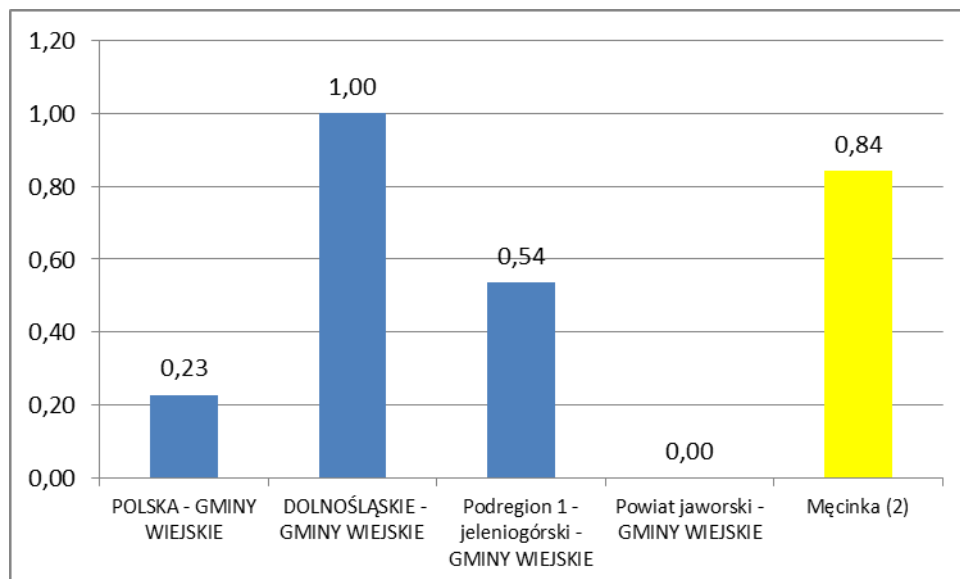
Gmina	wsk.27	wsk. wystandaryzowany	wsk.28	wsk. wystandaryzowany	ŚREDNIA wsk. wystandaryzowanego	wsk. wystandaryzowany dla ŚREDNICH
POLSKA - GMINY WIEJSKIE	76,30	0,23	31,5	0,00	0,11	0,00
DOLNOŚLĄSKIE - GMINY WIEJSKIE	83,80	1,00	39,2	0,31	0,65	0,66
Podregion 1 - jeleniogórski - GMINY WIEJSKIE	77,40	0,34	41,2	0,39	0,36	0,31
Powiat jaworski - GMINY WIEJSKIE	82,50	0,87	56,4	1,00	0,93	1,00
Męcinka (2)	74,10	0,00	49,5	0,72	0,36	0,30

OF max	83,80	OF max	56,4	OF max	0,93
OF min	74,10	OF min	31,5	OF min	0,11

Źródło: Opracowanie własne, wg danych GUS

PODSUMOWANIE ANALIZY POSZCZEGÓLNYCH SFER

Rysunek 23. Wskaźnik syntetyczny wystandaryzowany gmin wiejskich.

Źródło: Opracowanie własne, wg danych GUS

Synteza wskaźników cząstkowych w formie wskaźnika wystandaryzowanego ukazała potencjały poszczególnych sfer dla gmin wiejskich. W świetle wyników, Gmina Męcinka na tle gmin wiejskich zagregowanych na różnych poziomach administracyjnych, wykazuje się poziomem wskaźnika syntetycznego na poziomie 0,84.

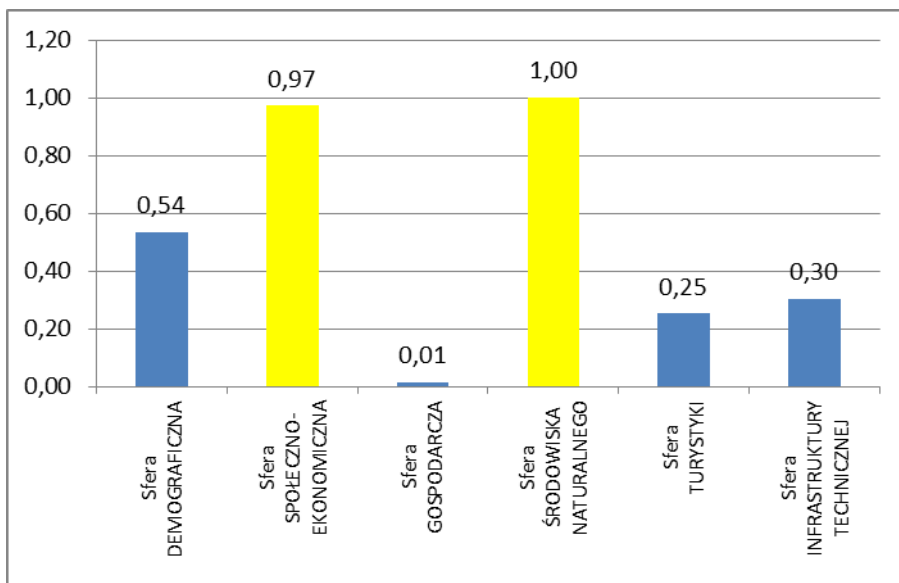
Tabela 41. Sumaryczne zestawienie wskaźników uzupełniających (wskaźniki przed i po standaryzacji).

Gmina	Sfera DEMOGRAFICZNA		Sfera SPOŁECZNO-EKONOMICZNA		Sfera GOSPODARCZA		Sfera ŚRODOWISKA NATURALNEGO		Sfera TURYSTYKI		Sfera INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ		SREDNIA	
	OF max	OF min	OF max	OF min	OF max	OF min	OF max	OF min	OF max	OF min	OF max	OF min	OF max	OF min
POLSKA - GMINY WIEJSKIE	1,00	0,00	1,00	0,00	1,00	0,00	1,00	0,00	1,00	0,00	1,00	0,00	0,29	0,23
DOLNOŚLĄSKIE - GMINY WIEJSKIE	0,76	0,00	1,00	0,00	1,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,66	0,00	0,57	1,00
Podregion 1 - jeleniogórski - GMINY WIEJSKIE	0,06	0,00	0,00	0,00	0,50	0,00	0,54	0,00	1,00	1,00	0,31	0,00	0,40	0,54
Powiat jaworski - GMINY WIEJSKIE	0,00	0,00	0,16	0,00	0,00	0,00	0,03	0,00	0,03	0,03	1,00	0,00	0,20	0,00
Męcinka (2)	0,54	0,00	0,97	0,00	0,01	0,00	1,00	0,00	0,25	0,00	0,30	0,00	0,51	0,84

OF max	1,00	OF max	1,00	OF max	1,00	OF max	1,00	OF max	1,00	OF max	1,00	OF max	0,57
OF min	0,00	OF min	0,00	OF min	0,00	OF min	0,00	OF min	0,00	OF min	0,00	OF min	0,20

Źródło: Opracowanie własne, wg danych GUS

Rysunek 24. Wskaźnik syntetyczny wystandaryzowany Gminy Męcinka.

Źródło: Opracowanie własne, wg danych GUS

Najkorzystniej Gmina Męcinka wypada przy porównaniu sfer środowiska naturalnego oraz sfery społeczno-ekonomicznej (wysoka ocena infrastruktury społecznej oraz aktywności społecznej). Pozytywnym aspektem w świetle rozwoju jest także dodatni wskaźnik migracji.

Dbłość o dobry wizerunek gminy świadczy o dobrym gospodarzu i zachęca do naśladowania przez innych, tym bardziej, że idzie za tym zwiększony ruch turystyczny i większa szansa na rozwój regionu.

Promocja gminy jest jednym ze sposobów wspierania rozwoju gminy. Odpowiedni marketing to nie tylko mniejsze bezrobocie w gminie, czy większe wpływy z turystyki, ale przede wszystkim szansa na rozwój i wyższą jakość życia mieszkańców. Promocja musi opierać się na realnych przesłankach, sięgać po autentyczne cechy, atuty i zalety gminy. Bez mocnej i skutecznej promocji gmina nie może liczyć na przyciąganie inwestorów bądź turystów. Oczywiście samorząd powinien promować nie tyle siebie ile gminę, zwłaszcza jeśli ma silne argumenty, które tworzą atrakcyjną ofertę – dla inwestorów, turystów, dla każdego z kim ów samorząd chciałby współpracować.

Najważniejsze działania promocyjne podejmowane przez Gminę Męcinka:

- portal internetowy gminy,
- obecność w mediach i publicystyce,
- organizowanie i współorganizowanie różnego rodzaju imprez,
- promowanie gminy na targach, wystawach, giełdach i konferencjach,
- współpraca z zewnętrznymi instytucjami państwowymi o różnym charakterze,
- udzielanie informacji o możliwościach inwestowania i rozwoju w gminie,
- współpraca gminy z przedsiębiorcami, instytucjami i firmami w zakresie wzajemnej promocji,
- inwestycje realizowane na terenie gminy z zakresu infrastruktury komunikacyjnej, ochrony środowiska, oświaty, bezpieczeństwa publicznego realizowane są tak aby widoczny był równomierny rozwój całej gminy,
- własne publikacji (w tym w formie elektronicznej): foldery, albumy o gminie, mapy turystyczne,
- udział w różnych konkursach gminy, jak i jej mieszkańców (m.in. uczniów),
- współpraca międzynarodowa na poziomie samorządów lokalnych, w tym z gminami partnerskimi.

Najbardziej widoczna aktywność i forma promocji przejawia się poprzez portal www.mecinka.pl, który jest doskonałym narzędziem, za pomocą którego samorząd gminy realizuje funkcje promocyjno-informacyjne na poziomie społeczności lokalnej, jak i zewnętrznej (turyści, inwestorzy, samorządowcy, etc.).

W zakresie informacyjnym społeczności lokalnej oprócz bieżących informacji samorządowych duże znaczenie dla integracji społecznej ma szeroki zakres informacji o charakterze kulturalno-oświatowym, które są na bieżąco komentowane, jak i z wyprzedzeniem komunikowane społeczeństwu, by zachęcić ich do czynnego wzięcia w nich udziału. W tym obszarze największą rolę promocyjną odgrywają imprezy plenerowe typu „Muchowska Kosa”, która w 2014 roku była już trzynastą w dotychczasowej historii.

Szczególne znaczenie ma zakres informacyjny skierowany głównie do odbiorcy zewnętrznego, który jest przekazany w formie bardzo czytelnej z podziałem na sferę gospodarczą i turystyczną. W sferze gospodarczej zasługują na wyróżnienie bieżące informacje dotyczące:

- terenów pod inwestycje,
- nieruchomości do sprzedaży i wynajęcia,
- przetargów i ogłoszeń.

Bardzo szeroki wachlarz informacji ma sfera turystyczna, gdzie szczególnie podkreśla się walory turystyczne gminy w atrakcyjnej formie (mapy, foldery, albumy), między innymi:

- produkt tradycyjny (wypiek chleba wiejskiego na zakwasie),
- zabytki – ze szczegółowym ich wykazem, jak i udokumentowane zdjęciami i mapami, m.in.:
 - Droga krzyżowa na Górze Górzec wraz z kapliczką na szczycie
 - Kościół parafialny p.w. Wniebowzięcia NMP w Słupie
 - Kościół parafialny p.w. Św. Andrzeja Ap. w Męcince
 - Kościół p.w. Niepokalanego Poczęcia NMP w Sichowie
 - Kościół filialny p.w. Św. Jana Chrzciciela w Chełmcu
 - Kościół filialny p.w. Św. Jerzego w Kondratowie
 - Kościół parafialny p.w. Narodzenia NMP w Małuszowie
 - Kościół pomocniczy p.w. Św. Józefa Oblubieńca w Małuszowie
 - Kościół filialny p.w. Wniebowzięcia NMP w Myślinowie
 - Kościół filialny p.w. Narodzenia NMP w Piotrowicach
 - Pałacyk w Muchowie
 - Ruiny pałacu barokowego w Piotrowicach
 - Dawna lodownia w Muchowieoraz zabytkowe parki i zabytki archeologiczne,
- imprezy lokalne wraz z aktualnym kalendarium,
- wykaz punktów usługowych niezbędnym dla przyjeżdżających (sklepy, warsztaty naprawcze, placówki medyczne, etc.),
- wykaz atrakcji turystycznych, min. Szlak Cysterski,
- wykaz walorów przyrodniczych,
- wykaz punktów agroturystycznych, gastronomii.

Wysoki stopień spełnienia „wymogu” informacyjnego w zakresie promocji gminy, widoczny na stronie internetowej www.mecinka.pl, jest doskonałą bazą do realizacji koncepcji rozwoju turystyki (która również jest zamieszczona na stronie internetowej w zakładce turystyka). Bogactwo walorów krajoznawczo-przyrodniczych predysponuje gminę do bycia bezpośrednim zapleczem weekendowym dla mieszkańców Wrocławia i m.in. Legnicy, gdzie atrakcje gminy i ich spokojne otoczenie sprzyja do rozwoju aktywnej turystyki pieszej, rowerowej i konnej. W tym kontekście potrzeba jest intensyfikacja działań zmierzających do rozpropagowania walorów gminy w internecie poprzez linkowanie na portalach odwiedzanych przez potencjalnych turystów zainteresowanych atrakcjami gminy.

Gmina Męcinka poprzez współpracę z mediami lokalnymi np. Radiem Legnica FM, spełnia funkcje informacyjno-promocyjną wśród mieszkańców okolicznych gmin i powiatów.

Ważnym aspektem promocyjnym są również szerokie i częste kontakty z przedstawicielami uczelni wyższych, takich jak m.in. Uniwersytet Wrocławski, Politechnika Wrocławska, Uniwersytet Przyrodniczy, poprzez uczestnictwo w seminariach i szkoleniach organizowanych na uczelniach jak i na terenie gminy.

Niebagatelną rolę w promocji gminy odgrywają konkursy i plebiscyty, wśród nich m. innymi konkursy naukowe, gdzie regularnie od kilku lat uczniowie Gminy Męcinka odnoszą sukcesy na poziomie wojewódzkim i ogólnokrajowym, konkursy sportowe, w tym zdobycie tytułu „OSKARY SPORTOWE GMINNESS 2009” czy konkurs DOLNOŚLĄSKI KLUCZ SUKCESU.

Historycznym osiągnięciem Gminy Męcinka było przyznanie głównej nagrody w kategorii "Najbardziej gospodarna gmina wiejska w województwie dolnośląskim w 2005 roku" w ramach konkursu DOLNOŚLĄSKI KLUCZ SUKCESU. Jest to wyróżnienie regionalne przyznawane najwybitniejszym osobistościom, najgospodarniejszym gminom, najlepszym firmom, wybitnym, jednostkom kultury i sztuki przez największe autorytety w dziedzinie gospodarki, ekonomii, kultury i sztuki.

W ocenie były brane pod uwagę :

- Dynamika wzrostu dochodów własnych,
- Udział wydatków inwestycyjnych w wydatkach budżetu gminy,
- Aktywność władz gminy w pozyskiwaniu zewnętrznych środków finansowych na inwestycje gminne, w pozyskiwaniu inwestorów oraz przygotowaniu infrastruktury pod inwestycje,
- Działalność promocyjna gminy i współpraca z podmiotami gospodarczymi.

Kapituła X edycji **Dolnośląskiego Klucza Sukcesu** doceniła przede wszystkim wzrost nakładów na zadania inwestycyjne, które w 2005r. przekroczyły 40% budżetu gminy, a w 2006 45,2%. Podkreślano również fakt, że w ciągu ostatnich trzech lat budżet gminy wzrósł o ponad 100%. W uzasadnieniu napisano: ***"Samorząd gminy Męcinka skutecznie pozyskuje środki zewnętrzne zarówno z programów krajowych jak i unijnych, realizując szereg inwestycji infrastrukturalnych, do których można zaliczyć budowę wodociągów, kanalizacji i dróg gminnych"***

Impreza „Muchowska Kosa”, poza zdobyciem tytułu „OSKARA SPORTOWEGO GMINNESS 2009” znalazła się również w gronie trzech najlepszych dolnośląskich imprez rekreacyjnych i otrzymała nominację do DOLNOŚLĄSKIEGO KLUCZA SUKCESU.

Według rankingu Tygodnika „Wspólnota” gmina Męcinka zajęła 40 miejsce spośród 1571 gmin wiejskich w Polsce w zakresie nakładów na infrastrukturę techniczną (transport, gospodarka komunalna, gospodarka mieszkaniowa) z udziałem dotacji zewnętrznych. Wskaźnik jaki gmina osiągnęła w latach 2008-2010 wyniósł 1149,79 zł na jednego mieszkańca. Dla porównania w latach 2001-2003 gmina plasowała się na 658 miejscu. W przytoczonej czterdziestce występuje tylko 6 gmin z Dolnego Śląska. Ranking nie uwzględnia nakładów na oświatę. Natomiast bez dotacji zewnętrznych, gmina za lata 2008 – 2010 zajęła 51 miejsce, wydając w przeliczeniu na jednego mieszkańca 773,70 zł. W tym przypadku awans był jeszcze większy, bo aż z 812 miejsca w latach 2001-2003

Gminy Męcinka otrzymała nagrodę za zajęcie III miejsca w regionalnym konkursie „Przyjazna wieś” na najlepszy projekt w zakresie infrastruktury zrealizowany na terenach wiejskich przy wsparciu środków unijnych. Komisja konkursowa oceniała projekt pn. „Adaptacja budynku na świetlicę i modernizacja miejsc postojowych oraz chodnika w Męcince”. Odnowa wsi Męcinki była jedną z trzech najlepszych projektów z Dolnego Śląska zrealizowanych na terenach wiejskich przy wsparciu środków unijnych. Pod uwagę brano m.in. cel przedsięwzięcia, politykę równości szans w realizacji projektu, użytkowników powstałej infrastruktury, działania niwelujące dyskryminację społeczną, zastosowanie zasad partycypacyjnych na etapie przygotowania projektu, nawiązanie partnerstwa z organizacjami działającymi na rzecz integracji społecznej, zasięg przedsięwzięcia, zaangażowanie innych osób niż wnioskodawca do realizacji projektu, oddolną inicjatywę oraz współdecydowanie społeczności lokalnej w procesie realizacji projektu.

Gmina Męcinka brała udział w gali VII edycji Rankingu Filary Polskiej Gospodarki w kategorii „Samorządowy Menager Regionu” we Wrocławiu. Gmina Męcinka była wśród 10 gmin z Województwa Dolnośląskiego, które uzyskały wyróżnione poprzez uzyskanie nominacji.

Męcinka, jako jedyna gmina z terenu województwa reprezentowała Dolny Śląsk podczas przedsięwzięcia pod nazwą „Rzeczpospolita lokalna, Sejm społeczników, bojowników i ekspertów”, które odbyło się na Uniwersytecie im. Kardynała Wyszyńskiego w Warszawie. Ogółem z terenu Polski udział wzięło 12 gmin. Męcinkę zaproszono z uwagi na pozytywny wizerunek w skali ogólnopolskiej (w aspekcie rozwoju gospodarczego oraz władzy gminy) oraz istniejący potencjał ludzki.

Gmina Męcinka znalazła się w dziesiątce gmin-laureatów z całego kraju do nagrody głównej konkursu "Laur gospodarności" w kategorii "Rozwój infrastruktury technicznej". Konkurs zorganizowany został przez Fundację Europejski Fundusz Rozwoju Wsi Polskiej pod honorowym patronatem Jerzego Buzka - Przewodniczącego Parlamentu Europejskiego oraz Marka Sawickiego - Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

W Rankingu Samorządów Rzeczypospolitej w 2013 roku Gmina Męcinka uplasowała się na wysokim 52 miejscu spośród 1576 gmin wiejskich w Polsce i 4 w województwie dolnośląskim. Samorządy, w tym 1576 gmin wiejskich, oceniane były w dwóch etapach. Pierwszy przeprowadzony został na podstawie danych z Ministerstwa Finansów. Wyłonionych zostało 564 samorządy, które zostały zakwalifikowane do drugiego etapu i jednocześnie zaproszone do wypełnienia ankiety m.in. na temat współpracy z organizacjami pozarządowymi, promocji gminy, zagospodarowania przestrzennego.

NAGRODY I WYRÓŻNIENIA ZDOBYTE PRZEZ GMINĘ MĘCINKA	
Nagroda/wyróżnienie	Rok
Najbardziej Gospodarna Gmina Wiejska w Województwie Dolnośląskim	2005
Dolnośląski Klucz Sukcesu - najbardziej gospodarna gmina wiejska	2006 – główna nagroda

	2005 – nominacja
I miejsce w kraju za imprezę „Muchowska Kosa” Oskar Sportowy GMINESS w kategorii imprez rekreacyjnych	2008
Ranking Samorządów Rzeczpospolitej – 29 miejsce w kraju w kategorii GMINY WIEJSKIE	2009
Ranking Tygodnika „Wspólnota” – Gmina Męcinka zajęła 40 miejsce spośród 1571 gmin wiejskich w Polsce w zakresie nakładów na infrastrukturę techniczną w latach 2008-2010	2011
Przyjazna wieś – III miejsce w regionalnym konkursie na najlepszy projekt w zakresie infrastruktury zrealizowany na terenach wiejskich przy wsparciu środków unijnych	2011
VII edycja Rankingu Filary Polskiej Gospodarki w kategorii „Samorządowy Menager Regionu” – nominacja	2012
Rzeczpospolita lokalna, Sejm społeczników, bojowników – udział w imprezie w Warszawie	2012
"Laur gospodarności" w kategorii "Rozwój infrastruktury technicznej" – Gmina Męcinka w dziesiątce gmin-laureatów z całego kraju do nagrody głównej.	2010
Ranking Samorządów Rzeczpospolitej – 52 miejsce w kraju w kategorii GMINY WIEJSKIE	2013

PARTNERSTWO MIĘDZYNARODOWE

Współpraca międzynarodowa zarówno na poziomie lokalnym, jak i regionalnym przynosi liczne korzyści i przyczynia się do rozwoju demokracji lokalnej, a także do powstania społeczeństwa obywatelskiego. Podstawowym elementem współpracy między samorządami jest wzajemna chęć poznania się, porównania metod pracy i zakresów zadań lokalnych samorządów.

Partnerstwo międzynarodowe przyczynia się do powstania wzajemnego zrozumienia obywateli w różnych krajach, a także wymiany doświadczeń. Kontakty partnerskie prowadzą do lepszego rozwoju samorządów lokalnych szczególnie w sferze społecznej i gospodarczej.

Gmina Męcinka ma podpisane cztery umowy partnerskie z następującymi gminami:

- Rejon Aleksandrijski Obwodu Kirowogradzkiego (Ukraina), z którym w deklaracji partnerstwa wskazuje się na wzajemną współpracę opartą na zasadach przyjaźni, partnerstwa i wymianie doświadczeń. Ponadto zobowiązują się podtrzymywać trwałe więzy kulturalno-społeczne, łącząc wysiłki, by wspomagać powodzenie zawartego braterstwa, tworzyć odpowiedni klimat do rozwoju wszechstronnych i bezpośrednich kontaktów z mieszkańcami. Wójt Gminy Męcinka i Starosta Rejonu Alleksandrijskiego deklarują pomoc w nawiązywaniu kontaktów między stowarzyszeniami, placówkami kulturalnymi i oświatowymi oraz przedstawicielami przedsiębiorstw;
- Gmina Raweńsko pod Troskami (Czechy), z którą Gmina Męcinka deklaruje współpracę w takich płaszczyznach, jak:
 - wymiana dzieci i młodzieży szkolnej – w ramach wymiany międzyszkolnej organizowane będą turnieje sportowe, a także wspólne warsztaty, seminaria informacyjne, edukacyjne oraz wycieczki krajoznawczo-turystyczne,
 - współpraca jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych – uczestnictwo we wspólnych seminariach dotyczących wymiany doświadczeń w ochronie przeciwpożarowej, a także przeprowadzanie wspólnych zawodów pożarniczych,
 - festyny kulturalne – organizacja i uczestnictwo w imprezach kulturalnych charakteryzujących wspólne regiony np. międzynarodowy projekt „Muchowska Kosa”,
 - wzajemna pomoc w realizowaniu inwestycji infrastrukturalnych poprzez wspólną realizację projektów współfinansowanych z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego – Europejskiej Współpracy Terytorialnej w latach 2007-2013;
- Gmina Pfaffoda (Niemcy), – z którą Gmina Męcinka podjęła przyjacielskie stosunki, w ramach tego partnerstwa gminy zobowiązały się do podjęcia następujących działań:
 - organizacji spotkań mających na celu wzajemne poznanie i rozwinięcie osobistych kontaktów między mieszkańcami gmin,
 - spotkania stowarzyszeń działających na terenie gmin,
 - wymiany młodzieży, organizacji sportowych i kulturalnych,
 - współpracy i wymiany doświadczeń w pracy samorządów lokalnych;

- Gmina Obercunnersdorf (Niemcy), z którą Gmina Męcinka zawarła porozumienie partnerskie na zasadach wzajemnej współpracy i wymianie doświadczeń na poziomie władz samorządowych, jak i społeczności lokalnej.

UCZELNIE WYŻSZE

Władze Gminy Męcinka, jak również społeczność gminy współpracują z pracownikami naukowymi wyższych uczelni (zwłaszcza wrocławskimi) w formule spotkań okolicznościowych, wymiany doświadczeń i szkoleń. Poniżej wybrane przykłady współpracy na różnych platformach:

- marzec 2014 – Wydział Informatyki Uniwersytetu Wrocławskiego był organizatorem kolejnego etapu Ogólnopolskiej Olimpiady Informatycznej Gimnazjalistów - wśród 10 nominowanych zespołów był team 2 gimnazjalistów Gminy Męcinka;
- grudzień 2012 - dwudniowe szkolenie „Drzewa w otwartym krajobrazie – instrukcja obsługi”. Szkolenie z zakresu oceny stanu, pielęgnacji oraz podejmowania decyzji o wycince drzew. Jego celem była aktywizacja mieszkańców na rzecz kształtowaniu krajobrazu sołectwa oraz gminy jako całości. Szkolenie przeprowadzono w ramach ogólnopolskiego projektu „Drogi dla Natury – kampania na rzecz zardzewień”. Dr Maciej Kadej i Adrian Smolis z Uniwersytetu Wrocławskiego wskazali, jak dokonać oględzin drzewa pod kątem gatunków chronionych;
- marzec 2011 - odbył się we Wrocławiu kolejny finał konkursu Liga Naukowa. Patronami konkursu są Uniwersytet Wrocławski i prezydent Wrocławia. Tytuł laureata konkursu Liga Naukowa ponownie został uznany przez Dolnośląskiego Kuratora Oświaty. Do finału zakwalifikowali się uczniowie gimnazjum z Męcinki;
- grudzień 2010 – „Praktyczne wykorzystanie zasobów wsi w planowanym rozwoju miejscowości” było tematem przewodnim kongresu odnowy wsi. Kongres zorganizowany został przez Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego - wśród prelegentów byli m.in. Bogusław Wijatyk Dyrektor Departamentu Europejskiego Funduszu Społecznego i Rozwoju Obszarów Wiejskich, Ryszard Wilczyński Wojewoda Opolski, dr inż. Anna Podolska Uniwersytet Przyrodniczy we Wrocławiu, Jan Kęsik Uniwersytet Wrocławski, dr Irena Niedźwiecka - Filipiak Uniwersytet Przyrodniczy we Wrocławiu;
- marzec 2010 – „DialNet Masters” - początkowo dolnośląski, potem ogólnopolski - konkurs wiedzy o Internecie przeznaczony dla młodzieży szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych oraz ich nauczycieli. Turniej organizowany przez Telefonię DIALOG S.A. Pod honorowym patronatem Urzędu Komunikacji Elektronicznej oraz przy merytorycznym wsparciu Politechniki Wrocławskiej, Polskiego Uniwersytetu Wirtualnego i Google'a - trzy drużyny z Gminy Męcinka awansowały do grona 50 najlepszych drużyn w Polsce;
- październik 2009 - w Auli Leopoldyna Uniwersytetu Wrocławskiego odbyły się uroczystości Dnia Edukacji Narodowej zorganizowane przez Dolnośląskiego Kuratora Oświaty, Beatę Pawłowicz. Podczas uroczystości dolnośląskim nauczycielom i osobom pracującym na rzecz oświaty wręczone zostały Medale za Długoletnią Służbę, medale KEN oraz nagrody Ministra Edukacji Narodowej i Kuratora Oświaty. Wśród odznaczonych znaleźli się wicedyrektor Szkoły Podstawowej w Męcince Wioletta Kudłacz oraz nauczycielki Beata Melnarowicz i Iwona Pawelec, którym przyznano Medale Komisji Edukacji Narodowej;
- współpraca podczas międzynarodowej edukacyjno–rekreacyjnej imprezy „Muchowska Kosa”.

ANALIZA STRATEGICZNA SWOT

Analiza strategiczna SWOT obejmuje rozpoznanie sił i słabości (analiza wewnętrzna) oraz obecnych i przyszłych zmian w jej otoczeniu, czyli jego szans i zagrożeń (analiza zewnętrzna). Procedura SWOT jest syntezą przedstawionego stanu i tendencji rozwojowych Gminy Męcinka zawartych w diagnostycznej części opracowania.

Tak uporządkowany opis sytuacji stanowi podstawę sformułowania celów i priorytetów rozwoju, które z kolei powinny być zinstrumentalizowane w postaci wiązki celów strategicznych.

Analiza SWOT obejmuje analizę:	
Mocnych stron	Uwarunkowań wewnętrznych (endogenicznych), czyli elementów rzeczywistości mających pozytywny charakter z punktu widzenia jej przyszłego rozwoju.
Słabych stron	Uwarunkowań wewnętrznych o negatywnym charakterze
Szans	Uwarunkowań zewnętrznych (egzogenicznych) o charakterze pozytywnym; jako szanse uwzględnione zostały te zagadnienia, których źródła leżą poza obszarem Gminy lub poza zakresem kompetencji władz publicznych działających na jej obszarze.
Zagrożeń	Uwarunkowań zewnętrznych mających negatywny wpływ na dalszy rozwój Gminy.

W ramach analizy SWOT poszczególne czynniki, zarówno te wewnętrzne (mocne i słabe strony), jak też zewnętrzne (szanse i zagrożenia) poddano ocenie pod kątem ich znaczenia (tzw. waga czynnika) dla osiągnięcia stanu docelowego rozwoju (wizji), jak też obiektywnej oceny jakości/wielkości/częstotliwości czynnika. Do dalszych rozważań strategicznych wybrano czynniki najwyższej punktowane, które pozwolą określić cel nadrzędny (misję), cele strategiczne i operacyjne oraz poszczególne zadania.

Analiza SWOT jest elementem porządkującym poszczególne czynniki rozwojowe określone w ramach etapu prac związanego z delimitacją oraz analizą porównawczą, traktowaną jako analizą otoczenia zewnętrznego.

Analiza SWOT została przeprowadzona w trzech podstawowych sferach:

Analiza SWOT dla Gminy Męcinka	
1.	Sfera przestrzenna
2.	Sfera gospodarcza
3.	Sfera społeczna

Wyniki analizy SWOT Gminy Męcinka zestawiono w poniższych tabelach.

Tabela 42. Analiza SWOT, sfera przestrzenna.

SFERA PRZESTRZENNA	
<p style="text-align: center;">MOCNE STRONY</p> <ul style="list-style-type: none"> • Położenie w centralnej części Dolnego Śląska. • Sąsiedztwo z obszarem miejskim Jawora. • Występowanie złóż bazaltowych oraz żwirów i piasku oraz rezerw zasobów kopalin użytecznych. • Cenne walory przyrodniczo-krajobrazowe chronione w ramach krajowego i regionalnego systemu ochrony przyrody. • Występowanie najwyższej klasy zabytków, pamiątek historycznych i zespołów zabytkowych o znaczeniu krajowym i europejskim. • Zbiornik Wodny Słup. • Funkcjonowanie Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego. • Niski poziom urbanizacji, brak zanieczyszczeń środowiska spowodowanych działalnością przemysłową. • Znaczny udział lasów i zadrzewień. 	<p style="text-align: center;">SŁABE STRONY</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zły stan dróg powiatowych i wojewódzkich. • Niewykorzystany potencjał istniejących linii kolejowych, mała rola transportu kolejowego (zwłaszcza towarowego, w tym przewozu kruszyw). • Utrudniona komunikacja w miejscowościach podgórskich w okresie zimowym. • Niedostatecznie rozwinięta i zaniedbana infrastruktura turystyczna. • Duże rozdrobnienie gruntów na obszarach wiejskich. • Złe połączenia komunikacji zbiorowej między miejscowościami.
<p style="text-align: center;">SZANSE</p> <ul style="list-style-type: none"> • Położenie w pasie europejskiego korytarza transportowego sieci TENT i bliskość autostrady A4 oraz projektowanej drogi S3. • Wsparcie finansowe UE w ramach Programów Operacyjnych na lata 2014 - 2020. • Objęcie obszaru powiatu jaworskiego wsparciem w ramach Programu Operacyjnego Współpracy Transgranicznej na lata 2014 – 2020. • Integracja walorów i ochrony środowiska przyrodniczego, kulturowego i krajobrazu w ramach wspólnej polityki przestrzennej – porozumienia z samorządami lokalnymi. • Kontynuacja procesów odnowy wielu obiektów zabytkowych, jako działania priorytetowe na szczeblu krajowym i regionalnym. 	<p style="text-align: center;">ZAGROŻENIA</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zły stan dróg powiatowych i wojewódzkich będących szlakami dojazdowymi na obszar gminy. • Konkurencja samorządów o środki finansowe w ramach Programów Operacyjnych na lata 2014 -2020. • Brak promocji obszarów wiejskich Dolnego Śląska. • Niska świadomość ekologiczna społeczeństwa. • Postępująca degradacja środowiska. • Brak istotnych działań dla zintegrowania komunikacyjnego z resztą kraju.

- Bliskość miast (Legnica, Jawor, Świdnica Wrocław).
- Programy rolno środowiskowe.
- Gotowość do współpracy gmin sąsiednich.

SFERA PRZESTRZENNA – PODSUMOWANIE

Cenne walory przyrodniczo-krajobrazowe chronione w ramach krajowego i regionalnego systemu ochrony przyrody, Zbiornik Wodny Słup oraz występowanie zabytków, pamiątek historycznych i zespołów zabytkowych to najmocniejsze strony przestrzeni Gminy Męcinka. Gmina jest łatwo dostępna pod względem komunikacyjnym praktycznie dla większości mieszkańców Dolnego Śląska, dzięki położeniu w centrum regionu oraz dzięki przebiegowi głównego szlaku komunikacyjnego kraju, autostrady A4. Bliskość miast takich jak Legnica, Jawor oraz Świdnica sprawia, że obszar gminy może być atrakcyjnym miejscem do zamieszkania oraz wypoczynku. Cechą wyróżniającą przestrzeń gminy jest niska antropopresja, co jest wyjątkowe dla centralnej części Dolnego Śląska. Po stronie słabych stron należy wymienić niedostatecznie rozwiniętą infrastrukturę dróg powiatowych i wojewódzkich. Brak inwestycji w tym zakresie może negatywnie wpływać na dostępność drogową gminy. Bariery w zarządzaniu gminą mogą być uwarunkowania związane z terenami górskimi. Szansą gminy mogą być środki finansowe związane ze wsparciem UE na lata 2014 – 2020. Po środki te sięgać będą wszystkie gminy regionu. Wsparcie przeznaczone będzie w pierwszej kolejności na projekty bazujące na współpracy kilku samorządów. Szansą na ich wykorzystanie będzie gotowość do współpracy gmin sąsiednich.

Tabela 43. Analiza SWOT, sfera gospodarcza.

SFERA GOSPODARCZA	
<p style="text-align: center;">MOCNE STRONY</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wsparcie władz samorządowych gmin w rozwoju przedsiębiorczości. • Kopalnie wydobywające złoża mineralne. • Zasoby energetyczne regionu – odnawialne i nieodnawialne. • Współpraca Gminy z uczelniami wyższymi. • Tereny pod zagospodarowanie turystyczne - Muchów, Słup, Męcinka, Stanisławów. • Budowle przeznaczone do turystycznego zagospodarowania: w Myślinowie, Małuszowie, Stanisławowie. • Rozwinięta baza noclegowa i gastronomiczna. • Rosnąca powierzchnia terenów skanalizowanych i odsetek mieszkańców korzystających z sieci kanalizacyjnej. • Mieszkańcy gotowi do podjęcia działań z zakresu turystyki i usług towarzyszących. • Grupa ludzi posiadających przeszkolenie z zakresu agroturystyki. 	<p style="text-align: center;">SŁABE STRONY</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aktywność zawodowa ludności poniżej średniej krajowej. • Wysoka stopa bezrobocia. • Niskie wskaźniki przedsiębiorczości oraz mała liczba podmiotów gospodarczych. • Niewielka liczba podejmowanych działalności gospodarczej. • Zmniejszająca się liczba aktywnych i przedsiębiorczych mieszkańców, czynnie uczestniczących w rynku pracy, życiu społecznym i wiążących swoją przyszłość z regionem. • Małe zainteresowanie rozwojem gospodarki innowacyjnej na poziomie lokalnym. • Niski poziom wykorzystania zasobów naturalnych w przetwórstwie. • Brak produkcji energii ze źródeł odnawialnych. • Mała ilość skomercjalizowanych produktów turystycznych. • Niska atrakcyjność inwestycyjna obszaru. • Brak instytucji turystycznych (punktu informacyjnego). • Brak zintegrowanego systemu informacji i promocji turystycznej regionu. • Niedostateczne wykorzystane turystyczne i rekreacyjne Zbiornika Wodnego Słup.
<p style="text-align: center;">SZANSE</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zwiększone zapotrzebowanie na wykorzystanie regionalnych złóż kopalin użytecznych umożliwiające wykorzystanie energetycznych zasobów regionu – odnawialnych i nieodnawialnych • Powstawanie nowych technologii energetycznych bazujących na odnawialnych zasobach energii. • Rozwój turystyki kwalifikowanej, kulturowej, wiejskiej, aktywnej. • Wzrost popytu na regionalne produkty 	<p style="text-align: center;">ZAGROŻENIA</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zmniejszenie możliwości finansowania inwestycji publicznych i pogarszająca się kondycja finansowa gmin. • Brak skutecznych rozwiązań kompensacyjnych na obszarach chronionych dla aktywności gospodarczej. • Rosnąca presja na gospodarcze i turystyczne wykorzystanie obszarów objętych ochroną. • Utrzymująca się niska rozpoznawalność regionu jako miejsca atrakcyjnego turystycznie w Europie.

<p>spożywcze i ekologiczne z Dolnego Śląska.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nowe usługi turystyczne i uzdrowiskowe związane ze starzeniem się populacji. • Wzrost rozpoznawalności dolnośląskich produktów turystycznych – w Polsce, Europie i na świecie. • Zainicjowanie imprez promujących wieś oraz integrujących społeczność oraz kreujących wizerunek miejscowości w regionie. • Różnicowanie działalności rolniczej w zależności od warunków naturalnych. • Atrakcyjność gmin sąsiednich i gotowość do współpracy. 	<ul style="list-style-type: none"> • Konkurencyjność terenów turystycznych za granicą i w kraju. • Zmiany w europejskiej polityce spójności w zakresie priorytetowych obszarów interwencji i zmniejszenia środków wsparcia na skutek utrzymującego się kryzysu finansów publicznych w państwach UE.
--	---

SFERA GOSPODARCZA – PODSUMOWANIE

Gospodarka Gminy Męcinka oparta jest na zasobach naturalnych (kopalnie, rolnictwo). Mocną stroną gminy jest przestrzeń, która w połączeniu z zasobami energetycznymi umożliwi rozwój gminy jako miejsca produkcji energii, zarówno ze źródeł odnawialnych i nieodnawialnych. Zasoby kulturowe i przyrodnicze stwarzają możliwości do rozwoju wysokiej jakości oferty turystyki kwalifikowanej, wiejskiej oraz aktywnej. Jednym z podstawowym problemów gminy jest wysokie bezrobocie. Niski wskaźnik przedsiębiorczości świadczy o tym, że mieszkańcy gminy niechętnie podejmują się prowadzenia działalności gospodarczej. Niska jest również liczba podmiotów gospodarczych. Rozwój turystyki wymaga znacznych nakładów finansowych na rozwój infrastruktury turystycznej. Na obszarze gminy nie brakuje miejsc noclegowych i obiektów gastronomicznych. Brakuje natomiast szeroko rozumianych produktów turystycznych. Szansę na rozwój turystyki można upatrywać w zwiększaniu się atrakcyjności turystycznej Polski i Dolnego Śląska. Wykorzystanie tej szansy wymagać będzie współdziałania i współpracy na poziomie ponadlokalnym. Zagrożeniem dla rozwoju gospodarczego może być ograniczona dostępność środków pomocowych Unii Europejskiej, co ograniczy dynamikę inwestycji kluczowych dla rozwoju gminy.

Tabela 44. Analiza SWOT, sfera społeczna.

SFERA SPOŁECZNA	
<p style="text-align: center;">MOCNE STRONY</p> <ul style="list-style-type: none"> • Duża liczba organizacji pozarządowych, stowarzyszeń i fundacji także na obszarach wiejskich. • Wysoka aktywność społeczna oraz dobra organizacja ludności, co przedkłada się na organizowanie wspólnych przedsięwzięć oraz stworzenia planu rozwoju wsi. • Wysokie wskaźniki migracji na obszar gminy, związane z atrakcyjnością osadniczą. • Duży potencjał środowisk twórczych. • Zdolności rękodzielnicze mieszkańców. • Bogate życie kulturalne gminy. • Dobry stan ochrony przeciwpożarowej i bezpieczeństwa. • Dobrze rozwinięta infrastruktura sportowa. • Dobry dostęp dzieci i młodzieży do edukacji szkolnej. • Dobry dostęp mieszkańców do służby zdrowia. • Dbłość mieszkańców o utrzymywanie porządku w swojej miejscowości. • Gościnność i otwartość mieszkańców. • Wzrastające poczucie tożsamości lokalnej. 	<p style="text-align: center;">SŁABE STRONY</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wysokie wieloletnie bezrobocie na obszarach wiejskich. • Marginalizacja społeczna na obszarach wiejskich. • Rosnące wskaźniki obciążenia demograficznego ludnością w wieku poprodukcyjnym. • Niż demograficzny negatywnie wpływający na funkcjonowanie ekonomiczne placówek edukacyjnych. • Niska świadomość zdrowotna i ekologiczna ludności oraz niedostateczna wiedza na temat zagrożeń naturalnych.
<p style="text-align: center;">SZANSE</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wsparcie działań gminnych przez organy państwowe. • Zachowanie dziedzictwa kulturowego jako priorytet działań rządowych i regionalnych. 	<p style="text-align: center;">ZAGROŻENIA</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wypieranie postaw związanych z uczestnictwem w kulturze przez zachowania konsumpcyjne. • Trwałe migracje i odpływ kadry wykwalifikowanej z regionu, zwłaszcza ludzi młodych. • Rosnąca asymetria w dostępności do usług społecznych w mieście i na wsi.

SFERA SPOŁECZNA – PODSUMOWANIE

Mocną stroną Gminy Męcinka jest potencjał społeczny, wyrażający się dużą liczbą organizacji pozarządowych oraz wysoką aktywnością społeczną mieszkańców. Przekłada się to pozytywnie na wzrost tożsamości lokalnej. Gmina Męcinka posiada dobrze rozwiniętą infrastrukturę społeczną. Na

uwagę zasługuje także rozwinięta infrastruktura sportowa. Głównym problemem gminy jest wysokie bezrobocie oraz marginalizacja społeczna.

TYPOLOGIA STRATEGII WYNIKAJĄCA Z ANALIZY STRATEGICZNEJ SWOT

Identyfikacja sytuacji strategicznej związana jest z oceną siły powiązań czynników zewnętrznych i wewnętrznych. W zależności od powiązań szans i zagrożeń z mocnymi i słabymi stronami możemy wyróżnić kilka typów sytuacji strategicznej:

Strategia zachowawcza – gmina działa w niekorzystnym otoczeniu zewnętrznym, ale posiada silnie powiązany z zagrożeniami zewnętrznymi zespół mocnych stron, jest więc w stanie zdecydowanie odpowiedzieć na zagrożenia. W istniejącym otoczeniu nie jest się w stanie intensywnie rozwijać, gdyż zespół mocnych stron nie koresponduje z szansami otoczenia, jednak jest w stanie skutecznie przezwyciężać zagrożenia w oczekiwaniu na poprawę warunków zewnętrznych.

Strategia defensywna – słabe strony gminy są silnie powiązane z zewnętrznymi zagrożeniami. Strategia defensywna jest strategią nastawioną na przetrwanie.

Strategia agresywna – w gminie przeważają mocne strony, a w jego otoczeniu silnie powiązane z nimi szanse. Strategia agresywna jest strategią silnej ekspansji oraz rozwoju wykorzystującego obydwie czynniki.

Strategia konkurencyjna - gmina posiada przewagę słabych stron nad mocnymi, ale funkcjonuje w przyjaznym dla siebie otoczeniu, co pozwala mu utrzymać swoją pozycję. Jednak słabość wewnętrzna uniemożliwia skuteczne wykorzystanie szans, które daje otoczenie zewnętrzne. Strategia konkurencyjna powinna koncentrować się więc na takim eliminowaniu wewnętrznych słabości, aby w przyszłości lepiej wykorzystać szanse otoczenia.

W celu identyfikacji sytuacji strategicznej Gminy Męcinka wybrano najważniejsze czynniki SWOT (po 5 czynników). Następnie przydzielono 6 punktów dla wybranych 4 czynników w każdej kolumnie (max 6 punktów do podziału dla najwyżej 4 czynników). Punkty przydzielono kolejno w kolumnach wg znaczenia danej siły lub słabości, w konfrontacji z rozpatrywaną szansą lub zagrożeniem wg następujących pytań:

1. Które siły czynią daną szansę możliwą do wykorzystania?
2. Które słabości uniemożliwiają wykorzystanie danej szansy?
3. Które siły zmniejszają negatywny wpływ danego zagrożenia?
4. Które słabości pogłębiają negatywny wpływ danego zagrożenia?

Tabela 45. Analiza SWOT, kluczowe czynniki rozwoju Gminy Męcinka.

Silne strony	Słabe strony
<ol style="list-style-type: none"> 1. Walory przestrzenne, przyrodnicze i kulturowe, w tym ład przestrzenny, obiekty dziedzictwa kultury oraz obowiązujący MPZP. 2. Zasoby naturalne. 3. Korzystne położenie w przestrzeni Dolnego Śląska. 4. Wysoka aktywność społeczna. 5. Dobrze rozwinięta infrastruktura techniczna i społeczna. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zły stan dróg powiatowych i wojewódzkich na obszarze gminy. 2. Niedostatecznie rozwinięta infrastruktura turystyczna. 3. Niska atrakcyjność inwestycyjna pod względem inwestycji o charakterze gospodarczym. 4. Niedostateczne wykorzystanie turystyczne i rekreacyjne Zbiornika Wodnego Słup. 5. Niskie wskaźniki przedsiębiorczości oraz wysokie bezrobocie, powiązane z marginalizacją społeczną.
Szanse	Zagrożenia
<ol style="list-style-type: none"> 1. Bliskość miast: Legnicy, Jawora, Świdnicy, Wrocławia. 2. Rozwój turystyki kwalifikowanej, kulturowej, wiejskiej, aktywnej. 3. Wsparcie działań związanych z zachowaniem dziedzictwa kulturowego. 4. Współpraca samorządów. 5. Wsparcie UE na lata 2014 – 2020. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zły stan dróg powiatowych i wojewódzkich, będących szlakami dojazdowymi na obszar gminy. 2. Zmniejszenie możliwości finansowania inwestycji publicznych i pogarszająca się kondycja finansowa gmin. 3. Niska rozpoznawalność regionu jako miejsca atrakcyjnego turystycznie. 4. Migracje poza obszar gminy oraz niski przyrost naturalny w kraju i województwie dolnośląskim. 5. Konkurencja samorządów o środki finansowe w ramach wsparcia UE na lata 2014 – 2020.

Tabela 46. Analiza SWOT/TOWS, orientacja strategii.

		SZANSE					ZAGROŻENIA					
ORIENTACJA STRATEGII		1. Bliskość miast: Legnicy, Jawora, Świdnicy, Wrocławia.	2. Rozwój turystyki kwalifikowanej, kulturowej, wiejskiej, aktywnej.	3. Zachowanie dziedzictwa kulturowego.	4. Współpraca samorządów.	5. Wsparcie UE na lata 2014 – 2020.	1. Zły stan dróg powiatowych i wojewódzkich będących szlakami dojazdowymi na obszar gminy.	2. Zmniejszenie możliwości finansowania inwestycji publicznych.	3. Niska rozpoznawalność regionu.	4. Migracje poza obszar gminy oraz niski przyrost naturalny.	5. Konkurencja samorządów o środki finansowe UE.	Punktacja
MOCNE STRONY	1. Walory przestrzenne, przyrodnicze i kulturowe, w tym ład przestrzenny, obiekty dziedzictwa kultury oraz obowiązujący MPZP.	1	2	1	1			2	1	1	9	
	2. Zasoby naturalne oraz przestrzenne.										0	
	3. Korzystne położenie w przestrzeni Dolnego Śląska.	1	1		1		3	1	1	1	9	
	4. Wysoka aktywność społeczna.			1		3		1	1	1	7	
	5. Dobrze rozwinięta infrastruktura techniczna i społeczna.	1									1	
SŁABE STRONY	1. Zły stan dróg powiatowych i wojewódzkich.	2	1	1	2		2	1	1		10	
	2. Niedostatecznie rozwinięta infrastruktura turystyczna.		1	1	2			2			6	
	3. Niska atrakcyjność inwestycyjna pod względem inwestycji o charakterze gospodarczym.						1	2		2	5	
	4. Niedostateczne wykorzystanie turystyczne i rekreacyjne Zbiornika Wodnego Słup.	1	1								2	
	5. Niskie wskaźniki przedsiębiorczości oraz wysokie bezrobocie, powiązane z marginalizacją społeczną.			2		3		3		2	1	11

Identyfikacja sytuacji strategicznej – uzasadnienie:

Szanse:

1. Bliskość miast: Legnicy, Jawora, Świdnicy, Wrocławia powinna być postrzegana jako szansa, która związana jest przyciąganiem nowych mieszkańców, inwestycji oraz turystów. W analizie SWOT wymieniono kilka najważniejszych z punktu widzenia strategii rozwoju miast Dolnego Śląska. Należy zaznaczyć, że lista ta nie jest zamknięta. Ośrodki te, z punktu widzenia rozwoju Gminy Męcinka, stanowią bezpośrednie zaplecze dla procesów rozwojowych na obszarze gminy. Ośrodki te są miejscem pracy dla mieszkańców gminy, a także zapleczem kulturalnym i oświatowym. Odległość Gminy Męcinka do obszarów funkcjonalnych tych miast powoduje, że obszar gminy ze swoimi walorami przyrodniczymi i krajobrazowymi, dogodnym połączeniem komunikacyjnym, zapleczem infrastruktury społecznej, może być atrakcyjnym miejscem zamieszkania. Barię w rozwoju gminy będzie jakość dróg wojewódzkich i powiatowych. Ład przestrzenny pozytywnie wpływać będzie na ocenę atrakcyjności przestrzeni Gminy Męcinka, jako miejsca do życia, prowadzenia działalności gospodarczej oraz wypoczynku.

2. Rozwój turystyki kwalifikowanej, kulturowej, wiejskiej, aktywnej. W Polsce oraz Europie rośnie zainteresowanie aktywnym spędzaniem wolnego czasu. Za rozwojem turystyki na obszarze gminy przemawiają wysokie walory przyrodniczo-krajobrazowe oraz kulturowe oraz lokalizacja Zbiornika Wodnego Słup. Atutem gminy jest także centralne położenie w regionie, które sprawia, że obszar gminy jest dobrze dostępny komunikacyjnie praktycznie z wszystkich większych aglomeracji Dolnego Śląska. Barię w rozwoju turystyki jest niedostatecznie rozwinięta infrastruktura oraz usługi turystyczne.

3. Zachowanie dziedzictwa kulturowego, w szczególności na Dolnym Śląsku jest jednym z priorytetów polityki rozwoju kraju, a także województwa. Dolny Śląsk po względem zasobów dziedzictwa kulturowego wyróżnia się na tle kraju. Niestety stan wielu obiektów jest bardzo zły. Powoduje to, że aby przywrócić liczne obiekty kultury do stanu umożliwiającego ich wykorzystanie do celów rozwojowych, należy ponieść dość znaczne nakłady. Na obszarze gminy zlokalizowane są obiekty, których wartość kulturowa przemawia za wsparciem ich ze środków centralnych oraz regionalnych. Wykorzystanie tych obiektów do celów rozwojowych gminy uzależnione będzie od komplementarności działań związanych z rewitalizacją i obudową obiektów kultury z inwestycjami na rzecz infrastruktury technicznej, np. poprawą stanu dróg powiatowych i wojewódzkich, rozbudową infrastruktury turystycznej oraz wzrostem aktywności społecznej.

4. Współpraca samorządów, będzie praktycznie niezbędna w okresie budżetu UE na lata 2014 – 2020, aby uzyskać wsparcie finansowe na projekty wspierające rozwój gminy. Gmina powinna kontynuować współpracę, która przyczynia się do realizacji polityki rozwoju w wymiarze ponadlokalnym, w szczególności z samorządami, które posiadają zbieżne cele rozwoju. Cele te mogą być związane z kwestiami ochrony przyrody oraz rozwoju turystyki. Barię we współpracy może być znalezienie wspólnych pomysłów na projekty, mając na uwadze nierównomierność rozwoju

poszczególnych gmin. Dla Gminy Męcinka priorytetem powinny być projekty wspierające rozwój infrastruktury turystycznej.

5. Wsparcie UE na lata 2014 – 2020, jakie przewidziane jest dla Polski w ramach Programów Operacyjnych, może być dużym wsparciem dla procesów modernizacji infrastruktury oraz rozwoju Gminy Męcinka. Efektywne wykorzystanie wsparcia finansowego możliwe będzie dzięki wysokiej aktywności społecznej mieszkańców gminy, zaś barierą niskie wskaźniki przedsiębiorczości i problemy związane z marginalizacją społeczną. Oznacza to, że procesy rozwojowe oparte na modernizacji i rozbudowie infrastruktury powinny być komplementarne z projektami wspierającymi rozwój kapitału ludzkiego i przedsiębiorczości.

Zagrożenia:

1. Zły stan dróg powiatowych i wojewódzkich będących szlakami dojazdowymi na obszar gminy ma zasadnicze znaczenie dla jakości życia na obszarze gminy. Istotny jest stan dróg dojazdowych do najważniejszych dla mieszkańców gminy ośrodków miejskich, takich jak Legnica, Jawor, Złotoryja, Świdnica oraz Wrocław. Skomunikowanie gminy z otoczeniem powinno być traktowane na równi z rozwojem dróg realizujących połączenia wewnątrz gminy, tak aby układ komunikacyjny przebiegający przez obszar gminy i łączący ją z wybranymi miastami był kompleksowy. Ocena jakości dróg ma duże znaczenie w ocenie danego obszaru jako miejsca atrakcyjnego do zamieszkania oraz miejsca turystycznego.

2. Zmniejszenie możliwości finansowania inwestycji publicznych i pogarszająca się kondycja finansowa gmin, w pierwszej kolejności pogorszy sytuację gmin, które posiadają niskie dochody własne. Gmina Męcinka posiada w skali Dolnego Śląska niskie dochody własne, co jest związane z profilem lokalnej gospodarki. Niska atrakcyjność inwestycyjna, wynikająca m. in. z obecności dużych obszarów chronionych, powoduje, że dochody własne gminy nie będą dynamicznie wzrastać. Szansy na rozwój gospodarczy należy upatrywać w indywidualnej przedsiębiorczości. Punktem wyjścia do rozwoju przedsiębiorczości jest aktywność społeczna, która przeradzać się może w oddolne inicjatywy edukacyjne oraz kooperację podmiotów gospodarczych.

3. Niska rozpoznawalność regionu jako miejsca atrakcyjnego turystycznie, wynika z szeregu nakładających się na siebie czynników. Barierą w rozwoju gminy, jako miejsca atrakcyjnego turystycznie jest stan infrastruktury turystycznej. Z drugiej zaś strony obszar gminy jest miejscem bardzo atrakcyjnym pod względem przyrodniczym, krajobrazowym i kulturowym.

4. Migracje poza obszar gminy oraz niski przyrost naturalny. Atrakcyjne uwarunkowania przestrzeni życiowej, w tym walory przyrodnicze i kulturowe, dogodny położenie w przestrzeni kraju, które umożliwia dojazd do pracy, a także zintegrowana społeczność mogą być czynnikami, które wpływają na decyzje migracyjne. Przyczyną migracji są z reguły czynniki ekonomiczne, tj. poszukiwanie pracy oraz uwarunkowania lokalizacyjne, w tym stan infrastruktury drogowej.

5. Konkurencja samorządów o środki finansowe w ramach wsparcia UE na lata 2014 – 2020 może wpływać na ilość i wartość zrealizowanych przedsięwzięć projektowych na obszarze Gminy Męcinka. Wpływ na to, ile uda się pozyskać środków finansowych, oprócz stanu finansów gminy, aktywności

w pozyskiwaniu wsparcia, ma znaczenie poszczególnych przedsięwzięć projektowych dla rozwoju danego obszaru w ujęciu ponadlokalnym. Szansą na pozyskanie zewnętrznych środków finansowych, przeznaczonych na rozwój gminy, jest komplementarność projektów z potrzebami innych samorządów. Komplementarność należy szukać, mając na uwadze mocne strony gminy oraz możliwości eliminowania słabych stron.

Tabela 47. Orientacja strategii.

	SZANSE	ZAGROŻENIA	OGÓLEM
MOCNE STRONY	21,6	21,6	43,2
SŁABE STRONY	28,3	28,3	56,6

Powyższa analiza wskazuje, że Gmina Męcinka powinna obrać **strategię konkurencyjną**. Gmina posiada przewagę słabych stron nad mocnymi, choć przewaga ta nie jest zdecydowana. Kluczem do rozwoju gminy będzie eliminowanie słabych stron, które pozwolą lepiej wykorzystać szanse, które daje otoczenie. Kluczowe słabe strony, które hamują rozwój gminy to: **zły stan dróg powiatowych i wojewódzkich, niskie wskaźniki przedsiębiorczości, wysokie bezrobocie, powiązane z marginalizacją społeczną oraz słaby rozwój turystyki**. Eliminowanie słabych stron pozwoli w przyszłości lepiej wykorzystać szanse otoczenia, w szczególności takie jak bliskość miast oraz rozwój turystyki w kraju i na Dolnym Śląsku. Kluczową mocną stroną są walory przyrodnicze i kulturowe oraz korzystne położenie w przestrzeni Dolnego Śląska. Mocne strony nie zostaną jednak w pełni wykorzystane do procesów rozwojowych jeśli gmina nie będzie inwestować w kapitał ludzki, w szczególności w aspekcie związanym z przedsiębiorczością oraz w infrastrukturę turystyczną.

MISJA I WIZJA

Wizja formułowana w ramach strategii jest swego rodzaju projekcją przyszłości, do jakiej dąży samorząd i społeczność lokalna. Wizja rozwoju opisuje pożądany stan docelowy w perspektywie kilku – kilkunastu lat oraz wybrane uwarunkowania, które posłużyły do wyboru i formułowania realnych priorytetów strategicznych.

Dobrze sformułowana wizja składa się z dwóch głównych elementów – wyobrażanej przyszłości i nadrzędnej ideologii. Definiuje to, kim chcemy się stać, co chcemy stworzyć i osiągnąć (wyobrażana przyszłość, która wymaga znaczących zmian i postępu) oraz czym jesteśmy i dlaczego istniejemy (niezmienna, nadrzędna ideologia).

WIZJA

Gmina Męcinka to aktywna i przedsiębiorcza wspólnota lokalna.

Rozwija się w oparciu o potencjał kulturowy i przyrodniczo – krajobrazowy, wykorzystując atuty położenia w centrum bogatego i otwartego regionu Dolnego Śląska.

Rozwinięcie wizji.

Mieszkańcy gminy są siłą napędową rozwoju lokalnego. Gmina jest atrakcyjnym miejscem do życia. O atrakcyjności decydują wysokie walory środowiska przyrodniczego oraz kulturowego. Gmina posiada w pełni rozwiniętą infrastrukturę techniczną oraz dobre skomunikowanie z najbliższymi miastami. Jako atrakcyjne miejsce do zamieszkania przyciąga nowych mieszkańców z okolicznych miast.

Na obszarze gminy funkcjonuje atrakcyjna i konkurencyjna oferta turystyczna. Gmina zapewnia turystom i mieszkańcom wysoką jakość usług publicznych oraz przestrzeni. Oferta turystyczna gminy bazuje w dużej mierze na zasobach przyrodniczych i krajobrazowych, w tym na potencjale Zbiornika Wodnego Słup oraz dziedzictwie kulturowym. Zrównoważone wykorzystanie tych zasobów ma kluczowe znaczenie dla rozwoju gminy.

Gmina swoją przewagę konkurencyjną oraz ofertę kształtuje na wysokim potencjale przyrody i krajobrazu, którą wspiera przemyślaną i mądrą polityką promocji. Gmina chroni swoje kluczowe zasoby, dlatego też szczególną rolę w strategii rozwoju odgrywa ochrona środowiska, zachowanie i rewitalizacja przestrzeni oraz miejsc o znaczeniu dla kultury. Oferta turystyczna kształtowania jest w sposób zrównoważony przestrzennie, wykorzystując potencjał turystyczny całej gminy, a nie tylko jej wybranych części. W tym celu gmina kreuje i promuje oraz wdraża produkty turystyczne.

Kluczowe dla strategii rozwoju jest wykorzystanie potencjału położenia Gminy Męcinka: w centralnej części województwa dolnośląskiego, u podnóży wygasłych wulkanów, w pobliżu dużych miast (Legnica, Jawor, Świdnica, Wrocław). W otoczeniu gmina szuka szans, które wzmocnią lokalny potencjał. Istotna dla gminy jest otwartość na współpracę, partnerstwo oraz wykorzystanie powiązań z otoczeniem.

Gmina Męcinka świadoma jest swojego położenia w przestrzeni kraju i świadoma tego, że potencjał pozytywnych zmian tkwi przede wszystkim w potencjale przedsiębiorczych i aktywnych mieszkańców

– dzięki nim będzie miejscem rozwoju przedsiębiorczości, wykorzystując potencjał gminy i jej otoczenia (w tym szczególnie pod kątem rozwoju usług turystycznych i około turystycznych).

MISJA

Misja, jako nadrzędny cel funkcjonowania jest krótkim, syntetycznym określeniem docelowego kierunku rozwoju ze sprecyzowaniem nadrzędnych wartości, które będą przestrzegane. Misja przybiera postać rozwiniętego zdania w czasie przyszłym zapowiadającego ogólny trend rozwojowy, zgodny z oczekiwaniami wszystkich zainteresowanych podmiotów, a zwłaszcza mieszkańców.

MISJA

Misją Gminy Męcinka jest wspieranie przedsiębiorczości, aktywności społecznej i zrównoważonego rozwoju.

Inwestycja w kapitał ludzki jest gwarantem rozwoju Gminy Męcinka.

Misja nawiązuje bezpośrednio do najważniejszego potencjału rozwoju gminy, jakim jest kapitał ludzki. Przedsiębiorczy i aktywni mieszkańcy gwarantują, że Gmina Męcinka optymalnie wykorzysta wszystkie swoje atuty, w szczególności potencjał przyrodniczo – krajobrazowy i kulturowy oraz potencjał swojego położenia.

CELE STRATEGICZNE

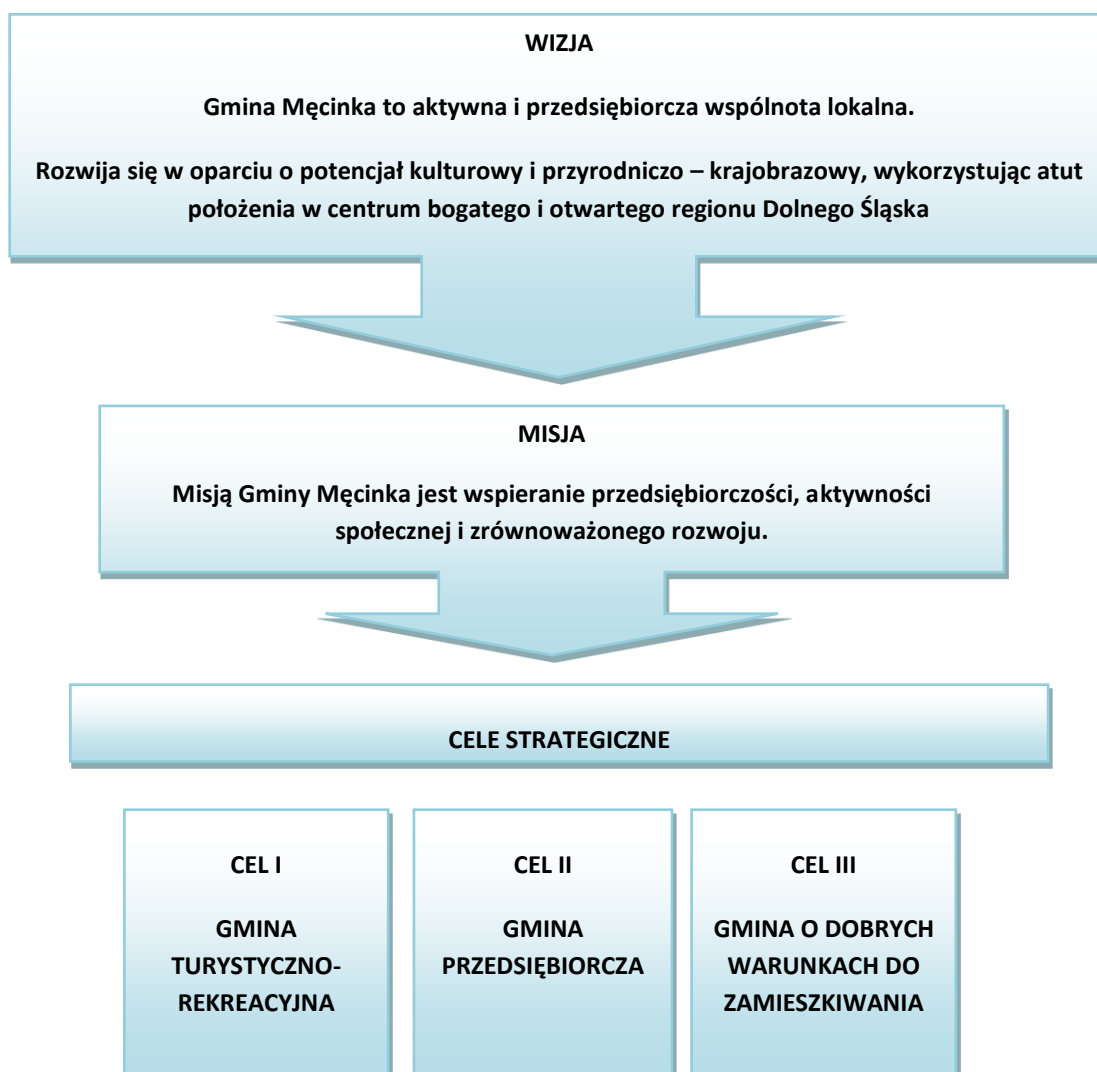
Struktura Strategii została zbudowana w oparciu o elementy składowe wzajemnie sobie podległe w hierarchii ważności (obszary priorytetowe, cele i wynikające z nich zadania).

Osiąganiu wizji obszaru funkcjonalnego służą wyznaczone kierunki, cele strategiczne i cele operacyjne. Kierunki i cele mają charakter ogólny i określają pożądane stany i procesy rozwojowe.

Ujęcie zagadnień strategicznych dla rozwoju Gminy Męcinka jest próbą możliwie pełnego opisu jej funkcjonowania.

W ramach kierunków rozwoju wyszczególniono cele strategiczne, którym podporządkowano cele operacyjne i działania. Główne cele strategiczne w sposób bezpośredni nawiązują do wizji i misji. Realizacja programów, prowadząca do osiągnięcia celów będzie prowadziła do osiągnięcia pożądanego statusu określonego w misji i wizji Gminy Męcinka.

Rysunek 25 Schemat powiązania wizji, misji i celów strategicznych.

Źródło: Opracowanie własne

Tabela 48. Uzasadnienie wyboru celów strategicznych.

LP.	CEL STRATEGICZNY	OPIS / UZASADNIENIE
1	GMINA TURYSTYCZNO-REKREACYJNA	<p>Funkcję turystyczno-rekreacyjną wyznaczają główne atuty Gminy Męcinka (zasoby przyrodniczo-krajobrazowe i kulturowe).</p> <p>Gmina oferuje turystom możliwość aktywnego wypoczynku, rekreacji w oparciu o potencjał agroturystyki, turystyki aktywnej i kulturowej oraz kwalifikowanej.</p> <p>Niezbędne jest kształtowanie oferty turystycznej gminy poprzez kreację produktów turystycznych i marki turystycznej oraz podnoszenie jakości usług turystycznych. Jakość tych usług zależy od jakości infrastruktury turystycznej. Modernizacja i rozbudowa tej infrastruktury powinna być ukierunkowana na tworzenie warunków do uprawiania turystyki z wykorzystaniem walorów przyrodniczych i kulturowych. Ważne jest także budowanie i promocja produktów turystycznych.</p>
2	GMINA PRZEDSIĘBIORCZA	<p>Obejmuje działania ukierunkowane na kształtowanie postaw przedsiębiorczych w szczególności w pożądanym branżach: turystycznej i usług okołoturystycznych, produkcji zdrowej żywności, produktów lokalnych, przetwórstwa lokalnych surowców naturalnych oraz nowych technologii energetycznych bazujących na odnawialnych zasobach energii.</p> <p>Obejmuje również działania poprawiające atrakcyjność inwestowania na obszarze gminy w branżach kluczowych dla lokalnej gospodarki.</p>
3	GMINA O DOBRYCH WARUNKACH DO ZAMIESZKIWANIA	<p>Obszar gminy stanowi atrakcyjną przestrzeń do życia. Atrakcyjną przestrzeń tworzy zarówno środowisko naturalne jak też odpowiednio rozwinięta infrastruktura społeczna oraz wysokiej jakości usługi publiczne. Gminę zamieszkują ponadto zintegrowani, przedsiębiorczy i otwarci mieszkańcy.</p> <p>Działania w ramach tego celu dotyczą integracji społecznej, jak i przestrzennej gminy.</p> <p>W sferze społecznej ważne są działania mające na celu wsparcie aktywności społecznej i budowanie lokalnej tożsamości mieszkańców gminy. Szczególną rolę w procesie integracji społecznej oraz kształtowaniu tożsamości lokalnej odgrywają organizacje pozarządowe.</p> <p>W sferze przestrzennej integracji obejmuje działania dotyczące zrównoważonego rozwoju infrastruktury technicznej i społecznej Gminy, jak również kształtowania przestrzeni pod kątem rozwoju turystyki (podniesienie walorów estetycznych, przestrzennych i funkcjonalnych), a także w celu poprawy jakości życia mieszkańców (infrastruktura sportowa, rekreacyjna, kulturalna).</p>

Źródło: Opracowanie własne

CELE OPERACYJNE

Cele operacyjne wskazują kierunki postępowania na drodze osiągnięcia pożądanego rezultatu celów strategicznych. Cele strategiczne i wynikające z nich cele operacyjne przedstawiamy w poniższej tabeli:

Tabela 49. Cele strategiczne i operacyjne.

LP.	CEL STRATEGICZNY	CEL OPERACYJNY	OPIS
1	GMINA TURYSTYCZNO- REKREACYJNA	1.1. Budowa i zarządzanie marką turystyczną gminy	Obejmuje działania związane z budową marki turystycznej Gminy Męcinka (logo, system identyfikacji wizualnej) oraz promocją turystyczną marki i jej produktów (punkty informacji turystycznej, oznakowanie atrakcji, szeroka promocja).
		1.2. Budowa i rozwój produktów turystycznych	Obejmuje wybór, kreację oraz promocję produktów turystycznych w oparciu o walory turystyczno-przyrodnicze i kulturowe.
		1.3. Modernizacja i rozwój infrastruktury turystycznej	Obejmuje działania związane z modernizacją i rozwojem szlaków turystycznych, rewitalizacją obiektów na potrzeby turystyki. Obejmuje również szeroką współpracę w kierunku rozwoju i modernizacji infrastruktury turystycznej.
2	GMINA PRZEDSIĘBIORCZA	2.1. Wsparcie lokalnej przedsiębiorczości	Obejmuje integrację i wsparcie dla małych przedsiębiorstw, szczególnie branż turystycznej i około turystycznej.
		2.2. Poprawa atrakcyjności inwestowania	Obejmuje działania zmierzające do podniesienia atrakcyjności inwestowania w Gminie poprzez opracowanie systemu zachęt i przywilejów oraz promocję gospodarczo-inwestycyjną.
3	GMINA O DOBRYCH WARUNKACH DO ZAMIESZKIWANIA	3.1. Rozbudowa i modernizacja infrastruktury technicznej i społecznej	Obejmuje działania z zakresu rozbudowy i modernizacji infrastruktury technicznej: sieci wodociągowej, kanalizacyjnej, i społecznej (w tym szczególnie szkoły, boiska, ośrodki zdrowia, świetlice, place zabaw) oraz działania wspierające takie inicjatywy. Obejmuje także działania na rzecz przygotowania działek pod budownictwo mieszkaniowe, poprawy jakości, estetyki i utrzymania dróg oraz poprawy połączeń komunikacyjnych Gminy.
		3.2. Poprawa infrastruktury drogowej	Obejmuje działania polegające na modernizacji infrastruktury drogowej, remonty i rozbudowę sieci drogowej, chodników, miejsc parkingowych, modernizację/ budowę oświetlenia.
		3.3. Ekologiczna i czysta gmina	Obejmuje działania z zakresu ochrony środowiska (likwidacja dzikich wysypisk, edukacja, wsparcie rozwoju odnawialnych źródeł energii, gospodarki niskoemisyjnej), czystości i bezpieczeństwa Gminy.

3.4. Rozwój społeczeństwa obywatelskiego

Obejmuje działania realizowane na rzecz organizacji pozarządowych i przez organizacje pozarządowe. Obejmuje w pierwszej kolejności rozpoznanie barier rozwoju społeczeństwa obywatelskiego, a następnie integrację mieszkańców. Gmina dążyć będzie do wypracowania spójnych zasad współpracy z organizacjami pozarządowymi, których celem będzie włączenie społeczeństwa do realizacji strategii rozwoju. Obejmować będzie także promocje postaw prospołecznych. Docelowo zmierzać będzie do rozwoju współpracy w oparciu o zasady rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność (RLKS). Obejmuje działania edukacyjne oraz współpracę między miejscowościami Gminy na rzecz budowania lokalnej tożsamości.

Tabela 50. Zadania: podmiot zaangażowany, termin realizacji, wskaźniki realizacji i źródła finansowania.

1. CEL STRATEGICZNY: GMINA TURYSTYCZNO-REKREACYJNA					
Cel operacyjny	Zadanie	Podmiot zaangażowany	Termin realizacji	Wskaźnik realizacji	Źródło finansowania
1.1. Budowa i zarządzanie marką turystyczną Gminy	1. Opracowanie strategii promocji Gminy wraz Systemem Identyfikacji Wizualnej (SIW) + wdrożenie jej elementów.	Gmina	do 2016	istniejąca Strategia i SIW	Gmina, UE (RPO, PROW), krajowe, fundacje celowe
	2. Wdrożenie „zarządzania” marką turystyczną Gminy (w strukturze organizacyjnej Gminy).	Gmina	do 2016	istniejący system zarządzania marką	Gmina, UE (RPO, PROW), programy rządowe, fundacje celowe
	3. Promocja turystyczna Gminy i jej produktów (w tym oznakowane atrakcji) w gminach partnerskich, poprzez gminy sąsiednie, wykorzystując szeroką współpracę.	Gmina, gospodarstwa agroturystyczna, NGO, branża turystyczna	sukcesywnie do 2025	liczba noclegów	Gmina, UE (RPO, PROW), krajowe fundacje celowe, środki powiatowe, wojewódzkie, prywatne
1.2. Budowa i rozwój produktów turystycznych	1. Kształtowanie i wsparcie budowy produktów turystycznych z udziałem lokalnych przedsiębiorców (turystyka aktywna w oparciu o szlaki turystyczne i atrakcje, kulturowa, w tym Szlak Cystersów, turystyka sakralna, turystyka wiejska w oparciu o agroturystykę).	Gmina, NGO, gospodarstwa agroturystyczne	sukcesywnie do 2025	liczba produktów turystycznych	Gmina, UE (RPO, PROW), krajowe fundacje celowe, środki prywatne, NGO
	2. Organizacja imprez (w tym impreza rekreacyjno-edukacyjna „Muchowska Kosa” oraz Święto Tulipanowca, Gminne dożynki i Święto Pieczonego Ziemiaka).	Gmina, OKiS, sołectwa	sukcesywnie do 2025	liczba imprez, liczba uczestników imprez	Gmina, UE (RPO, EWT, PROW), fundacje celowe, środki prywatne

	3. Szkolenia w branży turystycznej (w tym dot. agroturystyki, rozwoju produktów lokalnych, promocji, etc.).	Gmina, NGO, branża turystyczna	sukcesywnie do 2025	liczba szkoleń/ uczestników	Gmina, prywatne, UE (RPO, EWT, WER, PROW), środki powiatowe, wojewódzkie
1.3. Modernizacja i rozwój infrastruktury turystycznej	1. Modernizacja i rozwój szlaków turystycznych pieszych i rowerowych oraz ścieżek edukacyjnych (inventaryzacja, koncepcje planistyczne, wytyczenie, oznakowanie, mała infrastruktura turystyczna: miejsca postoju, pola biwakowe).	Gmina	sukcesywnie do 2025	długość zmodernizowanych szlaków/ ścieżek	Gmina, UE (RPO, EW, PROW)
	2. Zagospodarowanie rekreacyjne Zbiornika Wody Słup.	Gmina	do 2020	projekt zagospodarowania, liczba działań inwestycyjnych, powierzchnia zagospodarowanych gruntów	Gmina, UE (RPO, PROW), środki krajowe, wojewódzkie, prywatne
	3. Renowacja zabytków, rewitalizacja przestrzeni i tworzenie miejsc atrakcyjnych dla mieszkańców i turystów.	Gmina, NGO	do 2020	Istniejąca stacja	Gmina, krajowe, UE (RPO, EWT, IS, PROW)
	4. Rozbudowa bazy noclegowej i gastronomicznej (pozyskanie inwestora campingu/pola biwakowego).	NGO, Gmina	sukcesywnie do 2025	ilość miejsc noclegowych/ ilość obiektów gastronomicznych	Gmina, UE (EWT, RPO, PROW), środki prywatne
2. CEL STRATEGICZNY: GMINA PRZEDSIĘBIORCZA					
Cel operacyjny	Zadanie	Podmiot zaangażowany	Termin realizacji	Miernik docelowy wykonania	Źródło finansowania

2.1. Wsparcie lokalnej przedsiębiorczości	1. Integracja i wsparcie dla małych przedsiębiorców, szczególnie dla branży turystycznej i około turystycznej, produkcja zdrowej żywności, produkt lokalny, przetwórstwo lokalnych surowców naturalnych: bazalt (szkolenia, promocja, informacje i pomoc w aplikacji środków UE).	NGO, Gmina	sukcesywnie do 2025	platforma porozumienia, liczba wspólnych przedsięwzięć, liczba przedsiębiorców	Gmina, UE (RPO, IR, PROW) środki prywatne
	2. Wsparcie rozwoju agroturystyki (system ulg i przywilejów, poradnictwo, szkolenia) .	Gmina, NGO, podmioty prywatne	sukcesywnie do 2025	liczba agroturystyk, liczba noclegów	Gmina, UE (RPO, IR, PROW) środki prywatne
	3. Wsparcie rozwoju gospodarki niskoemisyjnej i rozwoju odnawialnych źródeł energii (małe elektrownie wiatrowe, solary).	Gmina	sukcesywnie do 2025	liczba inwestycji	Gmina, UE (RPO, IS, PROW), środki krajowe
2.2. Poprawa atrakcyjności inwestowania	1. Opracowanie systemu ulg i przywilejów dot. inwestowania, w tym szczególnie w branży turystycznej i około turystycznej.	Gmina	do 2016	opracowany system	Gmina
	1. Promocja i Informacja gospodarczo – inwestycyjna.	Gmina, NGO, podmioty gospodarcze	sukcesywnie do 2025	liczba podmiotów gospodarczych, liczba nowych numeracji budynków	Gmina, UE (RPO, IR, PROW), środki prywatne

3. CEL STRATEGICZNY: GMINA O DOBRYCH WARUNKACH DO ZAMIESZKIWANIA					
Cel operacyjny	Zadanie	Podmiot zaangażowany	Termin realizacji	Miernik docelowy wykonania	Źródło finansowania
3.1. Rozbudowa i modernizacja infrastruktury technicznej oraz społecznej Gminy	1. Rozbudowa sieci wodociągowej i kanalizacyjnej.	Gmina,	sukcesywnie do 2025	długość sieci wodociągowej, kanalizacyjnej % mieszkańców korzystających z sieci wodociągowej, kanalizacyjnej	Gmina, UE (RPO, IR, PROW), środki krajowe
	2. Rozbudowa sieci Internet.	Gmina, podmioty prywatne	do 2018	% pokrycia Internetem	Gmina, UE (PC, RPO)
	3. Rozwój mieszkań socjalnych w gminach (przygotowanie działek pod budownictwo mieszkaniowe socjalne oraz uzbrojenie działek).	Gmina	sukcesywnie	liczba działek	Gmina
	4. Rozbudowa i modernizacja infrastruktury społecznej (szkoły, przedszkola, ośrodek zdrowia Męcinka, Męcinka-Sichów, Pomocne).	Gmina	sukcesywnie do 2025	liczba zakończonych inwestycji	Gmina, UE (RPO, PROW), środki krajowe
	5. Rozbudowa i modernizacja infrastruktury sportowej, rekreacyjnej i kulturalnej (modernizacja boisk, budowa i modernizacja świetlic wiejskich, rewitalizacja parków i terenów wypoczynkowych), w tym budowa terenu rekreacyjno - sportowego Sichów.	Gmina	sukcesywnie do 2025	liczba zakończonych inwestycji	Gmina, UE (RPO, PROW), środki krajowe
	6. Budowa przydomowych, biologicznych oczyszczalni	Gmina	sukcesywnie do 2025	liczba zakończonych inwestycji	Gmina, UE (RPO, PROW, IS), środki

	ścieków.				krajowe
3.2. Poprawa infrastruktury drogowej	1. Modernizacja dróg gminnych (parkingi, chodniki, utwardzenie nawierzchni, oświetlenie) oraz lobbing na rzecz poprawy jakości dróg powiatowych.	Gmina	do 2020		Gmina, UE (EWT, RPO, PROW), środki krajowe, wojewódzkie
	2. Lobbing i współpraca na rzecz poprawy jakości dróg powiatowych (w tym utrzymania zimowego).	Gmina	sukcesywnie do 2025	liczba skarg	Gmina
3.3 Ekologiczna i uporządkowana Gmina	1. Realizacja zadań zagospodarowania przestrzeni publicznej (projekty odnowy wsi, zagospodarowania nieużytków, poprawy estetyki krajobrazu, rewitalizacja założeń parkowych).	Gmina, NGO, sołectwa, inicjatywy lokalne	sukcesywnie do 2025	liczba wykonanych zadań/ inwestycji	Gmina, UE (RPO, EWT, PROW), środki prywatne, wojewódzkie
	2. Realizacja kompleksowego programu gospodarki odpadami (likwidacja dzikich wysypisk, działania edukacyjne).	Gmina, NGO, Szkoły	sukcesywnie do 2025	liczba zlikwidowanych dzikich wysypisk, % segregacji	Gmina, NGO, fundacje celowe, środki krajowe
	3. Wspieranie inicjatyw dot. budowy oczyszczalni przydomowych (Muchów, Kondratów).				
3.4. Rozwój społeczeństwa obywatelskiego	1. Wsparcie realizacji zadań publicznych przez NGO (zabezpieczenia wkładów własnych na projekty NGO, integracja NGO).	Gmina	sukcesywnie do 2025	liczba zadań, budżet na realizację zadań, liczba współpracujących organizacji	środki prywatne, UE (RPO, WER, PROW), Gmina, środki krajowe, powiatowe, wojewódzkie
	2. Budowanie lokalnej tożsamości poprzez działania edukacyjne, szczególności wśród dzieci i młodzieży.	NGO, szkoły, przedszkola, OSiK	sukcesywnie do 2025	liczba działań/ przedsięwzięć, liczba uczestników	środki prywatne, krajowe, wojewódzkie, powiatowe,

					Gmina, UE, fundacje celowe
	3. Szeroka współpraca i wymiana doświadczeń między miejscowościami, miastami partnerskimi i uczelniami.	Sołectwa, NGO, Gmina	sukcesywnie do 2025	liczba wspólnych inicjatyw	Gmina, sołectwa, środki prywatne, UE (RPO, EWT, PROW)
	4. Promocja postaw prospołecznych – konkurs na pomysł/ inicjatywę roku (w kategoriach: młodzież, przedsiębiorstwa, seniorzy).	Gmina	na bieżąco	liczba przedsięwzięć/ projektów	Gmina, powiat, województwo, UE (PO WER, PROW), środki prywatne (NGO), fundacje celowe
	5. Komunikacja ze społeczeństwem (intensyfikacja dialogu ze społeczeństwem: drzwi otwarte, lokalna gazetka informacyjna, system SMS).	Gmina	na bieżąco	liczba przedsięwzięć/ aktualność komunikatów	Gmina

Źródło: opracowanie własne

UE – Unia Europejska, IS – Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko, IR – Program Operacyjny Inteligentny Rozwój, WER – Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój, PC – Program Operacyjny Polska Cyfrowa, EWT – Europejska Współpraca Terytorialna, RPO – Regionalny Program Operacyjny Województwa Dolnośląskiego 2014-2020

ZGODNOŚĆ Z DOKUMENTAMI STRATEGICZNYMI

Zgodność na poziomie celów opracowanego dokumentu Strategii Rozwoju z najważniejszymi dokumentami planistyczno-strategicznymi: Strategią Rozwoju Kraju 2020, Koncepcją Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030 i Strategią Rozwoju Województwa Dolnośląskiego 2020, przedstawia poniższa tabela.

Tabela 51. Spójność Strategii Rozwoju Gminy Męcinka z krajowymi i regionalnymi dokumentami planistyczno-strategicznymi.

STRATEGIA ROZWOJU GMINY MĘCINKA	STRATEGIA ROZWOJU KRAJU 2020	KONCEPCJA PRZESTRZENNEGO ZAGOSPODAROWANIA KRAJU 2030	STRATEGIA ROZWOJU WOJEWÓDZTWA DOLNOŚLĄSKIEGO 2020
1. CEL STRATEGICZNY GMINA TURYSTYCZNO – REKREACYJNA			
1.1. Budowa i zarządzanie marką turystyczną Gminy.	III.3.3. Tworzenie warunków dla rozwoju ośrodków regionalnych, subregionalnych i lokalnych oraz wzmocnienia potencjału obszarów wiejskich.	2.2. Regionalna integracja funkcjonalna, wspomaganie rozprzestrzeniania się procesów rozwojowych na obszary poza głównymi miastami oraz budowanie potencjału dla specjalizacji terytorialnej. 2.2.4. Wspomaganie rozwoju specjalizacji terytorialnej.	Cel 3 Wzrost konkurencyjności przedsiębiorstw, zwłaszcza MŚP. Cel 6 Wzrost zatrudnienia i mobilności pracowników.
1.2. Budowa i rozwój produktów turystycznych.	III.3.3. Tworzenie warunków dla rozwoju ośrodków regionalnych, subregionalnych i lokalnych oraz wzmocnienia potencjału obszarów wiejskich.	2.2. Regionalna integracja funkcjonalna, wspomaganie rozprzestrzeniania się procesów rozwojowych na obszary poza głównymi miastami oraz budowanie potencjału dla specjalizacji terytorialnej. 2.2.4. Wspomaganie rozwoju specjalizacji terytorialnej	Cel 3 Wzrost konkurencyjności przedsiębiorstw, zwłaszcza MŚP. Cel 6 Wzrost zatrudnienia i mobilności pracowników.
1.3. Modernizacja i rozwój infrastruktury turystycznej.	I.1.5. Zapewnienie ładu przestrzennego.	2.1.5. Wspomaganie restrukturyzacji obszarów wiejskich. 2.2. Regionalna integracja funkcjonalna, wspomaganie	Cel 2 Zrównoważony transport i poprawa dostępności transportowej. Cel 3 Wzrost konkurencyjności

		rozprzestrzeniania się procesów rozwojowych na obszary poza głównymi miastami oraz budowanie potencjału dla specjalizacji terytorialnej. 2.2.3. Integracja przestrzenna i funkcjonalna obszarów wiejskich. 2.3.3. Wzmacnianie procesów integracji obszarów przygranicznych. 6. Przywrócenie i utrwalenie ładu przestrzennego.	przedsiębiorstw, zwłaszcza MŚP. Cel 6 Wzrost zatrudnienia i mobilności pracowników.
2. CEL STRATEGICZNY GMINA PRZEDSIĘBIORCZA			
2.1. Wsparcie lokalnej przedsiębiorczości.	II.4.1. Zwiększanie aktywności zawodowej. II.4.2. Poprawa jakości kapitału ludzkiego. II.4.3. Zwiększanie mobilności zawodowej i przestrzennej. III.3.3. Tworzenie warunków dla rozwoju ośrodków regionalnych, subregionalnych i lokalnych oraz wzmacniania potencjału obszarów wiejskich.	2.1.5. Wspomaganie restrukturyzacji obszarów wiejskich. 2.2. Regionalna integracja funkcjonalna, wspomaganie rozprzestrzeniania się procesów rozwojowych na obszary poza głównymi miastami oraz budowanie potencjału dla specjalizacji terytorialnej. 2.2.4. Wspomaganie rozwoju specjalizacji terytorialnej.	Cel 3 Wzrost konkurencyjności przedsiębiorstw, zwłaszcza MŚP. Cel 6 Wzrost zatrudnienia i mobilności pracowników. Cel 8 Podniesienie poziomu edukacji, kształcenie ustawiczne.
2.2. Poprawa atrakcyjności inwestowania.	III.3.3. Tworzenie warunków dla rozwoju ośrodków regionalnych, subregionalnych i lokalnych oraz wzmacniania potencjału obszarów wiejskich.	2.1.5. Wspomaganie restrukturyzacji obszarów wiejskich. 2.2. Regionalna integracja funkcjonalna, wspomaganie rozprzestrzeniania się procesów rozwojowych na obszary poza głównymi miastami oraz budowanie potencjału dla	Cel 3 Wzrost konkurencyjności przedsiębiorstw, zwłaszcza MŚP. Cel 6 Wzrost zatrudnienia i mobilności pracowników.

		specjalizacji terytorialnej.	
3. CEL STRATEGICZNY GMINA ZINTEGROWANA SPOŁECZNIE I PRZESTRZENNIE			
3.1. Rozbudowa i modernizacja infrastruktury technicznej oraz społecznej Gminy.	II.7.1. Zwiększenie efektywności zarządzania w sektorze transportowym. II.7.2. Modernizacja i rozbudowa połączeń transportowych. III.2.1. Podnoszenie jakości i dostępności usług publicznych.	2.1.5. Wspomaganie restrukturyzacji obszarów wiejskich. 2.2.1. Zwiększanie dostępności transportowej wewnątrz regionów. 2.2.3. Integracja przestrzenna i funkcjonalna obszarów wiejskich. 2.3.3. Wzmacnianie procesów integracji obszarów przygranicznych. 3.1.3. Poprawa dostępności ośrodków subregionalnych oraz obszarów wiejskich. 6. Przywrócenie i utrwalenie ładu przestrzennego.	Cel 2 Zrównoważony transport i poprawa dostępności transportowej. Cel 5 Zwiększenie dostępności technologii komunikacyjno-informacyjnych. Cel 7 Włączenie społeczne, podnoszenie poziomu i jakości życia.
3.2. Poprawa infrastruktury drogowej.	II.7.1. Zwiększenie efektywności zarządzania w sektorze transportowym. II.7.2. Modernizacja i rozbudowa połączeń transportowych. III.2.1. Podnoszenie jakości i dostępności usług publicznych.	2.1.5. Wspomaganie restrukturyzacji obszarów wiejskich. 2.2.1. Zwiększanie dostępności transportowej wewnątrz regionów. 2.2.3. Integracja przestrzenna i funkcjonalna obszarów wiejskich. 3.1.3. Poprawa dostępności ośrodków subregionalnych oraz obszarów wiejskich. 6. Przywrócenie i utrwalenie ładu przestrzennego.	Cel 2 Zrównoważony transport i poprawa dostępności transportowej. Cel 5 Zwiększenie dostępności technologii komunikacyjno-informacyjnych. Cel 7 Włączenie społeczne, podnoszenie poziomu i jakości życia.
3.3. Ekologiczna i uporządkowana Gmina.	I.1.5. Zapewnienie ładu przestrzennego. II.6.5. Adaptacja do zmian klimatu. II.6.3. Zwiększenie dywersyfikacji dostaw paliw i energii. II 6.4. Poprawa stanu środowiska. III.2.1. Podnoszenie jakości i dostępności usług publicznych.	2.1.5. Wspomaganie restrukturyzacji obszarów wiejskich. 2.2.3. Integracja przestrzenna i funkcjonalna obszarów wiejskich. 2.3.3. Wzmacnianie procesów integracji obszarów przygranicznych. 4.1 Integracja działań w zakresie funkcjonowania spójnej sieci ekologicznej kraju	Cel 4 Ochrona środowiska naturalnego, efektywne wykorzystanie zasobów oraz dostosowanie do zmian klimatu i poprawa poziomu bezpieczeństwa. Cel 7 Włączenie społeczne, podnoszenie poziomu i jakości

		<p>jako podstawa ochrony najcenniejszych zasobów przyrodniczych i krajobrazowych.</p> <p>Ad 4.2. Przeciwdziałanie fragmentacji przestrzeni przyrodniczej.</p> <p>Ad 4.3. Wprowadzenie gospodarowania krajobrazem zgodnie z zapisami Europejskiej Konwencji Krajobrazowej.</p> <p>Ad 4.4. Racjonalizacja gospodarowania ograniczonymi zasobami wód powierzchniowych i podziemnych kraju, w tym zapobieganie występowaniu deficytu wody na potrzeby ludności i rozwoju gospodarczego.</p> <p>4.5. Wdrożenie działań mających na celu osiągnięcie i utrzymanie dobrego stanu i potencjału wód i związanych z nimi ekosystemów.</p> <p>5.1.6. Zwiększenie produkcji energii ze źródeł odnawialnych.</p> <p>5.2. Zwiększenie poziomu zabezpieczenia przed ekstremalnymi zjawiskami naturalnymi i antropogenicznymi.</p> <p>5.2.2. Zwiększenie poziomu bezpieczeństwa przeciwpowodziowego.</p> <p>6. Przywrócenie i utrwalenie ładu przestrzennego.</p>	<p>życia.</p>
<p>3.4 Rozwój społeczeństwa obywatelskiego.</p>	<p>I.3.2. Rozwój kapitału społecznego.</p> <p>II.4.1. Zwiększanie aktywności zawodowej.</p> <p>II.4.2. Poprawa jakości kapitału ludzkiego.</p> <p>III.1.1. Zwiększenie aktywności osób wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem społecznym.</p>	<p>2.1.5. Wspomaganie restrukturyzacji obszarów wiejskich.</p>	<p>Cel 7 Włączenie społeczne, podnoszenie poziomu i jakości życia.</p> <p>Cel 8 Podniesienie poziomu edukacji, kształcenie ustawiczne.</p>

	III.2.2. Zwiększenie efektywności systemu świadczenia usług publicznych.		
--	--	--	--

Źródło: opracowanie własne

MONITORING I EWALUACJA STRATEGII

W procesie rozwoju Gminy Męcinka oprócz sformułowania koncepcji działań zawartych w Strategii, niezbędne jest opracowanie systemu jej wdrażania i kontroli realizacji.

Opracowanie i przyjęcie Strategii rozpoczyna istotny etap procesu wdrażania.

ORGANIZACJA PRAC NAD WDRAŻANIEM STRATEGII

Prace nad realizacją zadań strategicznych powinny rozpocząć się natychmiast po przyjęciu Strategii. Skuteczne, terminowe i efektywne wdrażanie Strategii wymagać będzie szeregu działań: koordynacyjnych, organizacyjnych, koncepcyjnych, kontrolnych i informacyjnych.

Strategia, tak jak każda inna uchwała Rady Gminy, zostanie powierzona do wykonania Wójtowi.

Po przyjęciu przez Radę Strategii powinny rozpocząć się prace nad jej realizacją. Skuteczne, terminowe i efektywne wdrażanie Strategii wymagać będzie zmian w urzędzie w zakresie działań realizacji Strategii, w tym przede wszystkim funkcji koordynacyjnych, organizacyjnych, koncepcyjnych, kontrolnych i informacyjnych.

Proponujemy powołanie przez Wójta Pełnomocnika ds. Wdrażania Strategii oraz Zespołu ds. Wdrażania Strategii (w ramach dotychczasowej struktury zatrudnienia – poprzez modyfikację zakresu obowiązków). Pełnomocnik w strukturze organizacyjnej winien podlegać bezpośrednio pod Wójta.

Do zadań Zespołu ds. Wdrażania Strategii należeć będzie m.in.:

- inicjowanie i organizowanie współpracy partnerów (przedsiębiorców, samorządów, instytucji otoczenia biznesu, organizacji pozarządowych, szkół),
- pozyskiwanie środków finansowych na realizację Strategii,
- promowanie Strategii,
- monitorowanie postępów we wdrażaniu zapisów Strategii,
- inicjowanie i organizowanie aktualizacji Strategii.

W skład Zespołu powinni wejść: Wójt (przewodniczący), Pełnomocnik ds. Wdrażania Strategii, przedstawiciele podmiotów realizujących dotychczas zadania z obszarów zaplanowanych w Strategii, zapraszani do pracy na stałe lub czasowo przedstawiciele/ kierownicy, dyrektorzy jednostek organizacyjnych Gminy (kulturalnych, turystycznych, sportowych, etc.) w zależności od zadania realizowanego, Przewodniczący odpowiedniej Komisji Rady Gminy (w zależności od obszaru Strategii).

Wykonywanie prac przez członków zespołu odbywać się będzie przy wykorzystaniu obecnych struktur Urzędu w ramach podległych im kadr w ramach dotychczasowych lub zmodyfikowanych zakresów obowiązków.

Powołanie do Zespołu oznaczać jednak będzie zmiany w zakresie obowiązków służbowych: podległość organizacyjną Pełnomocnikowi oraz obowiązek uczestniczenia i współdziałania w ramach Zespołu.

W celu zagwarantowania realizacji Strategii w długim okresie czasu, bez względu na kadencyjność działania władz, sugerujemy opracowanie procedur gwarantujących skoordynowane działania władz, organów i jednostek gminnych.

Część tych działań powinna zostać ujęta w formie dokumentów i przekazana do realizacji w postaci polecenia służbowego. Procedury winny zostać opracowane przez Pełnomocnika we współpracy z Zespołem ds. Wdrażania Strategii:

- procedura zapewniającą zgodność budżetu Gminy ze Strategią,
- procedura monitorowania i aktualizacji Strategii (w zakresie opisanym w następnym rozdziale),
- procedura komunikacji realizacji Strategii.

Częstotliwość spotkań Zespołu winna być nie mniejsza niż raz na kwartał. Wybrane spotkania mogłyby mieć charakter spotkań otwartych dla wszystkich zainteresowanych mieszkańców Gminy Męcinka (np. w trakcie jednej z sesji tematycznych). Po każdym spotkaniu Zespołu powinna zostać sporządzona notatka, która zostanie podana do publicznej wiadomości (np. na stronie internetowej).

Dla powodzenia wdrożenia Strategii należy przyjąć **tzw. zasadę partnerstwa**, czyli współpracę poszczególnych podmiotów Gminy Męcinka (instytucji samorządowych, organizacji społecznych, przedstawicieli mieszkańców, przedsiębiorców, w tym potencjalnych beneficjentów) na rzecz rozwoju Gminy.

Współpraca podmiotów powinna dotyczyć w szczególności:

- prowadzenia dialogu społecznego pomiędzy różnymi podmiotami w zakresie rozwoju,
- budowy trwałej sieci partnerstwa na rzecz rozwoju Gminy,
- kojarzenia partnerów do wspólnych przedsięwzięć oraz projektów, poprzez tworzenie płaszczyzny i podstaw wymiany pomysłów, potencjału i potrzeb,
- poprawy skuteczności działania tych podmiotów poprzez wymianę doświadczeń i informacji o trendach rozwojowych,
- prowadzenia badań i analiz w zakresie zmian społeczno-gospodarczych w Gminie,
- współdziałania w zakresie doboru rozwiązań zapobiegających sytuacjom kryzysowym o charakterze społeczno-gospodarczym,
- budowy warunków sprzyjających wdrażaniu strategii,
- wdrażania strategii.

Wdrażanie Strategii będzie się odbywać częściowo poprzez programy operacyjne (regionalne, wojewódzkie i sektorowe). Na podstawie przeglądu i weryfikacji obecnie funkcjonujących i planowanych programów i strategii sektorowych – zostaną opracowane konkretne programy operacyjne, realizujące jeden lub więcej celów operacyjnych Strategii, precyzując, selekcjonując oraz hierarchizując problemy i działania rozwojowe służące osiągnięciu tych celów.

MONITORING I EWALUACJA STRATEGII

Skuteczność realizacji Strategii i jej celów zapewnić może sprawny system oceny, obejmujący:

- monitoring, czyli podsystem zbierania i selekcjonowania informacji,
- ewaluację, czyli podsystem oceny i interpretacji zgromadzonego materiału.

MONITORING

Monitoring procesu wdrażania Strategii i jej efektów jest odpowiedzialnym i ważnym zadaniem, warunkującym skuteczne zarządzanie procesem wdrażania Strategii.

Proces realizacji Strategii będzie monitorowany i oceniany przez Zespół Koordynujący.

GŁÓWNYMI OBSZARAMI MONITOROWANIA I EWALUACJI STRATEGII SĄ:

- cele wytyczone w Strategii,
- programy operacyjne /projekty realizujące cele Strategii.

Proces monitorowania polegać będzie na systematycznym obserwowaniu zmian zachodzących w ramach poszczególnych projektów oraz celów wytyczonych w Strategii. Zaleca się, aby monitoring prowadzony był jednocześnie na kilku płaszczyznach. Powinien dostarczać informacji na temat postępów w osiągnięciu przyjętych celów i działań strategicznych oraz umożliwić kwantyfikację efektów zrealizowanych projektów (zarówno efektów ekonomicznych jak i społecznych).

Monitoring Strategii będzie odbywał się w dwóch etapach:

1 etap

Roczne sprawozdania z realizacji kierunków i celów działań, zawierające podstawowe informacje na temat podejmowanych działań, stopnia realizacji projektów, ewentualnych efektów końcowych tych projektów.

2 etap

Analiza wskaźnikowa, służąca odpowiedzi na pytanie o zbieżność podejmowanych działań z osiąganymi wynikami społeczno-gospodarczymi wg wskaźników zaproponowanych dla poszczególnych celów strategicznych, uszczegóławianych w konkretnych programach/ projektach.

Szczegółowe etapy monitoringu Strategii:

- *zbieranie danych i informacji (materiał empiryczny stanowiący podstawę do analiz i ocen),*
- *analiza danych i informacji - uporządkowanie, przetworzenie i analiza danych oraz ich archiwizacja,*
- *przygotowywanie raportów - zestawienie otrzymanych danych w raporty roczne,*
- *ocena wyników - ocena porównawcza osiągniętych wyników z założeniami - określenie stopnia wykonania przyjętych zapisów strategii,*
- *identyfikacja odchyleń - ocena rozbieżności pomiędzy założeniami a rezultatami,*
- *analiza przyczyn odchyleń - poszukiwanie i określenie przyczyn zaistniałej sytuacji,*
- *planowanie korekty.*

Podstawowym celem monitoringu jest uzyskanie mierzalnych wyników progresji osiągnięcia celów Strategii. Wymusza to opracowanie szeregu wskaźników agregujących na poziomie strategicznym wyniki działań podejmowanych na rzecz rozwoju Gminy Męcinka w ramach opracowanej Strategii. **Wskaźniki winny być konkretyzowane przy uszczegółowianiu programów operacyjnych (poszczególnych projektów) realizacji Strategii.** Wskaźniki realizacji zadań do Strategii zamieszczono w Tabeli 48.

EWALUACJA

W szerokim aspekcie ewaluacja dotyczy realizacji Strategii oraz jej wpływu na wszelkie dziedziny życia społeczno-gospodarczego. Ewaluacja musi także odpowiadać na pytanie, w jakim stopniu Strategia rozwiązuje realne problemy Gminy i jej społeczności.

W wąskim aspekcie ewaluacja koncentruje się na realizacji poszczególnych elementów Strategii, przy czym kryteriami oceny zapisów są:

- wskaźniki realizacji celów i zadań Strategii,
- rozwiązywanie problemów (wyzwań przyjętych w Strategii),
- realizacja wizji rozwoju (wg przyjętych składników wizji).

Ewaluacja działań wynikających ze Strategii będzie się opierała na trzech rodzajach ocen:

- ocena przed realizacją działań - czy i w jaki sposób Strategia wpłynie na grupy docelowe, przyczyni się do poprawy sytuacji na terenie Gminy Męcinka,
- ocena w trakcie realizacji działań - odpowiada na pytanie, czy przyjęte cele i podjęte w następstwie działania zmierzają w dobrym kierunku,

- ocena po realizacji działań - ocena długoterminowego wpływu Strategii na grupy docelowe, czy efekty wynikłe z zastosowania Strategii są trwałe.

Strategia będzie podlegała ewaluacji w trakcie jej obowiązywania (on-going) w 2017r., 2021r. oraz po zakończeniu okresu, na który została opracowana (ex-post) w 2026 r. Jej założenia oraz realizacja zostanie przygotowana przez Zespół Koordynujący.

W celu ułatwienia prowadzenia monitoringu i ewaluacji na etapie konkretyzacji zadań/ projektów należy sporządzić do każdego projektu/ zadania tzw. **MATRYCĘ WSKAŹNIKÓW**, która obejmować będzie m. in. taki zakres jak: sposób pomiaru, jego częstotliwość, wartości początkowe, pośrednie i końcowe danego wskaźnika.

MATRYCĘ WSKAŹNIKÓW							
Cel operacyjny	Wskaźniki / nazwa wskaźnika	Jednostka pomiaru	Sposób pomiaru/ źródło danych	Częstotliwość pomiaru	Termin pozyskiwania danych	Wartość bazowa*	Wartość docelowa*

Wartość bazowa (ang. baseline value) to pierwszy pomiar monitorowanego wskaźnika, a więc zarazem punkt startowy oceny całego działania.

Jako okres bazowy przyjmuje się niemal we wszystkich przypadkach rok rozpoczęcia realizacji zadania.

Sposób wyliczenia: zakłada się, że wartość bazowa z reguły wynosi 0 (w szczególności gdy pomiar dot. wskaźników produktu) lub jest to wartość aktualna dla początku realizacji zadania. Proponuje się pozyskać dane aktualne dla tego okresu, np. dane GUS. W przypadku braku danych dla początku zadania proponuje się wykorzystać dane z roku poprzedniego.

Wartość docelowa, jest to wartość mierzona na koniec okresu wdrażania strategii. Wartość wskaźnika wynika z przyjętych wyzwań strategicznych, ujętych w wizji, misji oraz poszczególnych celach strategicznych, operacyjnych i zadaniach. Ich wielkość z jednej strony określa aspiracje Gminy do osiągnięcia pozytywnych zmian, z drugiej strony jest wartością realną do osiągnięcia w perspektywie czasu realizacji Strategii.

Częstotliwość pomiaru – proponuje się dokonywać pomiaru 1 raz/rocznie lub w przypadku zadań o charakterze inwestycyjnym co 2 lub 3 lata.

FINANSOWANIE STRATEGII

Narzędziami realizacji Strategii poza budżetem Gminy mogą być:

- programy operacyjne na okres programowania 2014-2020 tj. PO Inteligentny Rozwój, PO Infrastruktura i Środowisko, PO Wiedza Edukacja Rozwój, PO Polska Cyfrowa, Program

Rozwoju Obszarów Wiejskich, Regionalny Program Operacyjny Województwa Dolnośląskiego 2014 – 2020, Programy Europejskiej Współpracy Terytorialnej,

- krajowe programy rozwoju, w tym programy ministerialne,
- programy fundacji celowych,
- inwestycje prywatne.

W konsekwencji potencjalne pozabudżetowe źródła finansowania Strategii obejmują:

- środki Unii Europejskiej – fundusze strukturalne i inwestycyjne: Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego, Europejski Fundusz Społeczny, Fundusz Spójności, Instrument Łącząc Europę, Europejski Fundusz na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich,
- środki budżetu państwa – przewidziane na współfinansowanie projektów, jak i jako niezależne źródło finansowania,
- środki budżetów samorządów – wojewódzkich, powiatowych – na współfinansowanie projektów lub jako niezależne źródło finansowania,
- inne środki publiczne – np. fundusze celowe,
- środki prywatne – np. środki organizacji pozarządowych,
- kredyty, pożyczki, obligacje komunalne i inne narzędzia i instrumenty finansowe kierowane do JST.

BUDOWA PRODUKTÓW TURYSTYCZNYCH

1. **Kraina aktywności** - produkt turystyczny łączący szlaki piesze, rowerowe, kajakowe, ścieżki przyrodnicze, **imprezy** sportowe + usługodawców pod wspólną ideą – spędź aktywnie czas w Gminie, weź udział w imprezach sportowych.
2. **Groszaki** - dla tych, których pasjonuje geologia, okolice Gminy Męcinka stanowią prawdziwe Eldorado. Wygasłe wulkany, wtórne i pierwotne złoża minerałów - to wszystko jest w zasięgu ręki. Naczelne miejsce w ofercie dla geoturystów zajmuje wycieczka szlakiem wygasłych wulkanów. Istotne jest to, aby w trakcie wędrówki można podziwiać nie tylko skały, ale również cieszyć się wyjątkową przyrodą i wspaniałymi widokami na okolicę.
3. **Naturalne smaki Męcinki** – idea produktu poznaj tradycje i smaki Gminy Męcinka, weź udział w imprezach przez cały rok. Idea pomysłu opiera się na wykreowaniu produktu atrakcyjnego dla wszystkich amatorów „naturalnych smaków”, na bazie imprez regionalnych funkcjonujących i nowych, gdzie można skosztować zarówno różnorodnych potraw i trunków charakterystycznych dla Gminy, jak również poznać tradycje i rzemiosło. Każda z tych imprez oferuje nie tylko wyszukaną, ciekawą i charakterystyczną propozycją kulinarną, ale również prezentację tradycji/kultury oraz atmosferę, nawiązującą do szerokiego pojęcia naturalności (w rozumieniu naturalny = ekologiczny, prosty, sięgający do korzeni i natury).
4. **Jarmark Produktu Lokalnego** - doskonałe miejsce spotkań, odkrywania lokalnych atrakcji regionu, pokazów rzemiosła, degustacji i zakupu regionalnych smakołyków oraz zabawy przy muzyce.
5. **Konkurs fotograficzny „Poznaj Skarby Męcinki”** w trzech kategoriach: natura, kultura i produkt lokalny – zakończony wernisażem, pozwoli spojrzeć na Gminę i jej atrakcje oczami mieszkańców. Nagrodzone prace mogą zostać opublikowane w materiałach promujących Gminę, takich jak: ulotki, przewodnik, standy, mapa czy katalog produktów lokalnych.
6. **Ekomuzea** – aktywna ochrona dziedzictwa przyrodniczo-kulturowego i rozwój gospodarczy obszarów wiejskich na Dolnym Śląsku. Ekomuzea to w najprostszym ujęciu „muzea bez murów” – muzea otwarte, których rozproszone w terenie obiekty i eksponaty tworzą „żywą” kolekcję, obrazującą wartości przyrodnicze i kulturowe regionu. Przedsięwzięcia te tworzone są oddolnie, w oparciu o lokalne tradycje. Przyroda, kultura i historia prezentowane są w nich razem, w miejscu ich pierwotnego występowania. Zainteresowanie zwiedzających kierowane jest na wzajemne oddziaływanie przyrody i ludzi.
7. **Spotkania z okrucem tradycji** - pokazy i prezentacje tradycji i walorów Gminy. Dorosłym przypominamy jak życie wyglądało 50 - 100 lat temu i przywołujemy ich wspomnienia, zaś młodszym pokazujemy jak wyglądało życie ich dziadków (niezbędne wyposażenie domu, droga „od ziarenka do bochenka”, etc.) Prezentacje tematyczne (przybliżenie życia naszych przodków), zapoznanie z podstawowymi zbożami/ziołami i ich zastosowanie, prezentacja maszyn dawniej wykorzystywanych na roli, produkcja i degustacja wyrobów lokalnych.

REALIZACJA DZIAŁAŃ PROMOCYJNYCH

Z punktu widzenia marki turystycznej Gminy Męcinka ważne są funkcja wizerunkowa (promocyjna) i funkcja informacyjna.

Lista dodatkowych portali społecznościach, które można wykorzystać do budowania znajomości i promocji Gminy ze wskazaniem, jakie funkcje realizują:

1. **Traseo** - to serwis i aplikacja dla pasjonatów sportu, aktywnego trybu życia i podróży, miłośników map i systemów GPS w turystyce. Umożliwia opracowywanie propozycji tras pieszych, rowerowych, narciarskich, kajakowych i innych w formie mapy i przewodnika ze zdjęciami, a następnie dzielenie się nimi z innymi użytkownikami. Serwis pełni przede wszystkim funkcję informacyjną.
2. **Postcrossing** - jest serwisem społecznościowym, który umożliwia jego zarejestrowanym członkom wysyłanie i otrzymywanie pocztówek z całego świata. W przypadku Gminy Męcinka może pełnić funkcję wizerunkową. Proponowaną formą wykorzystania serwisu jest zaangażowanie do uczestnictwa w nim dzieci i młodzieży.
3. **Wikitravel** - to otwarty i darmowy przewodnik turystyczny tworzony przez użytkowników z całego świata. Serwis jest bezpośrednio powiązany z internetową encyklopedią Wikipedia. Zalecane jest wykorzystanie portalu do umieszczenia aktualnych informacji o Gminie Męcinka i jej atrakcjach turystycznych.

DZIAŁANIA DOTYCZĄCE STYMULOWANIA PRZEDSIĘBIORCZOŚCI:

1. Wykreowanie prestiżowej nagrody dla lokalnych przedsiębiorców przyznawanej przez kapitułę składającą się ze znanych mieszkańców Gminy (osiągnięcia ekonomiczne, udział w akcjach społecznych, mecenat).
2. Wkładki w prasie regionalnej / folder dla potencjalnego inwestora/ mieszkańca.

PROGRAM PROMOCJI JAKOŚCI ŻYCIA DLA POTENCJALNYCH MIESZKAŃCÓW

1. Zamieszczanie w prasie regionalnej i lokalnej „wkładek” promujących Gminę.
2. Udostępnianie strony internetowej Gminy dla informowania o możliwościach zakupu działki, domu lub mieszkania (oferta sprzedaży lokalnych podmiotów).
3. Darmowy dostęp do Internetu w przestrzeni Nowego Rynku – otrzymanie hasła (zmieniającego się np. raz w tygodniu po wypełnieniu ankiety – wskazującej na opinię o działaniach w Gminie oraz oczekiwaniach).
4. Zakładka „Opinie” na stronie www. Urzędu Gminy.

POPRAWA INFORMACYJNEJ DOSTĘPNOŚCI GMINY DLA TURYSTÓW.

1. Stworzenie wielowariantowej oferty spędzania wolnego czasu w Gminie z uwzględnieniem:
 - czasu pobytu (jednodniowa, weekendowa);
 - zainteresowań turystów oraz ich możliwości (finansowych, sprawnościowych itp.);
 - pory roku i warunków pogodowych;

oferta powinna być podstawą dla prowadzenia promocji, zwłaszcza w Internecie.

2. Profesjonalizacja informacji turystycznej na stronach internetowych Gminy, a w szczególności szersze dopuszczenie do współredagowania strony podmiotów tworzących ofertę turystyczną i ofertę spędzania wolnego czasu.
3. Zawieranie umów o wzajemnym eksponowaniu materiałów promocyjnych z gminami partnerskimi, miejscowościami położonymi najbliżej (Legnica, Jawor, Świdnica, Wrocław) oraz dostarczanie informacji o ofercie turystycznej do biur podróży, agencji turystycznych, oddziałów PTTK itp. w regionie i w kraju.
4. Emitowanie w telewizji regionalnej oraz lokalnych i regionalnych rozgłośniach radiowych spotów promujących Gminę i jej atrakcje turystyczne.
5. Zebranie pełnej, obiektywnej informacji o obiektach noclegowych i gastronomicznych. Klasyfikacja obiektów gastronomicznych i noclegowych w celu uwiarygodnienia oferty oraz ograniczenia ryzyka turystów w korzystaniu z bazy tych obiektów.
6. Stworzenie / uzupełnienie czytelnego systemu oznakowania w Gminie, ze szczególnym naciskiem na umieszczanie drogowskazów: w centrum (promieniście rozchodzący się system oznakowania w kierunku atrakcji turystycznych), w sąsiedztwie największych atrakcji turystycznych dla skierowania turystów w kolejne miejsca warte odwiedzenia; oznakowanie powinno uwzględniać różne sposoby przemieszczania się turystów oraz ich różny stopień sprawności fizycznej (oznakowanie ścieżek rowerowych, pieszych, ułatwienia dla niepełnosprawnych).
7. Stworzenie alei, szlaków, chodników, ścieżek łączących atrakcje turystyczne ułatwiających przemieszczanie się między atrakcjami, zachęcających turystów do wędrówek po Gminie gwarantujących bezpieczeństwo podróży i udostępniających atrakcje odbiorcom wykorzystującym różne środki komunikacji.
8. Włącz bluetooth – ikona przy witaczu – pozwala na ściągnięcie na telefon aplikacji mówiącej o ważnych miejscach w Gminie oraz aktualnościach.
9. Zbudowanie bazy mailingowej turystów odwiedzających Gminę logujących przez bluetooth lub Internet – wysłanie newslettera z aktualnościami i atrakcjami turystycznymi.
10. Wzbogacenie informacji o Gminie w Wikipedii: ciekawostki, ważne tematy i wydarzenia, atrakcje, walory, wydarzenia i fakty z historii najnowszej. Uzupełnienie informacji o Gminie Męcinka w przekrojowych materiałach tematycznych (np. Wielkopolska, lasy państwowe, etc.).

SPIS RYSUNKÓW I TABEL

<i>Rysunek 1. Umiejscowienie Gminy Męcinka w województwie dolnośląskim, rejonie jeleniogórskim i powiecie jaworskim w kontekście agregacji danych statystycznych stosowanych przez GUS</i>	7
<i>Rysunek 2. Położenie Gminy Męcinka na tle powiatu jaworskiego</i>	8
<i>Rysunek 3. Położenie sołectw w Gminie Męcinka</i>	9
<i>Rysunek 4. Położenie Gminy Męcinka i powiatu jaworskiego na tle województwa dolnośląskiego</i>	10
<i>Rysunek 5. Udział powierzchni wód w powierzchni ogółem sołectw Gminy Męcinka</i>	14
<i>Rysunek 6. Struktura powierzchni wód Gminy Męcinka</i>	14
<i>Rysunek 7. Struktura udziału gruntów ornych Gminy Męcinka wg klas jakości</i>	17
<i>Rysunek 8. Struktura udziału użytków zielonych Gminy Męcinka wg klas jakości</i>	17
<i>Rysunek 9. Struktura udziału gruntów rolnych Gminy Męcinka wg klas jakości</i>	18
<i>Rysunek 10. Struktura udziału ludności sołectw w ludności Gminy Męcinka</i>	19
<i>Rysunek 11. Gęstość zaludnienia sołectw Gminy Męcinka</i>	19
<i>Rysunek 12. Udział powierzchni sołectw w powierzchni Gminy Męcinka</i>	20
<i>Rysunek 13. Wskaźniki sfery społeczno–ekonomicznej sumarycznie.</i>	42
<i>Rysunek 14. Wskaźniki sfery społeczno–ekonomicznej dla Gminy Męcinka.</i>	43
<i>Rysunek 15. Wskaźniki sfery gospodarczej sumarycznie</i>	52
<i>Rysunek 16. Wskaźniki sfery gospodarczej dla Gminy Męcinka</i>	53
<i>Rysunek 17. Wskaźniki sfery środowiska naturalnego sumarycznie.</i>	56
<i>Rysunek 18. Wskaźniki sfery środowiska naturalnego Gminy Męcinka</i>	57
<i>Rysunek 19. Wskaźniki sfery turystycznej sumarycznie.</i>	62
<i>Rysunek 20. Wskaźniki sfery turystycznej Gminy Męcinka.</i>	63
<i>Rysunek 21 Wskaźniki sfery infrastruktury technicznej sumarycznie.</i>	66
<i>Rysunek 22 Wskaźniki sfery infrastruktury technicznej Gminy Męcinka</i>	67
<i>Rysunek 23. Wskaźnik syntetyczny wystandaryzowany gmin wiejskich.</i>	68
<i>Rysunek 24. Wskaźnik syntetyczny wystandaryzowany Gminy Męcinka</i>	69
<i>Rysunek 12 Schemat powiązania wizji, misji i celów strategicznych</i>	91
<i>Tabela 1 Grupy wskaźników oraz wskaźniki sfery demograficznej.</i>	21

<i>Tabela 2: Współczynnik urodzeń (liczba urodzeń żywych) na 1 tys. ludności</i>	22
<i>Tabela 3: Współczynnik zgonów (liczba zgonów na 1 tys. ludności)</i>	23
<i>Tabela 4. Przyrost naturalny (na 1 tys. mieszkańców)</i>	24
<i>Tabela 5. Saldo migracji</i>	25
<i>Tabela 6. Wskaźnik obciążenia demograficznego (udział ludności w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym)</i>	26
<i>Tabela 7. Sumaryczne zestawienie wskaźników uzupełniających dla sfery demograficznej (wskaźniki przed i po standaryzacji)</i>	29
<i>Tabela 8 Grupy wskaźników oraz wskaźniki sfery społeczno-ekonomiczna</i>	30
<i>Tabela 9: Liczba mieszkań na 1 tys. mieszkańców</i>	31
<i>Tabela 10. Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania na osobę zameldowaną</i>	32
<i>Tabela 11. Przychodnie na 10 tys. mieszkańców</i>	33
<i>Tabela 12. Współczynnik skolaryzacji netto dla szkół podstawowych</i>	34
<i>Tabela 13. Współczynnik skolaryzacji netto dla szkół gimnazjalnych</i>	35
<i>Tabela 14. Fundacje, stowarzyszenia i organizacje społeczne na 10 tys. mieszkańców</i>	36
<i>Tabela 15. Domy kultury, świetlice, kluby na 10 tys. mieszkańców</i>	37
<i>Tabela 16. Wydatki gmin z tytułu bezpieczeństwa publicznego i ochrony przeciwpożarowej na 1 tys. mieszkańców</i>	38
<i>Tabela 17. Wydatki gmin na kulturę i ochronę dziedzictwa narodowego na 1 tys. mieszkańców</i>	39
<i>Tabela 18. Wydatki gmin na oświatę i wychowanie na 1 tys. mieszkańców</i>	40
<i>Tabela 19. Wydatki gmin na ochronę zdrowia na 1 tys. mieszkańców</i>	41
<i>Tabela 20. Sumaryczne zestawienie wskaźników uzupełniających dla sfery społeczno-ekonomicznej (wskaźniki przed i po standaryzacji)</i>	45
<i>Tabela 21 Grupy wskaźników oraz wskaźniki sfery gospodarczej</i>	46
<i>Tabela 22. Dochody własne gmin ogółem na 1 mieszkańca</i>	47
<i>Tabela 23. Podmioty gospodarcze wpisane do rejestru REGON na 10 tys. ludności</i>	48
<i>Tabela 24. Liczba osób prowadzących działalność gospodarczą na 100 osób w wieku produkcyjnym</i>	49
<i>Tabela 25. Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym</i>	50
<i>Tabela 26. Wydatki gmin na 1 mieszkańca</i>	51
<i>Tabela 27. Sumaryczne zestawienie wskaźników uzupełniających dla sfery gospodarczej (wskaźniki przed i po standaryzacji)</i>	53

<i>Tabela 28 Grupy wskaźników oraz wskaźniki sfery środowiska naturalnego.</i>	54
<i>Tabela 29. Udział obszarów prawnie chronionych w powierzchni gminy ogółem.</i>	54
<i>Tabela 30. Powierzchnia obszarów leśnych w powierzchni ogółem (lesistość).</i>	55
<i>Tabela 31. Sumaryczne zestawienie wskaźników uzupełniających dla sfery środowiska naturalnego (wskaźniki przed i po standaryzacji).</i>	57
<i>Tabela 32 Grupy wskaźników oraz wskaźniki sfery turystyki.</i>	58
<i>Tabela 34. Pomniki przyrody na 1 km² powierzchni.</i>	58
<i>Tabela 35. Wydatki gmin na cele turystyczne na 1 mieszkańca.</i>	59
<i>Tabela 36. Dochody gmin z tytułu turystyki na 1 mieszkańca.</i>	60
<i>Tabela 37. Sumaryczne zestawienie wskaźników uzupełniających dla sfery turystycznej (wskaźniki przed i po standaryzacji).</i>	63
<i>Tabela 38 Grupy wskaźników oraz wskaźniki sfery infrastruktury technicznej.</i>	64
<i>Tabela 39. Odsetek osób korzystających z sieci wodociągowych.</i>	64
<i>Tabela 40. Odsetek osób korzystających z sieci kanalizacyjnej.</i>	65
<i>Tabela 41. Sumaryczne zestawienie wskaźników uzupełniających dla sfery infrastruktury technicznej (wskaźniki przed i po standaryzacji).</i>	67
<i>Tabela 42. Sumaryczne zestawienie wskaźników uzupełniających (wskaźniki przed i po standaryzacji).</i>	68
<i>Tabela 43. Analiza SWOT, sfera przestrzenna</i>	78
<i>Tabela 44. Analiza SWOT, sfera gospodarcza</i>	80
<i>Tabela 45. Analiza SWOT, sfera społeczna</i>	82
<i>Tabela 45. Analiza SWOT, kluczowe czynniki rozwoju Gminy Męcinka</i>	84
<i>Tabela 45. Analiza SWOT/TOWS, orientacja strategii</i>	85
<i>Tabela 47. Orientacja strategii</i>	88
<i>Tabela 46. Uzasadnienie wyboru celów strategicznych</i>	92
<i>Tabela 47. Cele strategiczne i operacyjne</i>	93
<i>Tabela 48. Zadania: podmiot zaangażowany, termin realizacji, wskaźniki realizacji i źródła finansowania</i>	95
<i>Tabela 49. Spójność Strategii Rozwoju Gminy Męcinka z krajowymi i regionalnymi dokumentami planistyczno-strategicznymi</i>	101

BIBLIOGRAFIA

1. Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030
2. Strategia Rozwoju Kraju 2020
3. Strategia Rozwoju Województwa Dolnośląskiego 2020
4. Strategia Rozwoju Powiatu Jaworskiego 2001
5. Strategia Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych Powiatu Jaworskiego na lata 2011-2020
6. Plan Gospodarki Odpadami Powiatu Jaworskiego – aktualizacja
7. Program Ochrony Środowiska Powiatu Jaworskiego – aktualizacja
8. Program Ochrony Środowiska dla Gminy Męcinka
9. Plan urządzeniowo-rolny Gminy Męcinka
10. Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Męcinka
11. Rozwój turystyki wiejskiej w Gminie Męcinka
12. Plan rozwoju lokalnego Gminy Męcinka
13. Plan odnowy oraz zachowanie i ochrona dziedzictwa kulturowego wsi Męcinka
14. Możliwości inwestycyjne Gminy Męcinka w nowej perspektywie finansowej Unii okresie 2014-2020
15. Plan odnowy miejscowości Chełmiec Gmina Męcinka
16. Plan odnowy wsi Piotrowice